

OBSAH

Vízia kúpeľného mesta Sliač	3
Stratégia rozvoja mesta Sliač	3
Stav existujúcej územnoplánovacej dokumentácie mesta Sliač	5
ANALYTICKÁ ČASŤ	
1. Širšia charakteristika okresu Zvolen	5
1.1 História, poloha a geografická situácia mesta Sliač	7
2. Prírodné podmienky	8
2.1 Poloha	8
2.2 Geologické a geomorfologické pomery	8
2.3 Klimatické podmienky	9
2.4 Hydrogeologické pomery	10
2.5 Hydrologické pomery	11
2.6 Pôdne pomery	12
2.7 Prírodné zdroje	13
3. Stav a ochrana životného prostredia	13
3.1 Ovzdušie	13
3.2 Vodstvo	14
3.3 Narábanie s komunálnym odpadom	15
3.4 Likvidácia odpadu vlastnými prostriedkami	15
3.5 Špecifické environmentálne záťaž	16
3.6 Mestská zeleň	17
4. Napojenie na dopravnú infraštruktúru a zásobovanie mesta	18
4.1 Napojenie na cestnú a železničnú sieť	18
4.2 Zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd	21
4.3 Zásobovanie elektrickou energiou	22
4.4 Zásobovanie plynom	22
4.5 Napojenie na telefónnu sieť a pripojenie na internet	23
5. Pôdohospodárstvo	24
5.1 Poľnohospodárstvo	24
5.2 Lesné hospodárstvo	26
6. Obyvateľstvo a migrácia	27
6.1 Počet obyvateľov	27
6.2 Vekové zloženie obyvateľstva	28

6.3	Zhodnotenie vývoja obyvateľstva	30
7.	Sociálne ukazovatele	30
7.1	Miera nezamestnanosti	30
7.2	Vývoj miery nezamestnanosti	31
7.3	Pracovné príležitosti	34
8.	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	35
9.	Domový a bytový fond	36
9.1	Domový fond	36
9.2	Bytový fond a obývanosť bytov	36
10.	Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	39
10.1	Mestská časť Hájniky	40
10.2	Mestská časť Rybáre	40
11.	Kultúrohistorické a prírodné hodnoty	45
11.1	Historické pamiatky	45
11.2	Kúpeľníctvo	47
12.	Školstvo	51
13.	Športová vybavenosť	53
14.	Sociálne služby	54
15.	Zdravotníctvo	55
16.	Miestna samospráva a inštitucionálna spolupráca	55
17.	Priemyselná činnosť	56
	STRATEGICKÁ ČASŤ	57

VÍZIA KÚPEĽNÉHO MESTA SLIAČ

Kvalitné podmienky na primerané bývanie, komplexné služby, zdravé životné prostredie, dobré vzdelanie a vhodné zamestnanie, účinná sociálna pomoc, zodpovedajúca zdravotnícka starostlivosť a optimálne kultúrne a športové vyžitie. Vyhovujúce podmienky na rozvoj cestovného ruchu a kúpeľníctva.

Z vízie mesta vychádza

STRATÉGIA ROZVOJA MESTA SLIAČ

Jej zámerom je identifikácia prioritných rozvojových oblastí mesta Sliač. Cieľom tohto dokumentu je stanoviť hlavné smery rozvoja, strategické ciele a definovať aktivity tak, aby priniesli všestranný rozvoj kúpeľného mesta. Uvedený dokument úzko naväzuje na vypracovanú a schválenú Územnoplánovacia dokumentáciu mesta Sliač a spolu s ňou tvorí základnú koncepciu rozvoja mesta.

Stratégia rozvoja mesta Sliač je definovaná v nasledovných deviatich rozvojových oblastiach:

1. Vzdelávanie a školská infraštruktúra
2. Zamestnanosť
3. Šport a rekreačné aktivity
4. Kultúra
5. Sociálna pomoc a zdravotnícka starostlivosť
6. Miestna samospráva a inštitucionálna spolupráca
7. Bývanie a revitalizácia mestských a miestnych častí
8. Technická infraštruktúra, tvorba a ochrana životného prostredia
9. Cestovný ruch a kúpeľníctvo

Jednotlivé rozvojové oblasti sú rozpracované do nasledovných strategických a špecifických cieľov a opatrení :

- Rozvojová oblasť:** 1. Vzdelávanie a školská infraštruktúra
Strategický cieľ: Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a rozvoj školskej infraštruktúry
Špecifický cieľ: 1.A. Skvalitniť podmienky na vzdelávanie v školských a predškolských zariadeniach
1.B. Rozšíriť a skvalitniť vzdelávacie aktivity
1.C. Poskytovať rozmanité vzdelávacie služby
- Rozvojová oblasť:** 2. Zamestnanosť
Strategický cieľ: Podporovať rozvoj ľudských zdrojov za účelom zvyšovania zamestnanosti v meste
Špecifický cieľ: 2.A. Podporovať rast zamestnanosti založenej na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile
- Rozvojová oblasť:** 3. Šport a rekreačné aktivity
Strategický cieľ: Všestranne podporovať zdravý životný štýl
Špecifický cieľ: 3.A. Zabezpečiť dostupné športové a rekreačné aktivity všetkým vekovým kategóriám

Rozvojová oblasť:	4. Kultúra
Strategický cieľ:	Skvalitniť kultúrny a historický potenciál mesta
Špecifický cieľ:	4.A. Podporovať všetky oblasti kultúrneho života
Rozvojová oblasť:	5. Sociálna pomoc a zdravotnícka starostlivosť
Strategický cieľ:	Poskytovať všestrannú sociálnu pomoc
Špecifický cieľ:	5.A. Skvalitniť systém sociálnej pomoci
Strategický cieľ:	Podporovať zlepšovanie zdravia a zdravého spôsobu života
Špecifický cieľ:	5.B. Skvalitniť systém zdravotníckej starostlivosti
Rozvojová oblasť:	6. Miestna samospráva a inštitucionálna spolupráca
Strategický cieľ:	Poskytovať služby samosprávy na zlepšenie kvality života obyvateľov
Špecifický cieľ:	6.A. Zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy
Rozvojová oblasť:	7. Bývanie a revitalizácia mestských a miestnych častí
Strategický cieľ:	Zabezpečiť priaznivé podmienky na rozvoj bývania a revitalizáciu mestských a miestnych častí
Špecifický cieľ:	7.A. Podporovať hromadnú a individuálnu bytovú výstavbu a prislúchajúcu infraštruktúru
Rozvojová oblasť:	8. Technická infraštruktúra, tvorba a ochrana životného prostredia
Strategický cieľ:	Zabezpečiť pre mesto vyhovujúcu technickú infraštruktúru
Špecifický cieľ:	8.A. Vytvárať vhodné podmienky pre jednotlivé oblasti technickej infraštruktúry
Strategický cieľ:	Udržať kvalitné životné prostredie v meste
Špecifický cieľ:	8.B. Zabezpečiť čisté a ekologicky orientované mesto
Rozvojová oblasť:	9. Cestovný ruch a kúpeľníctvo
Strategický cieľ:	Zvýšiť význam a podiel cestovného ruchu a kúpeľníctva v štruktúre hospodárstva mesta Sliac
Špecifický cieľ:	9.A. Aktívne podporovať rozvoj a skvalitňovanie služieb zameraných na cestovný ruch a zvýšiť úroveň jeho propagácie
Špecifický cieľ:	9.B. Podieľať sa na skvalitňovaní liečby, regenerácie, relaxu a oddychu v kúpeľných zariadeniach

Navrhované opatrenia v každej rozvojovej oblasti sa ďalej konkretizujú **na aktivity**. Sú uvedené v **tabuľke akčného plánu**. Tento akčný - realizačný plán špecifikuje príslušné aktivity z hľadiska **inštitucionálnej zodpovednosti, zdrojov financovania a termínov plnenia**. Uvedené aktivity vyjadrujú skutočné potreby obyvateľov smerujúce k naplneniu vízie mesta Sliac a môžu slúžiť ako východisko pri spracovávaní projektov na čerpanie finančných prostriedkov z verejných zdrojov.

Financovanie akčného plánu bude viac zdrojové. Bude sa opierať o rozpočet mesta, finančné zdroje partnerov, zdroje Európskej únie, zdroje štátneho rozpočtu SR a ďalšie zdroje.

Ďalšou etapou realizácie jednotlivých aktivít akčného plánu je ich rozpracovanie do konkrétnych úloh s uvedením merateľných ukazovateľov a následne do programového rozpočtu.

Nevyhnutným krokom na zistenie informácií o plnení aktivít akčného plánu je monitorovanie, t.j. pravidelná ročná kontrola a hodnotenie, na základe čoho treba zabezpečiť priebežnú aktualizáciu a dopĺňovanie akčného plánu.

Stav existujúcej územnoplánovacej dokumentácie mesta Sliač.

Aktuálny územný plán mesta Sliač bol v danej podobe spracovaný v roku 2004. Jeho spracovateľom bola Slovenská agentúra životného prostredia. SAŽP spracovala aj aktualizáciu územného plánu v roku 2006. V roku 2008 boli vykonané ďalšie aktualizácie územného plánu spoločnosťou ARCH-AT, s.r.o. Na vyššej úrovni bola aktuálne spracovaná dokumentácia v podobe územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, ktorý v roku 2004 spracovala SAŽP a Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC banskobystrického kraja, ktorý bol spracovaný v roku 2007 odborom regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia. V roku 2004 bola spracovaná aj aktuálna verzia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač.

Prehľad spracovanej územnoplánovacej dokumentácie		
Dokumentácia	Spracovateľ	Rok spracovania
ÚP hospodársko-sídelskej aglomerácie		1976
ÚP zóny kúpeľného mesta Sliač		1984
ÚPJ – Z Sliač - Centrum		1986
Doplnok ÚPJ Z Sliač – Centrum – Za školou		1994
Doplnok ÚPJ Z Sliač – Centrum		1995
Doplnok ÚPN Z Sliač – Trebuša		1996
Územný plán mesta Sliač	SAŽP	2004
Územný plán BBSK	SAŽP	2004
PHSR mesta Sliač		2004
1. aktualizácia ÚPN mesta Sliač	SAŽP	2006
PHSR BBSK	BBSK	2007
2. aktualizácia ÚPN mesta Sliač	ARCH-AT s.r.o.	2008
3. aktualizácia ÚPN mesta Sliač	ARCH-AT s.r.o.	2008

ANALYTICKÁ ČASŤ PHSR MESTA SLIAČ.

1. Širšia charakteristika okresu Zvolen

Poloha okresu v centrálnej časti Slovenska poskytuje optimálne podmienky pre komunikačné napojenie územia. Tomu nasvedčuje skutočnosť, že územím okresu prechádzajú dopravné ťahy medzinárodného významu v smere východ - západ aj v smere sever - juh. Dobré predpoklady všestranného rozvoja okresu podporuje aj kvalita krajinného prostredia, formovaného Zvolenskou, Slatinskou a Pliešovskou kotlinou, časťou Kremnických a Štiavnických vrchov, Javoria a Sitnianskej vrchoviny. Územím preteká Hron, Slatina a Neresnica a ich prítoky. Vhodné podmienky sa odrážajú aj na štruktúre, lokalizácii a intenzite osídlenia okresu.

Jadrom okresu je priestor južnej časti Zvolenskej kotliny, kde sú situované najvýznamnejšie a najperspektívnejšie sídla. Okresné mesto Zvolen - jeden z najdôležitejších dopravných uzlov na Slovensku, priemyselné centrum a stredisko vzdelania, vedy, výskumu a vývoja, Sliač a Kováčová - kúpeľné miesta presahujúce svojím významom hranice štátu, sliačske letisko má navyše významné postavenie z hľadiska obrany štátu. Ďalej sem patrí Sielnica, Veľká Lúka a Lieskovec - obce s rozvinutou poľnohospodárskou výrobou, ktorá vytvára

zázemie pre zásobovanie obyvateľstva poľnohospodárskymi a potravinárskymi produktmi. V k.ú. obce Lieskovec, pôvodne pričlenennej ku Zvolenu, s ktorým je prakticky stavebne zrastená, leží veľká časť priemyselnej zóny zvolenskej aglomerácie. Z menších obcí je tu Sampor, Lukavica a miestne časti Zvolena - Zolná a Lukové, ktoré popri základnej poľnohospodárskej funkcii majú predpoklady pre rekreačné bývanie. Územie má vhodné podmienky pre rozvoj rekreačných aktivít (leto: Kováčová, čiastočne Sliach, vodná nádrž Môťová, pripravované VD Slatinka; zima: Sielnica - Brestová, Kráľová, zvolenský zimný štadión, atď. Celoročne sú tu optimálne podmienky pre turistiku).

Priestorom, ktorý zároveň tvorí južný pól Stredoslovenského regionálneho centra a je súčasťou ťažiska osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (KÚRS II), prechádza severo-južná a východo-západná sídelná a komunikačno-sídelná os (osi sledujú trasy európskych ciest E 77 a E 571).

Závažnými faktormi, limitujúcimi možnosti územného rozvoja v tomto priestore, sú hlavne ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a náletové a vzletové roviny letiska Sliach. Určité obmedzenie predstavujú tiež ekonomické podmienky ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu (finančné odvody za vyňatie a záber), čo sa týka najmä plôch z urbanistického hľadiska vhodných na výstavbu (napr. plochy situované severne a západne od jestvujúceho zastavaného územia Zvolena).

Východnú časť okresu tvoria katastrálne územia obcí Zvolenská Slatina a Očová. Priestor sa vyznačuje pestrosťou a vertikálnou členitosťou modelácie terénu - obce a ich bezprostredné okolie majú nadmorskú výšku cca 340 - 500 m n.m., najvyššie polohy, ktoré sú súčasťou masívu Poľany, presahujú výšku 1.100 - 1.200 m n.m. Podstatná časť katastra Očovej spadá do CHKO Poľana s biosférickou rezerváciou UNESCO.

(zdroj: Územný plán VUC BBSK)

1.1 História, poloha a geografická situácia mesta Sliach.

Sliach sa nachádza v okrese Zvolen, jednom z centrálnych okresov Banskobystrického kraja. Mesto Sliach sa nachádza na toku rieky Hron medzi mestami Zvolen a Banská Bystrica, ktoré sú okresnými, respektíve krajskými centrami. Sliach má výhodnú polohu a dobrú morfológiu terénu. Medzi charakteristické prvky mesta patrí rieka Hron, ktorá preteká jeho stredom, a letisko s vojenskou základňou generála O. Smika, ktoré dominuje severnej časti zastavaného územia mesta. Na juhu sa vo vzdialenosti niekoľkých kilometrov nachádza mesto Zvolen, na západe prechádza územím mesta rýchlostná komunikácia R1 a na východe sa kúpeľná časť mesta opiera o zalesnený kopcovitý terén Slovenského Rudohoria. Sliach sa v dôsledku svojej polohy orientuje najmä na Banskú Bystricu a Zvolen, ktoré vytvárajú populačno – priemyselné centrum Banskobystrického kraja a celého stredného Slovenska. Zároveň leží na rieke Hron a stáva sa tak súčasťou Pohronskej osi osídlenia, ktorá tvorí hlavnú os osídlenia Banskobystrického kraja.

Hlavným miestnym hospodárskym odvetvím je prevádzkovanie kúpeľov a vytváranie zázemia pre fungovanie leteckej základne. Hospodársky život mesta je priamo prepojený s mestami Zvolen a Banská Bystrica, kde pracuje veľká časť jeho obyvateľov. Na tieto centrá sa orientuje aj cestné a železničné spojenie mesta.

Mesto Sliach má dlhú históriu. Prvá zmienka o ňom pochádza z 13. storočia a archeologické nálezy dokazujú osídlenie tejto lokality už v 5. storočí nášho letopočtu. Od polovice 15. storočia sú už miestne termálne pramene spomínané na pravidelnej báze a v 16. storočí vznikajú miestne kúpele, ktoré sa postupne stali jednými z najvyhľadávanejších v celom Uhorskom kráľovstve. V priebehu 19. storočia došlo k výraznému rozšíreniu klientely kúpeľov a teda aj k rozvoju mesta Sliach. Od 1.januára 1960 po spojení častí Hájniky a Rybáre vznikol Sliach ako spoločné sídlo. 1.marca 1969 bol Sliachu udelený štatút mesta. V Sliachi v uplynulom

období nebola väčšia priemyselná výroba. V období prvej ČSR tu pracovala len kachľová továrň a ľudia pracovali v službách pre Kúpele.

Dnes je mesto rozdelené na niekoľko mestských častí. Centrum mesta – Hájniky, susedí na severe s leteckou základňou. Cez Hájniky prechádza zo severu na juh aj hlavná tepna mesta, cesta č. 69, ktorá pokračuje na juhozápad do Kováčovej a Zvolena a napája sa na rýchlostnú komunikáciu. Hájniky sú na východe ohraničené tokom rieky Hron, cez ktorý vedie most. Na východnom brehu Hrona sa nachádza mestská časť Rybáre. Tejto mestskej časti dominuje najmä zástavba panelových domov sídliskového typu na Rybárskej ulici, ulici M. Gorkého, J. Cikkeru a B. Nemcovej. Cez túto mestskú časť prechádza železničná trať Banská Bystrica – Zvolen a nachádza sa tu jediná železničná stanica mesta. Na východnej strane železničnej trate – medzi traťou a lesom sa nachádza mestská časť Pod kúpeľmi, ktorá na východe bezprostredne susedí s areálom Kúpeľov Sliač. Areál kúpeľov je najvýchodnejšou zastavanou časťou mesta.

Územný plán člení mesto Sliač na urbanizované a neurbanizované územie. Urbanizované územie predstavujú zastavané plochy a plochy navrhnuté pre ďalšiu urbanizáciu. Urbanizované územie je v návrhu územného plánu mesta Sliač rozdelené do týchto urbanistických okrskov : Trebuľa, Hájniky, Rybáre stred, Rybáre pod Kúpeľmi, Kúpele, Sampor.

(zdroj: zistenia KRA BB a PHSR mesta Sliač 2004)

2. Prírodné podmienky.

2.1 Poloha.

Mesto Sliač leží vo Zvolenskej vrchovine v údolí rieky Hron. Jeho nadmorská výška je 298 m a kúpeľný areál je v nadmorskej výške 373 m. Katastrálne územie mesta má rozlohu 3 983 ha a najvyšší bod tohto územia je vo výške 888 m nad morom. Západnú časť katastrálne územia mesta tvoria mierne zvlnené lúky prechádzajúce do pahorkatiny podhoria Kremnických vrchov. Ďalej tvorí katastrálne územie odlesnené okolie toku Hrona a západné svahy Zvolenskej vrchoviny s hladko modelovaným povrchom chrbtov, ktoré vznikli v treťohornej rovine na východnej strane územia mesta. Obec Sampor leží vo Zvolenskej kotlině, doline potoka Lukavica, značne odlesnený pahorkatinný reliéf katastrálneho územia má charakter širokých chrbtov, ktoré sú zvyškami poriečnej rovne. Nižšia časť Zvolenskej kotliny, v ktorej sa nachádza mesto Sliač patrí do teplej klimatickej oblasti a vyššia pahorkatinná časť do mierne teplej klimatickej oblasti. Ročne v katastrálnom území mesta spadne 670 až 680 mm zrážok. Snehová pokrývka Zvolenskej kotliny trvá v stredných polohách 60 až 80 dní. Cez mesto Sliač preteká rieka Hron, ktorá tvorí nielen hlavný tok mesta, ale aj dôležitý geografický činiteľ, ktorý mesto rozdeľuje na dve územne oddelené časti. Hron pramení pod Kráľovou Hoľou a v meste Sliač má upravené koryto, ktoré bolo regulované v osemdesiatych rokoch minulého storočia. Profil koryta je lichobežník so spevnením brehov betónovou pätkou a výmurovkou z lomového kameňa. Ďalšie vodné toky, dôležité pre mesto sú Lukavica, Samporský potok, Sielnický potok a Kováčovský potok. Svojim rozsahom a významom sú v porovnaní s Hronom len druhoradé.

Celkové podnebie mesta Sliač determinujú faktory jeho polohy a celkovej geomorfologickej situácie vo Zvolenskej kotlině. Podnebie je vďaka malej nadmorskej výške a otvorenému terénu teplé, pomerne suché a pokojné. Priemerná ročná teplota je 8,2 °C. Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu je 78 %. Ročné množstvo zrážok dosahuje v priemere 750 mm. Vysoké sú aj hodnoty slnečného žiarenia – 1992 hodín ročne. Do roka je iba asi 80 dní bez slnečného svitu.

(zdroj: PHSR mesta Sliač 2004 a <http://www.spa-sliac.sk>)

2.2 Geologické a geomorfologické pomery.

Zvolenská kotlina je intermontánný krajinný celok v oblasti Slovenského Rudohoria. Jej vznik sa viaže na staršie treťohory, kedy bola vytvorená ako dôsledok tektonických pohybov. Podklad kotliny tvoria pyroklastiká andezitov Kremnických a Štiavnických vrchov, Poľany a Javoria. Cez tieto miestami prerazili pyroxénické andezity druhej fázy erupcií. V západnej a severozápadnej časti Zvolenskej kotliny tvoria podložie mezozoické útvary krížňanského a chočského príkrovu. Na ňom sa miestami zachovali zvyšky andezitových brekcií. Bazálne zlepence, tufitické íly a okruhliaky kryštalických druhohorných, paleogénnych hornín a pliocénna štrková formácia tvoria výplň tejto časti Zvolenskej kotliny. V slatinskej časti kotliny vystupujú miestami na povrch granitoidy s obalovými arkózami, zlepenkami a kremitými porfýrmi. Nad nimi sú tufity a prúdy pyroxénických andezitov, ktoré sú sčasti zakryté pliocénnymi jazernými sedimentmi. Neskôr, v mladších treťohorách vyplnili Zvolenskú kotlinu prevažne jazerné a riečne sedimenty. Počas vulkanickej činnosti v tomto období usadzovali vo vodnom a suchozemskom prostredí kotliny mohutné súvrstvia sopečného popola, úlomkov lávy ale aj transportované nánosy Prahrona a jeho prítokov z hornín Nízkyh Tatier a Slovenského Rudohoria.

Tektonickým poklesom rozsiahlej kryhy počas diferenciačných pohybov medzi vulkanitmi Slovenského stredohoria vznikla západná časť Zvolenskej kotliny. V starších treťohorách sa v strede kotliny vytvoril tektonický zlom, do ktorého sa prevalil Hron a postupne sa vrezával do mladotretťohornej výplne. Náplavové kužele Badínskeho, Sielnického a Kováčovského potoka pritlačali Hron k Zvolenskej pahorkatine. Krátke strmé zosuvné svahy pahorkatiny smerujúce do vnútra kotliny v priestore Vlkanová – Sliac – Zvolen vznikli tiež pôsobením vodnej masy Hrona.

Vývin povrchu Zvolenskej kotliny podmienili tektonické pohyby, vplyvom ktorých vzniklo intenzívne rozčlenenie vyššie položeného dna kotliny pomerne hustou sieťou dolín na nepravidelne usporiadané chrbty. Dno kotliny sa vyzdvihlo po ústupe pliocénneho jazera, čo dalo podnet k hĺbkovému rozrezaniu povrchu. Korytá riek Hron, Slatina a Zolná sa vytvorili v miestach zlomových línií. Vo zvolenskej časti kotliny sa na obidvoch stranách Hrona rozprestiera 1-2 km široká holocénna niva, popri ktorej vznikla sústava niekoľkých pleistocénnych riečnych terás predovšetkým na pravej strane rieky. Najvýraznejšie viditeľné sú v priestore medzi Banskou Bystricou a Zvolenom. Ploché dno kotliny sa na ľavej strane rieky Hron ostro stretáva so zlomovými stráňami Zvolenskej pahorkatiny. Slatinská kotlina je prevažne eróznodenundačného pôvodu. Vodné toky stekajúce z Poľany a Javoria rozčlenili podhorskú plošinu zloženú z málo odolných tufov a tufitov na široké ploché chrbty a doliny. Z pomerne hladko modelovaného pahorkatinného reliéfu vyčnievajú vypreparované kryhy andezitových tvrdošov. Niva rieky Slatina, ktoré tečie v blízkosti južného okraja kotliny je miestami široká 500 až 800 m. Z akumulčných foriem sú dobre vyvinuté náplavové kužele a hrubé deluviálne plášte.

Hrebeň Kremnických hôr ohraničuje Zvolenskú kotlinu na západnej strane. Kremnické vrchy tvorí päť podcelkov - Flochovský chrbát, Kunešovská planina, Jastrabská vrchovina, Malachovské a Turovské predhorie. Kremnické hory sú na južnom okraji oddelené od Štiavnických vrchov dolinou Hrona. Kremnické vrchy, ktoré sú sopečným pohorím, predstavujú typ horskej krajiny so sídelnou štruktúrou a subtypom horskej krajiny s lesným hospodárstvom a turisticko-rekreačnou funkciou. Medzi najstaršie vulkanické produkty sa považujú reliktu rozsiahleho stratovulkánu pyroxénických a pyroxén-amfibolických andezitov. V centrálnej časti Kremnických hôr je najpočetnejšie zastúpenie lávových telies, ktoré južným smerom postupne ubúdajú. Bazaltoidné andezity, ktoré prenikajú cez ryolitové komplexy sú považované za najmladšie vulkanity. Najvyšším bohom celého pohoria je Flochov, ktorý dosahuje výšku 1318 m n.m.

Štiavnické vrchy hraničia s údolím Hrona na juhozápadnom okraji Zvolenskej kotliny. Pohorie Štiavnických vrchov z orografického pohľadu sa člení na štyri podcelky - Sitniansku vrchovinu, Skalku, Hodrušskú hornatinu a Kozmálovské vršky. Územie Štiavnických vrchov

prešlo v minulosti zložitým geologickým vývojom. V období mladšieho neogénu bádensarmat-panón vznikala rozsiahla vulkanická stavba, ktorá sa vyvíjala v piatich etapách. Hrasťová stavba v západnej časti Kaldery sa začala vyvíjať v poslednej etape. Zlomy v strednej a východnej časti hraste boli sprevádzané pri výstupe hydrotermických roztokov tiež vývojom rudných polymetalických banskoštiavnických žíl.

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

2.3 Klimatické podmienky.

Klimatické podmienky vo Zvolenskej kotline sú odstupňované výškovo, najnižšia časť patrí do teplej klimatickej oblasti, vyššia pahorkatinná časť do mierne teplej klimatickej oblasti. Zvolenská kotlina má pomerne malú veternosť s prevládajúcimi severnými, v dolnej časti kotliny východnými až západnými smermi vetra. Typická je menlivosť všetkých klimatických prvkov od centra kotliny smerom k okolitým horstvám a väčšie ročné amplitúdy teplôt oproti kotlinám západného Slovenska vplyvom chladných zím. Januárové priemerné teploty sa pohybujú v rozmedzí od -4 do -25 °C, priemerné júlové teploty sú v rozmedzí 17 až 18,80°C. Priemerné ročné zrážky dosahujú 670 až 850 mm. V pahorkatinných častiach kotliny sa snehová pokrývka drží obvykle 60 – 80 dní.

Kremnické vrchy sú zaradené do 2. klimatickej oblasti. Priemerná teplota sa tu pohybuje od najnižších až po najvyššie polohy v januári od -3 do -6 °C, v júli od 17 do 14 °C. Priemerný úhrn zrážok za jeden rok sa pohybuje v rozmedzí od 700 - 1200 mm. Najviac zrážok spadne v letných mesiacoch. V priemere sa tu nevyskytuje viac ako 10 letných dní ročne. V priebehu roka sa tu udrží snehová pokrývka asi 160 dní.

Bližšia klimatická charakteristika riešeného územia a ďalších území sledovaných vybranými meteorologickými stanicami je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

Klimatická charakteristika územia mesta Sliac							
	Sledované mesiace	Zvolen 295 m n.m.		Sliac 371 m n.m.		Banská Bystrica 343 m n.m.	
		Ø teplota vzduchu v °C	zrážky v mm/rok	Ø teplota vzduchu v °C	zrážky v mm/rok	Ø teplota vzduchu v °C	zrážky v mm/ro k
1	január	- 4,3	43	- 4,0	43	- 4,2	60
2	február	- 1,8	44	- 1,7	45	- 1,8	63
3	marec	3,0	44	3,0	44	2,6	57
4	apríl	9,0	42	8,6	40	8,6	50
5	máj	14,1	77	13,6	74	13,8	88
6	jún	17,6	87	16,9	87	17,1	90
7	júl	19,2	83	18,9	79	18,9	78
8	august	18,1	69	18,0	68	18,9	72
9	september	14,0	48	14,0	47	13,9	58
10	október	8,4	54	8,5	55	8,3	68
11	november	3,6	66	3,5	68	3,4	90
12	december	- 1,1	53	- 1,0	53	- 1,1	79
rok		8,3	710	8,0	703	8,1	853

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

2.4 Hydrogeologické pomery.

Do katastrálneho územia mesta Sliač zasahuje päť hydrologických rajónov. Prvým je Kvartér nivy Hrona od Slovenskej Ľupče po Tlmače (označenie Q080). Územie rajónu sa tiahne po oboch stranách Hrona. Jeho niva má šírku 500 až 800 metrov. Kvartérne sedimenty majú mocnosť 4 až 8 metrov. Na štrkopieskovom vodonosnom horizonte je naplavených 0,5 až 3 metrov naplavených hlien. Najväčšiu priepustnosť majú sedimenty na ľavom brehu Hrona severne od mesta.

Ďalším hydrologickým rajónom je západná časť Neogénu Zvolenskej kotliny (označenie NQ081). Rajón sa rozprestiera v podobe pruhu medzi alúviom Hrona a Kremnickými vrchmi. Súvrstvia neogénu majú len slabý výskyt podzemných vôd.

Rajón Neovulkanity Kremnických vrchov (označenie V082) sa rozprestiera na území pohoria Kremnických vrchov. Rajón zasahuje do západnej časti katastrálneho územia, ktoré je hornaté. V tomto rajóne nie sú pramene ktoré by mali väčšiu výdatnosť. Hydrologický rajón Neovulkanity pohoria Poľana a časti Zvolenskej kotliny (označenie V083) sa priestorovo rozprestiera na území Poľany a časti Zvolenskej kotliny, ktorá sa rozprestiera medzi pohorím Poľany a oblasťou Sliač – Veľká Lúka.

Výdatnosť prameňov v tomto hydrologickom rajóne presahuje stupeň 1-2 l.s.-1 len zriedkavo. Časť podzemných vôd skryte prestupuje do Zvolenskej kotliny. Rajón má pre mesto Sliač veľký význam najmä ako nosný prvok pre prírodné liečivé zdroje a zdroje pitnej vody, prameň Pod Vichráčom a vodovod Sampor. Východná časť Neogénu Zvolenskej kotliny tvorí samostatný rajón (s označením NV084). Rajón zahrňuje časť kotliny medzi alúviami Hrona a Slatiny, pohorím Poľana a líniou Veľká Lúka - Očová - Dúbravy. V katastrálnom území mesta Sliača sa prejavuje v podobe pruhu územia na ľavom brehu rieky Hron. Nemá skoro žiadne zásoby podzemných vôd.

2.5 Hydrologické pomery.

Cez mesto preteká rieka Hron, s číslom hydrologického poradia 4-23-02-136, ktorá je hlavným riečnym tokom Zvolenskej kotliny, celej pohronskej oblasti a tiež jednou z najväčších riek na Slovensku. Do povodia tejto rieky spadá aj celé katastrálne územie mesta Sliač. Riečnu sieť na katastrálnom území mesta Sliač tvoria pravostranné prítoky Hrona : Sielnický potok, číslo hydrologického poradia 4-23-02-137 s ľavostranným prítokom Vlčí potok, číslo hydrologického poradia 4-23-02-138. Kováčovský potok (tvorí čiastočne katastrálnu hranicu) s ľavostranným prítokom Kopanický potok, číslo hydrologického poradia

4-23-02-141. Do Hrona zaistujú mimo územia mesta. Ďalším tokom, ktorý cez územie prechádza je Lukavica, číslo hydrologického poradia 4-23-02-135 s ľavostranným prítokom Samporský potok v katastrálnom území Sampor a Slatina, číslo hydrologického poradia 4-23-03. Do povodia patrí časť katastrálneho územia Sampor a východný výbežok katastrálneho územia Sliač. Súčasťou siete je aj Hron od Slatiny po odbočenia potoka Pereg, číslo hydrologického poradia 4-23-04. Predstavuje pramennú oblasť potokov Bieň, Turová a Breznického potoka. Riečnu sieť tvoria nasledujúce potoky : Bieň, číslo hydrologického poradia 4-23-04-004. Turová, číslo hydrologického poradia 4-23-04-006.

Mestom Sliač preteká rieka Hron, ktorá vďaka svojmu prietoku a šírke dominuje časti územia mesta. Tvar koryta rieky na území mesta zohľadňuje nároky na protipovodňovú ochranu a umožňuje obmedzenú rekreáciu obyvateľom mesta. Využitie brehov rieky, ktorá preteká stredom mesta, na rekreáciu je značne obmedzené skutočnosťou, že brehy a dno nie sú skultúrne do podoby, ktorá by bola pre miestnych obyvateľov dostatočne atraktívna. Nedostatkom je aj skutočnosť, že rieka je na vyššom toku znečistená priemyselnými aktivitami a drobným komunálnym odpadom. Prírodný zdroj vody ktorý sa nachádza vo veľkej blízkosti od bydlísk obyvateľov mesta v sebe nesie veľký potenciál pre budúce využitie na rekreáciu.

(zdroj: Územný plán mesta Sliač)

2.6 Pôdne pomery

Prevládajúce pôdotvorné substráty územia a regiónu, predstavujú najmä svahoviny neogénnych vyvrelín s menšou prímесou sprašového materiálu – vo väčších nadmorských výškach, na miestach budovaných lávovými prúdmi. Ďalej sú to holocénne nivné (aluviálne) usadeniny – karbonátové, sprašový materiál, íly, piesky. Ďalej polygenetické íly až štrky pliocénu, svahové a sprašové hliny, terasové štrkopiesky s vulkanickou a eolickou prímесou a svahoviny karbonátových hornín (travertínov a svetlých vápencov) s prímесou sprašových materiálov a iných susediacich hornín.

Fluvizem - pôda z holocénnych nivných usadenín, čo determinuje aj jej výskyt na nivách vodných tokov. Je zastúpená subtypmi: typická, psefitická, pelická, glejová, arenická.

Kambizem - je zastúpená subtypmi: typická – nasýtená, nenasýtená, pseudoglejová, luvizemná, andozemná a pelická.

Luvizem - predstavuje pôdu v nižších nadmorských výškach regiónu. Jej substrátom sú prevažne stredozorné pliocénne sedimenty.

Pseudoglej - má najväčšie rozšírenie vo Zvolenskej kotline. Povrchová vrstva je pritom zrnitostne ľahšia ako nepriepustné podložie, ktoré zadržiava presakujúcu zrážkovú vodu, takže vyššie ležiaca časť profilu trpí občasným zamokrením.

Ranker - mozaikovitý výskyt vo vrchných častiach svahov. Viazže sa na svahoviny a miestami aj zvetraliny in situ andezitových tufových aglomerátov a andezitov. Charakterizuje ho vysoká skeletnatosť. Podzol, andozem, kultizem, litozem, regozem, pararendzina, rendzina - tieto sa na území vyskytujú v nepatrných množstvách.

2.7 Prírodné zdroje.

Najdôležitejším prírodným bohatstvom Mesta Sliac sú zdroje termálnej minerálnej vody s unikátnym zložením. Vďaka týmto prameňom sa mesto etablovalo ako významné kúpeľne centrum. Celkovo tu existuje päť prameňov, ktorých vlastnosti sú výrazne odlišné. Kúpeľný prameň – vyviera priamo pod Kúpeľným domom, a bez akéhokoľvek ďalšieho umelého zásahu sa využíva na všetky liečebné účely. Jeho voda je klasifikovaná ako: Prírodná liečivá voda, stredne mineralizovaná, uhličitá, síranovo-hydrogénuhličitanová, vápenato-horečnatá, so zvýšeným obsahom horčíka, so zvýšeným obsahom fluóru, slabo kyslá, teplá, hypotonická. Je izotermickej teploty 33,3 °C. Výdatnosť prameňa je približne 5 litrov vody a 10 litrov žriedlového plynu za sekundu. Štefánik – je najstudenším prameňom (12 °C) s vysokým obsahom oxidu uhličitého a farmakologicky aktívneho železa. Je vhodný na podporenie trávenia a pri chudokrvnosti. Už v druhej polovici 19. storočia vodu tohto prameňa plnili do fľaš a ako liečivú ju predávali po celom Rakúsko - Uhorsku. Je najobľúbenejším prameňom u širokej verejnosti, jeho voda je klasifikovaná ako: Prírodná liečivá voda, slabo mineralizovaná, uhličitá, hydrogénuhličitanová, vápenatá, železnatá, so zvýšeným obsahom kyseliny metakremičitej, slabo kyslá, studená, hypotonická. Bystrica – prameň s teplotou vody 23 °C, odporúčaný najmä pri ochoreniach žalúdka. Pôvodný názov Dorothea dostal podľa manželky uhorského palatína Jozefa Habsburského. Lenkey – prameň s teplotou 22,5 °C odporúčaný pri nechutenstve, zníženej tvorbe žalúdočnej kyseliny a zníženej tvorbe žlče a pankreatických enzýmov. Jeho výpary spôsobovali v minulosti náhly úhyn vtákov a zvierat v okolí. Až do vykonania povrchových úprav boli prudko jedovatými a nebezpečnými, pretože prameň vyviera v uzavretom priestore malej jaskyne, čím vznikla silná koncentrácia plynu CO₂. V roku 1834 prameň upravil prírodovedec a zároveň milovník sliacskej prírody Acacius Lenkey. Adam - prameň s teplotou vody 23 °C, ktorý je odporúčaný pri ochoreniach močového mechúra a črevných kataroch. Je jediným prameňom, z ktorého voda nevyteká, ale eruptuje v pravidelných intervaloch. Pomenovanie má podľa dvorného kancelára Adama Revického, ktorý ho dal v roku 1831 upraviť na štátne trovy. V jeho tesnej blízkosti sa nachádza kaplnka Svätej Hildegardy postavená v roku 1855 v klasicistickom štýle.

Nemenej zaujímavé z lekárskeho hľadiska je využívanie žriedlového plynu ktorý je z väčšej časti tvorený čistým CO₂ a ktorý sprevádza minerálnu vodu prameňa. Už od 50-tych rokov minulého storočia sa tento žriedlový plyn využíva pri podávaní podkožných injekcií, takých typických práve pre Sliacske kúpele. Plyn sa vyznačuje dlhodobými vynikajúcimi účinkami pri aplikácii v prístroji vákuopress, pracujúceho na báze podtlaku a pretlaku a vo forme tzv. suchého celotelového plynového kúpeľa .

(zdroj: <http://www.spa-sliac.sk>, zistenia KRA BB)

3. Stav a ochrana životného prostredia.

Na celé katastrálne územie mesta Sliac sa vzťahuje legislatívna ochrana vyplývajúca zo zákona NR SR č.277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, stanovená Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č.22/2000 Z.z. z 10.1.2000, ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Kováčovej a v Sliaci. Jedná sa o OP II. stupňa, pričom časť územia tvorí OP I. stupňa.

3.1 Ovzdušie

Emisná situácia v meste a na celom území Zvolenskej kotliny sa v období rokov 1990-2008 výrazne zlepšuje. Dôsledkom je obmedzenie činnosti niektorých veľkých producentov škodlivých emisií na území Slovenska, modernizácia technológií v automobilovej doprave a priemysle, prechod na iný zdroj paliva a celková transformácia hospodárstva. Tento trend nezmenila ani rastúca motorizácia obyvateľstva, ktorá bola vyrovnaná poklesom v priemyselnej výrobe. Sústavne tak klesajú emisie tuhých znečisťujúcich látok, oxidu siričitého (SO₂), oxidov dusíka (NO_x) a oxidu uhoľnatého (CO). V roku 2006 bolo v SR ročne na jedného obyvateľa vyprodukovaných 16,5 kg oxidu síry a 18 kg oxidu dusíka. V roku 2007 vyprodukovali okresy Zvolen a Banská Bystrica menej ako 2 tony SO₂ na km² a menej ako 1 tonu na km² emisii NO_x. Obidva okresy vyprodukovali v danom období tiež menej ako 2 tony emisií tuhých znečisťujúcich látok na 1 km². Vo všetkých týchto ukazovateľoch zastávajú obidva okresy veľmi dobré miesto v rámci Slovenského priemeru. Horšia situácia je v oblasti emisií CO, kde v roku 2007 dosiahla hodnota pre okres Zvolen menej ako 1 tonu na km², no pre okres Banská Bystrica sa pohybovala v rozpätí 1 – 5,1 tony na km². Ešte horšia situácia existuje v susednom okrese Žiar nad Hronom, kde emisie CO presiahli 10 ton na km², čo ho radí na jedno z najhorších miest v rámci celej SR. Spoločnosť SLOVALCO a.s., ktorá prevádzkuje hlinikáreň v Žiari nad Hronom patrí medzi popredných slovenských producentov NO_x, CO a SO₂.

Zvyšujúcu tendenciu majú emisie amoniaku (NH₃), ktorá súvisí s rastom intenzity automobilovej premávky. Vzhľadom na blízkosť diaľnice a rastúci počet motorových vozidiel prechádzajúcich mestom má tento vývoj negatívny dopad na zdravie obyvateľov mesta Sliac, aj keď väčšina (viac ako 95%) emisií NH₃ stále vzniká pri poľnohospodárskej činnosti. Klesajúcu tendenciu majú aj emisie ťažkých kovov, oproti roku 1990 až o 60%. Z geografického pohľadu dosahujú v okresoch Zvolen a Banská Bystrica najvyššie hodnoty emisie tuhých znečisťujúcich látok PM₁₀, SO₂, NO_x, CO a Benzénu.

(zdroj: Správa Ministerstva životného prostredia SR o stave životného prostredia za rok 2008)

**Tabuľka emisií veľkých a stredných zdrojov v meste Sliac
– v tonách za rok**

Zdroj	Emisie (stav 2004)			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO
Kotolňa – kúpele Sliac	0,191	0,023	4,206	1,41
Kotolňa - ZŠ Sliac	0,006	0,001	0,118	0,048
Podnik bytového hospodárstva Sliac				
Kotolňa - ul. B. Nemcovej	0,028	0,003	0,54	0,218
Kotolňa – Brázdy	0,033	0,004	0,646	0,261
Kotolňa – Pod Kozákom	0,011	0,001	0,214	0,086
Kotolňa – Rybárska ul.	0,044	0,005	0,855	0,345
VSB 0920 – Vojenský útvar 4977 Sliac				
Kotolňa – Kasárne Sliac	0,114	0,014	2,224	0,898
Kotolňa uhoľná – b.č.75	7,209	7,335	1,133	2,226
Kotolňa uhoľná – Sklady LT	3,219	3,275	0,506	1,012

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

3.2 Vodstvo

Od roku 1990 na Slovensku postupne klesá objem povrchovej vody, ktorú obyvateľstvo využíva, a to v domácnostiach, priemysle aj poľnohospodárstve. Rovnako klesá aj objem znečistenej vody, ktorá je opätovne vypúšťaná. Tento vývoj má pozitívny vplyv na životné prostredie a je dôležitý pre kvalitu života v meste Sliac, ktorého osou je práve rieka Hron. Podľa zistení Slovenského hydrometeorologického ústavu za rok 2007 nedosahuje kvalita vody rieky Hron pod Banskou Bystricou dobrý stav. V roku 2008 boli okrem iného zistené nedostatky v podobe zvýšenej úrovne prítomnosti stopových prvkov Al na toku pod Banskou Bystricou. Objem stopových prvkov Al presiahol 0,2mg na liter. Vplyv na kvalitu vôd v oblasti má aj privádzané znečistenie z hornej časti Hrona, ktorá je recipientom odpadových vôd zo strojárskych, drevárskych, potravinárskych podnikov a tiež z rafinárskeho spracovania ropy a výroby vykurovacích olejov. V okolí Sliacu vypúšťané odpadové vody zaťažujú Hron priamo, ale časť odpadových vôd je privádzaná do Hrona cez prítoky Slatina a Zolná. V okolí Žiaru nad Hronom a Žarnovici sa prejavuje znečisťovanie odpadovými vodami z drevo a kovspracujúcej činnosti. Kvalita vôd je negatívne ovplyvnená aj vypúšťanými komunálnymi odpadovými vodami z obcí v aj mimo oblasti. Stredný a dolný tok Hrona je v zlom chemickom stave. Prekročené ukazovatele v povrchových tokoch v oblasti v roku 2008 v porovnaní s požiadavkami NV SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd, príloha č. 1: chemická spotreba kyslíka - Cr, biochemická spotreba kyslíka s potlačením nitrifikácie, amoniakálny dusík, dusitanový dusík, NELUV, fluórantén.

Celkovo leží mesto Sliac na území, ktoré je Ministerstvom životného prostredia SR hodnotené ako mierne až stredne narušené, čo platí pre celú Zvolenskú kotlinu. Mesto je súčasťou tzv. Pohronskej záťažovej oblasti. Štruktúra priemyslu v zaťaženej oblasti je zastúpená predovšetkým drevárskym a spracovateľským priemyslom, výrobou tepelnej a elektrickej energie so značným únikom emisií, čo v konečnom dôsledku negatívne vplyva na kvalitu ovzdušia. Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje. Hlavné lokálne zdroje znečistenia ovzdušia sú najmä doprava, suspenzia a esuspenzia častíc z nedostatočne čistených komunikácií, stavenísk, skládok sypkých materiálov, vykurovanie domov na tuhé palivá a poľnohospodárstvo, ktoré priamo vplyvajú na úroveň znečistenia. Medzi hlavných znečisťovateľov ovzdušia v Pohronskej záťažovej oblasti dlhodobo patria spoločnosti SLOVALCO, a.s. a ZSNP, a.s. v Žiari nad Hronom, Bučina Zvolen a.s., Bučina DDD, s.r.o. a Zvolenská teplárenská, a.s. vo Zvolene, IZOMAT, a.s. a Kanuf s.r.o. v Novej Bani, Smrečina a.s. v Banskej Bystrici a ÚVS Banská Bystrica PBS Sliac.

3.3 Narábanie s komunálnym odpadom.

V rámci okresov Zvolen a Banská Bystrica existujú tri veľké legálne skládky, ktorých spoločná kapacita dosahuje 443 611 m³ odpadu, a ktoré budú otvorené do rokov 2020-2028. Aj keď kapacitne postačujú obyvateľom mesta Sliac momentálne otvorené skládky okresov Banská Bystrica a Zvolen, je vhodné orientovať sa v budúcnosti na priority riešenia problému komunálneho odpadu v duchu programu hospodárenia s odpadmi Banskobystrického samosprávneho kraja z 11.4. 2008. Ten kladie dôraz na predchádzanie vzniku odpadom, ich recykláciu a zhodnocovanie. Komunálny odpad sa z mesta vyváža na skládku v Kalnej nad Hronom. Separácie odpadu sa realizuje prostredníctvom združenia obcí SEZA Sliac v areáli bývalého roľníckeho družstva Sliac – Hájniky.

3.4 Likvidácia odpadu vlastnými prostriedkami.

V roku 2007 bola do prevádzky uvedená kompostáreň odpadu, ktorej ročná kapacita dosahuje hodnotu 800 ton organického odpadu. V danom roku bola začatá skúšobná prevádzka, pri ktorej bolo spracovaných 297 ton organického odpadu a v roku nasledujúcom už 423 ton. Výsledný produkt kompostárne, vyzretý kompost, sa stáva kvalitným substrátom pre údržbu zelene v samotnom meste Sliac. Je ponúkaný miestnym obyvateľom, ale obyvateľom iných obcí. Okolité obce tiež využívajú kapacitu kompostárne. Na základe laboratórnych analýz vykonaných na pracovisku CVRV VÚTPHP Banská Bystrica vyplýva, že kompost vyhovuje požiadavkám STN 465735 na kvalitu zrelého kompostu. Vysoký obsah organickej hmoty umožňuje jeho použitie na pôdach s vyššou kyslosťou pôdneho roztoku, na regeneráciu pôdných vlastností a procesov, zvýšenie obsahu humusu na ľahkých aj ílovitých pôdach.

3.5 Špecifické environmentálne záťaž.

Medzi hlavné špecifické environmentálne záťaž mesta Sliac patrí trvalé poškodenie životného prostredia mesta a jeho okolia v dôsledku prítomnosti okupačných jednotiek armády Sovietskeho zväzu v rokoch 1968 -1990 a poškodzovanie životného prostredia v dôsledku pretrvávajúcej prevádzky leteckej základne a letiska v susedstve mesta. Environmentálna záťaž z tohto plynúca svojim rozsahom charakterom presahuje hranice mesta a nadobúda regionálny charakter. Oblasť znečistenia podstúpila v rokoch 1991-2006 viacero opatrení, ktoré mali viesť k zníženiu environmentálnych škôd a zabrániť vzniku ďalších. Správa, ktorú predložilo o stave environmentálnych škôd Ministerstvo životného prostredia v roku 2006 identifikovala nasledovné skutočnosti. Znečistenie podzemných vôd nad sanačný limit 1 mg/l je v súčasnej dobe obmedzené na niektoré priestorovo malé oblasti. Znečistenie zemín je vplyvom posunu sanačného limitu na 1000 mg/kg, realizácie doterajších sanačných prác a vplyvom prírodnej atenuácie (odborný odhad) redukované na objem 14 950 m³ (pôvodne 43 701 m³). Pri jeho priemernej hrúbke 3 m je jeho celková plocha cca 5 000 m². Ide o rozptýlené znečistenie lokálneho charakteru lokalizované na ploche cca 1 250 000 m² a predstavuje teda z tejto plochy 0,4%. Rizikovou analýzou (SAŽP, 2002) identifikované riziko šírenia znečistenia z dvoch čiastkových oblastí výskytu znečistenia zemín A1 a B1 bolo posudzované ako jedno súvislé znečistenie, aj keď sa v skutočnosti jedná o viac menších oblastí s konštatovaním, že neexistuje receptor tohto znečistenia. Na základe výsledkov monitorovania kvality podzemnej vody za obdobie rokov 1991-2002 a spracovaných časových priebehov možno konštatovať, že kvalita podzemnej vody sa prirodzenými prírodnými procesmi (atenuácia) zlepšuje aj bez aktívnych sanačných prác. Existujúce zvyšky voľnej fázy sú v podobe ganglií naviazané na horninové prostredie, sú nepohyblivé a jej výskyt z časového hľadiska v priebehu roka obmedzený. Z vybudovaných drénov je do určitej miery účinný len drén L 1, ale aj v tomto prípade je priemerný obsah NEL v čerpanej vode pod sanačným limitom pre podzemné vody (0,69 mg/l v roku 2000). Do značnej miery je to podmienené skutočnosťou, že drén v prevažnej časti prechádza neznečisteným územím. Problematickým miestom v sanovanej lokalite je dolná časť drénu L 1, kde dochádza v dôsledku drenážneho účinku drénu k akumulácii vody v jeho najnižšej časti a jej výstupu nad úroveň terénu. Na základe týchto ale aj ďalších skutočností rozhodla vláda SR o pokračovaní aktivít smerujúcich k obmedzeniu šírenia znečistenia a k jeho postupnému odstráneniu v plnej miere. Pre tento účel vyčlenilo Ministerstvo obrany SR a Ministerstvo životného prostredia SR potrebné množstvo finančných prostriedkov. Zámer vlády v tejto oblasti bol vyjadrený v uznesení vlády č.483 z 1. júla 2009. Vláda v ňom schvaľuje zabezpečenie nevyhnutného čerpania drénu L1 v lokalite Sliac, ktoré v roku 2010 zabráni vzniku škôd na životnom prostredí, zabezpečenie pokračovania realizácie sanačných

prác na lokalite Sliač v jej časti: Letisko Sliač – Sever II – rajón 3, ohnisko 1 a ohnisko 2, v zmysle záverov rizikovej analýzy a schváleného projektu, zabezpečenie monitorovania stavu životného prostredia a stavu znečistenia horninového prostredia v zmysle návrhu Ministerstva životného prostredia SR a rizikovej analýzy v lokalitách Sliač a Vlkanová znečistených pobytom sovietskych vojsk.

Okrem pretrvávajúcich environmentálnych záťaží, ktoré vznikli v minulosti na leteckej základni pokračuje prevádzka, čo má negatívny vplyv na životné prostredie a obyvateľov mesta. Letecká základňa sa nachádza vo veľkej blízkosti obývaných oblastí mesta Sliač a jej poloha medzi dvoma mestami krajského významu – Banskou Bystricou a Zvolenom je nevýhodná z pohľadu vplyvu na obyvateľstvo. Prevádzkou leteckej základne vzniká vysoká miera hluku, ktorej sú vystavení najmä obyvatelia mestskej časti Hájniky. Obyvatelia iných mestských častí, ale aj návštevníci kúpeľov sú vystavení zvýšenému hluku pri preletoch lietadiel krúžiacich pri čakaní na pristátie. V súvislosti s opravami a rekonštrukciou vzletovej a pristávacej dráhy letiska, ktorá bude ukončená v máji 2010 je nutné predpokladať ďalšie zintenzívnenie prevádzky v dôsledku obnovenia kontroly vzdušného priestoru Slovenskej republiky, pokračovania výcviku vzdušných síl a obnovenia cvičení Severoatlantickej aliancie. V prípade zaradenia leteckej základne do integrovaného systému kontroly vzdušného priestoru Severoatlantickej aliancie je nutné počítať s častými poplachovými štartmi lietadiel v každú dennú aj nočnú hodinu. V roku 1996 bola vyhotovená hluková štúdia. Z výsledkov tejto štúdie vyplýva, že miera hluku civilných lietadiel je zanedbateľná. Miera hluku, produkovaná vojenskou prevádzkou letiska prekračuje prípustnú hlukovú záťaž vonkajšieho priestoru pre obytné útvary a dennú dobu (50 dB) a maximálne hladiny hluku z vojenskej aj zmiešanej prevádzky prekračujú medznú hranicu hluku stanovenú pre obytné zóny v dennej dobe (60 dB).

Mesto Sliač musí intenzívne spolupracovať so zodpovednými orgánmi Ministerstva obrany a Veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene s cieľom minimalizovať dopady tejto záťaže na obyvateľstvo a zabezpečiť primerané odškodnenie, na ktoré má nárok v súlade so všeobecne uznávanými štandardami v krajinách Európskej únie.

(zdroj: zistenia KRA BB)

3.6 Mestská zeleň

Pri ochrane životného prostredia v meste zohráva dôležitú úlohu udržiavanie mestskej zelene. To je žiadúce aj po stránke estetickej a zdravotnej. Zelené plochy pomáhajú obyvateľom mestských častí udržiavať si kontakt s prírodou, poskytujú útočisko niektorým druhom živočíchov, znižujú prašnosť a ochladzujú vzduch v letných mesiacoch. Pre zvýšenie estetickej príťažlivosti jednotlivých mestských častí je nutné pokračovať vo výsadbe okrasných stromov, kríkov a kvetinových záhradiek. Pre posilnenie kúpeľného a rekreačného charakteru mesta je žiadúce realizovať verejné parky vo väzbe na navrhované objekty vyššej občianskej a rekreačnej vybavenosti.

4. Napojenie na dopravnú infraštruktúru a zásobovanie mesta.

4.1 Napojenie na cestnú a železničnú sieť.

Mesto Sliač má vynikajúce napojenie na dopravnú infraštruktúru. Susedí s diaľnicou R1 spájajúcou mestá Banská Bystrica a Zvolen z ktorých pokračuje cestné a železničné spojenie do celej republiky. Okrem diaľnice je Sliač s týmito mestami spojené aj cestou I/69. Sliač má priame cestné napojenie na všetky susediace obce. Napojenie na železničnú infraštruktúru je tiež veľmi dobré. Železničná trať prechádza mestom samotným a železničná stanica je dostupná pešo pre obyvateľov všetkých mestských častí. Obyvatelia, žijúci na západ od železničnej trati majú však obmedzený prístup kvôli absencii vhodných prechodov cez železničnú trať. V celom meste je len jeden oficiálny a legálny prechod železničnej trate, čo sťažuje život najmä starším obyvateľom obce, ktorí musia podniknúť dlhé obchádzky. Železničná stanica susedí s autobusovou zástavkou. Mesto má zriadené autobusové linky do Banskej Bystrice, Zvolena a ďalších okolitých obcí. Liniek do Zvolena je výrazne viac ako do Banskej Bystrice.

Blízka vzdialenosť administratívneho centra, mesta Zvolen, cestnou dopravou 5 km a 4,5 km dopravou železničnou, dáva možnosť vzájomného prepojenia obyvateľov vo výhodnej krátkej časovej dostupnosti 6-8 minút pre všetky druhy dopravy. Mesto Sliač s jeho kúpeľmi a okolitou prírodou sa stáva aj vhodnou prímestskou rekreačnou zónou mesta Zvolen. Pre mesto Sliač je Zvolen so svojou nadmestskou vybavenosťou (školy stredné a vysoké, nákupné strediská, administratíva, priemysel) sústredeným priestorom záujmu jeho obyvateľov. Aj z toho dôvodu je mesto Sliač napojené na linku prímestskej hromadnej dopravy do mesta Zvolen. Okrem toho je mesto vhodne napojené na dopravu železničnú a na linky hromadnej dopravy SAD Zvolen – Sliač – Banská Bystrica. Krajské mesto Banská Bystrica je vzdialené 15 km, čo je priemerná časová dostupnosť 15-20 minút pre dopravu individuálnu a 20-25 minút pre dopravu hromadnú. Dostupnosť pre všetky druhy dopravy do krajského mesta, do 30 minút, možno hodnotiť ako veľmi dobrú. Mesto Sliač má vhodné spojenie cestnou dopravou aj do kúpeľného miesta Kováčová, vzdialeného 3 km.

Mesto Sliač sa v dôsledku svojej polohy vo Zvolenskej kotline ocitlo v ťažiskovom priestore trás celoslovenského významu. V priestore Banská Bystrica – Zvolen sa križujú cesty I. triedy medzinárodnej siete E 77, I/ 50, E 571, I/59, I/65 a I/66, ktoré pokračujú na sever do Poľska, na juh do Maďarska, na západ do Bratislavy a Rakúska a na východ do Košíc a na Ukrajinu.

Do tohoto priestoru radiálne smerujú tiež cesty I. triedy celoštátneho a medzinárodného významu v smere na západ (cesta I/50 (E 572) Žiar nad Hronom – Prievidza – Trenčín - ČR), severozápad (cesta I/65 Šášovské Podhradie – Martin - Žilina – Čadca – ČR/PR) a východ (cesta I/66 Banská Bystrica – Brezno – Poprad - Košice). Tieto cesty I. triedy zároveň tvoria sieť ciest triedy R, t.j. rýchlostných ciest s celoslovenským významom. Tvoria ich R1, spájajúca mestá Trnava – Žiar nad Hronom – Budča – Banská Bystrica, R2, ktorá tvorí os Trenčín – Prievidza – Žiar nad Hronom – Zvolen – Lučenec – Košice, R3, ktorá ide po trase hranica PR/SR – Trstená – Martin – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – hranica SR/MR. Ťažisková poloha Zvolenskej kotliny v cestnej sieti SR je zrejmá z kumulácie týchto cestných ťahov do predmetného priestoru. Pre cestné napojenie mesta Sliač s ostatnými regiónmi Slovenska bude dôležitá momentálne prebiehajúca výstavba diaľnic, najmä spojenie Zvolena s Bratislavou. Okrem zlepšenia prístupu do západnej časti Slovenska salepší aj pozícia Zvolenskej kotliny ako miesta pre umiestnenie nových investícií. Okrem tejto primárnej trasy bude pre rozvoj mesta dôležité aj dokončenie diaľničného spojenia s Maďarskom (cez Šahy) a s východným Slovenskom (cez Lučenec a Košice). Samotné mesto Sliač je napojené na uvedené nadradené trasy cestami III. triedy: III/06614 Sliač – I/66 R1, III/06615, I/69 – Sliač – kúpele a III/06616 Sliač – Veľká Lúka – Lukavica – II/591 – výhodné prepojenie na juhovýchodnú časť regiónu Banská Bystrica.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliac)

Prognóza intenzity automobilovej dopravy						
Číslo cesty Úsek	Intenzita dopravy v priemere za 24h v roku					
		2000	T %	2020	2020	T %
I/66 R1 Medzi križovatkami Kováčová - Sliac	Transportná	2430	21,6	1,26	3060	14,9
	Osobná	8830		1,97	17395	
	Spolu	11260		1,82	20455	
I/66 R1 Medzi križovatkami Sliac – Sielnica	Transportná	2680	17,0	1,26	3376	11,6
	Osobná	13080		1,97	25768	
	Spolu	15760		1,85	29144	
I/69 Prieťah mestom	Transportná	1240	18,1	1,26	1562	12,4
	Osobná	5600		1,97	11030	
	Spolu	6840		1,84	12592	
III/06615 Prieťah mestom	Transportná	450	12,5	1,00	450	11,4
	Osobná	3140		1,11	3480	
	Spolu	3590		1,09	3930	
III/06616 Prieťah mestom	Transportná	250	31,6	0,95	230	27,7
	Osobná	540		1,11	600	
	Spolu	790		1,05	830	

Odhad záťaže cesty III/06615			
Odhad del'by dopravy pre deň pracovného pokoja v roku 2020			
Druh dopravy	Podiel druhu dopravy v %	Podiel druhu dopravy v počte ľudí	
Železničná	7	220	
MHD, SAD a zájazdy	20	630	
Osobné autá	70	2205	
Ostatné	3	95	
SPOLU	100	3150	
Odhad počtu automobilov prechádzajúcich po ceste počas dňa prac. pokoja roku 2020			
Druh automobilu	Počet ľudí	Cestujúci na 1 automobil	Počet automobilov
Autobusy	630	25	50
Osobné autá	2205	2,2	2000
SPOLU	2835		2050

Podobne ako pri cestnej sieti má Zvolenská kotlina a teda aj mesto Sliac významnú pozíciu aj v prípade železničnej siete Slovenska. V uzlovej železničnej stanici Zvolen sa križujú trate v smere západ – východ, a to: tzv. „južný ťah“ Nové Zámky – Levice – Zvolen – Lučenec – Košice a prepojenie Zvolen – Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany. V smere sever – juh prechádzajú trate Trstená – Kral'ovany – Vrútky – Banská Bystrica / Kremnica – Zvolen – Šahy. V budúcnosti sa počíta s vysokou mierou elektrifikácie viacerých tratí. Veľká dôležitosť sa tiež prikladá otvoreniu nového železničného spojenia v severo – južnom smere s cieľom prepojiť Poľsko a Maďarsko (Trstená – Šahy).

V minulosti bolo letisko Sliac využívané na prevádzkovanie pravidelných leteckých liniek do viacerých metropol Európy s napojením na ďalšie lety do celého sveta. V súčasnej dobe však nie sú žiadne letecké spojenia prevádzkované, čím mesto prišlo o jednu zo svojich veľkých výhod.

Fyzický stav rieky Hron a prekážky na jej hornom a dolnom toku neumožňujú jej využitie pre lodnú dopravu.

Kvalita ciest na ktoré má mesto Sliac napojenie je rôzna. Zatiaľ čo diaľnica R1 je plnohodnotnou cestou, cesta č. 69 je na mnohých miestach v zlom stave a ďalšie cesty, vedúce zo Sliacha do okolitých obcí sú na tom ešte horšie. V meste samotnom sú ulice v pomerne dobrom stave, no ich intenzívne využívanie a rastúca motorizácia obyvateľov mesta kladie vysoké nároky na ich údržbu a opravy. Cez mesto tiež prechádza značná časť premávky medzi Banskou Bystricou a Zvolenom, cesta vedúca cez mesto je spolplatená. Veľká časť tejto premávky pritom nerešpektuje rýchlostné obmedzenie v obci, čomu má čiastočne zabrániť svetelná signalizácia s meračom rýchlosti, umiestnená na ulici Československej armády.

Pre budúci rozvoj mesta je žiadúce, aby sa intenzívne zapájalo do aktivít vedúcich k obnoveniu pravidelného leteckého spojenia so stredo európskym priestorom. Pre zlepšenie konkurencieschopnosti letiska je zároveň žiadúce, aby malo náležitosti pre získanie štatútu schengenského letiska.

Zároveň je nutné spolupracovať so zodpovednými organizáciami na sústavnom skvalitňovaní autobusového a vlakového spojenia mesta Sliac s okolitými mestami a obcami. Do programu skvalitňovania dopravy je nutné zahrnúť najmä rekonštrukčné úpravy priestorov železničnej stanice a jej okolia, vybudovanie priechodov železničnej trate a úpravu zastávok autobusov a ich okolia. V prípade ďalšieho rozvoja mesta po demografickej a priestorovej stránke bude nutné zvýšiť kapacity prepravovaných osôb prostredníctvom zvýšenia počtu spojov.

V rámci rozvoja infraštruktúry pre potreby priemyslu je nutné vybudovať nové parkovacie plochy vhodné pre neplatené krátkodobé a dlhodobé státie nákladných áut, ktorých je akútny nedostatok v celom regióne.

Vnútorňa infraštruktúra mesta je nedostatočná najmä v oblasti parkovacích miest a kvality miestnych komunikácií. Pre zlepšenie pešieho prístupu do jednotlivých mestských častí je nutné realizovať výstavbu novej siete chodníkov. Tie by mali svojim umiestnením uľahčiť obyvateľom pohyb po meste a zároveň by mali mať vďaka použitiu nových technológií väčšiu trvanlivosť a nižšie nároky na údržbu.

V dôsledku rastúcej motorizácie obyvateľstva bude nutné zabezpečiť vybudovanie nových parkovacích miest a tiež vyčleniť priestor pre vybudovanie ďalších. Nárast motorizácie, ktorý je v posledných rokoch veľmi výrazný ešte nedosiahol svoj vrchol a bude pokračovať aj v ďalších rokoch vzhľadom na rastúcu kúpnu silu obyvateľstva. To bude vytvárať tlak na počet parkovacích miest. Stupeň individuálnej automobilizácie pre výhľadové obdobie môžeme uvažovať podľa Slovenského priemeru, kedy dôjde k vyrovnaniu v rokoch 2010 – 2020 a to 300 OA na 1000 obyvateľov (1 : 3,3) až 333 OA na 1000 obyvateľov (1 : 3). Dostupnosť parkovania v oblastiach s hromadnou bytovou výstavbou je nutná minimálne v priemernej hustote 2 parkovacie miesta na jednu rodinu.

Dodatočné parkovacie miesta sú potrebné aj pred areálom mestského cintorína, ktorý nemá vyhovujúce parkovisko.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliac)

4.2 Zásobovanie pitnou vodou a odvádzanie odpadových vôd.

Mesto Sliac nie je sebestačné v zásobovaní pitnou vodou a je odkázané na dodávku pitnej vody z iných katastrálnych území. Zásobovanie mesta a vojenského priestoru pitnou vodou zabezpečuje Pohronský skupinový vodovod (PSV) a prebytky vody z vodovodu Sielnica.

V lokalite Trebuľa zásobovanie pitnou vodou zabezpečuje verejný vodovod obce Kováčová, ktorý je napojený na PSV. Mesto Sliač má len obmedzené možnosti zabezpečenia ďalšieho zdroja pitnej vody. V rámci ďalšieho rozvoja je naplánované zdvojenie prívodu PSV do Zvolena. Pre tento účel sú rezervované časti územia mesta. Pre mesto Sliač je tiež potrebné realizovať výstavbu nového zásobného potrubia DN 200, ktoré bude napojené na vodojem Kováčová a bude slúžiť na zásobovanie miestnej časti Trebuľa.

Kanalizačná sieť mesta Sliač je napojená na sieť skupinovej Sliač – Kováčová – Zvolen. Odpadové vody sú po odľahčení dažďových vôd privádzané zberačom do zberača kanalizácie mesta Zvolen. Ďalšie narábanie a zneškodňovanie odpadových vôd sa zabezpečuje mimo územia mesta Sliač. Konceptia územného rozvoja z hľadiska širších vzťahov zachováva jestvujúci systém odvádzania odpadových vôd skupinovú kanalizáciu Sliač – Kováčová – Zvolen. Kanalizácia v mestskej časti Hájniky si vyžaduje dobudovanie niektorých úsekov, rovnako si dobudovanie vyžaduje aj splašková kanalizácia s čističkou odpadových vôd v mestskej časti Sampor.

4.3 Zásobovanie elektrickou energiou.

Na území mesta Sliač sa nevyrába elektrická energia, celá spotreba obyvateľstva a podnikov je pokrytá z vedenia, ktoré sem prichádza z Banskej Bystrice. Územie Sliaču je elektrickou energiou napájané prostredníctvom rozvodní a transformovní Rz Lieskovec, Rz Vlkanová a Rz Banská Bystrica – Fončorda, z ktorých vyúsťuje 22 kV vzdušné vedenie. Územie mesta je na tieto stanice napojené prostredníctvom vedení č.348, č.301, č.481 a 482. Pre územie mesta Sliač ma najväčší význam linka č. 348 z RZ Lieskovec Zvolen, ktoré napája elektrickou energiou jeho väčšinu. Zo všetkých štyroch vedení sú do mesta vyvedené vzdušné odbočky VN 22kV, ktoré sú napojené na vonkajšie stožiarové a murované trafostanice, kde je vykonávaná transformácia z 22kV na 0,4 kV.

Po kapacitnej stránke sú v súčasnosti existujúce jednotlivé trafostanice v meste Sliač plne vyťažené. Ďalšie zvýšenie ich kapacity nieje možné, čo súvisí aj s technickými parametrami vedení VN a NN. Výška záťaže jednotlivých trafostaníc je do veľkej miery premenlivá a viaže sa na rôzne faktory, akými sú ročné obdobie, vonkajšia teplota, nárast počtu návštevníkov kúpeľov a pod. Vzdušná NN sekundárna sieť a sieť verejného osvetlenia je v niektorých častiach mesta značne preťažená a fyzicky zastaraná. Vyskytuje sa tu množstvo porúch jednak na samotnom vedení NN a taktiež na osvetľovacích telesách a podperných bodoch. V blízkej dobe je nutné počítať s jej rekonštrukciou a výmenou zastaralých nosných stĺpov a káblových rozvodov verejného osvetlenia.

Pre plánovaný rozvoj mesta súčasný stav siete VN a NN nepostačujúci. Nárast počtu obyvateľov a urbanistický rozvoj mesta si vyžiada vybudovanie nových zariadení. Prioritou pri tom bude vybudovanie ďalších trafostaníc v lokalitách, v ktorých je navrhovaná nová výstavba.

4.4 Zásobovanie plynom.

Mesto Sliač bolo na Plyn pripojené v roku 1970, kedy sa začala aj výstavba miestnej siete plynovodov. V súčasnosti je plynovod plne funkčný a využívaný. Celková dĺžka uličných plynovodov STL je 14,5 km a strednotlakových prípojok 4,8 km. Plynovodná sieť v podstate pokrýva celé kompaktné obývané územie mesta.

Cez územie mesta Sliač prechádza vysokotlakový plynovod o DN 300, 2,5 Mpa, ktorý je vedený od redukčnej stanice plynovodu VTL/VTL 6,4/2,5 Mpa s prietokom 80 000 m³/hod. Regulačná stanica (RS) je umiestnená v katastrálnom území obce Lieskovec. Tento vysokotlakový plynovod je prepojený na Pohronský vysokotlakový plynovod DN 300, 2,5 Mpa a sú z neho napájané distribučné regulačné stanice plynu v katastrálnom území mesta Sliač a v lokalite Podborová v katastrálnom území mesta Zvolen. Do mesta vedú z tohto

plynovodu tri prípojky. Prvou je VTL prípojka do regulačnej stanice Kúpele o DN 100 2,5 Mpa v dĺžke 0,528 km, druhou VTL prípojka do regulačnej stanice Hájniky o DN 100 2,5 Mpa v dĺžke 0,292 km a treťou VTL prípojka do stanice Podborová o DN 100 2,5 Mpa v dĺžke 2,44 km.

Prehľad spotreby plynu v meste Sliac.		
Odberateľ	Počet	Spotreba
Obyvateľstvo	1 427	2 359 000 m ³ /rok
Malo odber	27	356 000 m ³ /rok
Veľko odber	10	5 339 000 m ³ /rok

Z pohľadu územného pokrytia vyhovuje súčasná sieť plynovodov v meste Sliac všetkým požiadavkám. Nedostatkom je pomerne vysoký vek najstarších plynovodných potrubí, ktorých sanácia a výmena bude nutná v dohľadnom horizonte. Pre budúci rozvoj mesta je možné využiť obmedzenú rezervu v kapacite plynovodu STL. Táto rezerva nebude v dlhodobého hľadiska postačovať a urbanistické rozširovanie mesta, spojené aj so zvýšením spotreby zemného plynu, si okrem polozenia nových prípojok vyžiada aj zvýšenie kapacity existujúcich liniek.

Ďalší rozvoj siete plynovodov a jednosmerná orientácia mesta na zásobovanie zemným plynom pre vykurovanie a varenie domácností a chod miestnych firiem nieje v súlade s národným zámerom diverzifikácie využívania energetických zdrojov pre posilnenie energetickej bezpečnosti. Práve z dôvodu možných komplikácií so zabezpečením dodávok zemného plynu je žiadúce, aby mesto sústavne skúmalo alternatívne možnosti zabezpečovania energií pre chod mesta a život jeho obyvateľov. Tieto snahy musia byť koordinované s národnými cieľmi energetickej bezpečnosti.

4.5 Napojenie na telefónnu sieť a pripojenie na internet.

Mesto Sliac má napojenie na pevnú telefónnu sieť a služby telefónnych operátorov sú dostupné na celom jeho území. Pokrytie signálom mobilných telefónnych operátorov je tiež úplné. Na katastrálnom území mesta je signál 3G/HSDPA, EDGE, GSM/GPRS. Aj v tomto prípade je výhodou mesta jeho poloha, ktorá je priaznivá pre príjem signálu mobilných operátorov. Len v prípade siete 3G/HSDPA sa na území mesta nachádzajú lokality, kde je jej signál obmedzený. Ide najmä o miesta s lesným porastom v okolí kúpeľov.

Mesto zatiaľ nemá optickú sieť a rýchlosť a kvalita pripojenia na internet je preto obmedzená. Vzhľadom na fakt, že mesto Zvolen má optickú sieť už v prevádzke, bude v budúcnosti možné sa na túto sieť pripojiť, čím sa výrazne zvýši kvalita pripojenia a znížia náklady domácností na jeho zabezpečenie. V tomto smere je nutné chápať rýchle a kvalitné pripojenie na internet ako jeden z kľúčových predpokladov pre budúci hospodársky a spoločenský rozvoj mesta.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliac)

5. Pôdohospodárstvo.

5.1 Poľnohospodárstvo.

Mesto Sliac má vo svojom území pôdny fond vhodný pre poľnohospodárske využitie, čo dovolilo rozvoj tohto hospodárskeho odvetvia. Z celkovej rozlohy mesta Sliac tvorí pôdny fond 42,5 %, čo predstavuje 1692,74 ha.

Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy v meste Sliac.								
Druh pozemku	Hájniky		Rybáre		Sampor		Sliac spolu	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Orná pôda	497,18	57,7	214,93	50,5	41,28	10,2	753,39	44,5
záhrady	14,90	1,8	29,98	7,0	6,79	1,6	51,67	3,0
Trávne porasty	348,86	40,5	180,77	42,5	358,05	88,2	887,68	52,5
Poľnohospodárska pôda spolu	860,94	100	425,68	100	406,12	100	1692,74	100

Zastúpenie druhov pozemkov je v jednotlivých katastrálnych územiach rozdielne. Najvyššie zastúpenie poľnohospodárskej pôdy má k.ú. Sampor (68,0 %), najvyššie zastúpenie lesnej pôdy má k.ú. Hájniky (60,1 %), najvyššie zastúpenie trvalých trávnych porastov k.ú. Sampor (60 %) a najvyššie zastúpenie ornéj pôdy k.ú. Rybáre (26,1 %). Z poľnohospodárskej pôdy najvyššie zastúpenie majú orné pôdy v k.ú. Hájniky a Rybáre, trvalé trávne porasty najvyššie zastúpenie má Sampor, rozsah záhrad závisí od veľkosti sídla, pretože sa viažu na stavebné pozemky, ktorých sú prevažne súčasťou.

Pôdny fond mesta Sliac sa rozdeľuje do 5 veľkých lokalít. Územná časť Chrastavé – Horné zeme – Kopanice, sa nachádza v západnej a juhozápadnej časti územia mesta. Podľa Pôdnoekologickej regionalizácie patrí medzi málo produkčné poľnohospodárske oblasti Slovenska, v súčasnej druhovej štruktúre pozemkov sa v rovinatej časti vyskytujú prevažne orné pôdy, v menšom rozsahu aj trvalé trávne porasty, územie tvorí rovina bez prejavu alebo len s malým prejavom plošnej vodnej erózie, značná časť pôdy v tomto priestore bola odvodnená systematickou drenážou, podmienky pre poľnohospodársku výrobu sú dobré a poľnohospodárstvo má intenzívny charakter. V svahovitejšej časti prevládajú trvalé trávne porasty a orné pôdy sa vyskytujú v menšom rozsahu, produkčný potenciál pôd je nízky. Poľnohospodárska výroba je vzhľadom na stredne produkčný potenciál pôd riešená pre intenzívnejšiu poľnohospodársku výrobu zameranú na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a krmovín. Štruktúra pozemkov je riešená pre orné pôdy a trvalé trávne porasty a zodpovedá typologicko-produkčnej kategorizácii agroekosystémov.

V územnej časti Brázdy – Kopaniská, ktorá sa nachádza na severe mesta Sliac sa nachádzajú z pôdy s nižším produkčným potenciálom. V súčasnej druhovej skladbe pozemkov prevládajú orné pôdy z časti odvodnené systematickou drenážou, územie tvorí rovina bez prejavu alebo len s malým prejavom plošnej vodnej erózie, podmienky pre poľnohospodársku výrobu sú dobré a poľnohospodárstvo má intenzívny charakter. Poľnohospodárska výroba je vzhľadom na stredne produkčný potenciál pôd riešená pre intenzívnejšiu formu a zameraná na produkciu poľnohospodárskych výrobkov.

Územná časť Na Košiare na juhu mesta patrí do oblasti s nižším produkčným potenciálom. Medzi pozemkami prevládajú orné pôdy z časti odvodnené systematickou drenážou a z časti aj vybudovaným zavlažovacím systémom. Podmienky pre poľnohospodársku výrobu sú dobré a poľnohospodárstvo má intenzívny charakter.

Územná časť Za kúpeľmi patrí do oblasti pohoria a vrchoviny sopečných Karpát s nízkym produkčným potenciálom pôd. Medzi pozemkami prevládajú trvalé trávne porasty s extenzívnejším využitím. Čiastočne sú zarastané krovínami a vegetáciou a nevyužívané na poľnohospodárske účely. Intenzita využívania pôd má extenzívny charakter vzhľadom na blízkosť Kúpeľov Sliač a obmedzenú prístupnosť územia.

Samostatnou územnou jednotkou je priestor katastrálneho územia Sampor, ktorý má nízky produkčný potenciál pôd, čo je spôsobené vysokou členitosťou reliéfu a vysokou erodovateľnosťou. Ide o trávnaté porasty využívané na produkciu krmovín.

Poľnohospodárskou výrobou sa v meste Sliač zaoberá najmä roľnícke družstvo Sliač, ktoré prevádzkuje tri strediská. Nachádzajú sa v západnom okraji zastavaného územia Hájnikov, pod kúpeľmi a v juhozápadnej časti zastavaného územia Samporu. V časti Trebuľa sa nachádza ovčín a ďalší je umiestnený pod kúpeľmi. V týchto zariadeniach je realizovaný chov oviec, hovädzieho dobytku a ošípaných. Tri strediská roľníckeho družstva svojou polohou vo vzťahu k zastavanému územiu, druhom hospodárskych zvierat a ich kapacitou ovplyvňujú negatívne príslušné časti zastavaného územia.

Poľnohospodárska pôda vytvára na území mesta Sliač 7 samostatných územných jednotiek, ktoré sa líšia svojim produkčným potenciálom a antropickými prvkami.

Územná časť Horné zeme – Chrastové – Na Košiare (P1). V rámci tejto územnej časti je poľnohospodárska výroba vzhľadom na stredne produkčný potenciál pôd riešená pre intenzívnejšiu poľnohospodársku výrobu zameranú na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a krmovín. Tomu zodpovedá aj štruktúra pozemkov, ktorá je riešená pre orné pôdy a trvalé trávne porasty. V rámci územia je navrhované zníženie veľkosti pôdnych celkov orných pôd a zvýšenie diverzity pestovaných fytoocenóz pre zvýšenie ochrany pôdy a ekologickej stability územia. Žiadúce je tiež zachovanie existujúcej krajinárskej zelene, ktorá sa nachádza v línii popri vodných tokoch.

Územná časť Brázdy – Kopaniská (P1). Poľnohospodárska výroba sa tu orientuje na intenzívnejšiu formu produkcie poľnohospodárskych výrobkov, čo je výsledkom zohľadnenia stredného produkčného potenciálu pôd.

Ochrana pôdy a ekologickej stability daného územia je riešená zachovaním súčasnej krajinárskej zelene nachádzajúcej sa v línii okolo vodných tokov a komunikácií, návrhom zvýšenia diverzity pestovaných kultúrnych fytoocenóz v rámci osevných postupov a dôsledným dodržiavaním maximálnej ochrany povrchu zeme počas vegetačného obdobia.

Územná časť Kalinovec – Kopanice (Z2). V tejto lokalite majú pôdy nízky produkčný potenciál a sú využívané najmä na produkciu krmovín a chov oviec. Pozemky tvoria najmä trávnaté porasty, ktoré primárne dostatočne zabezpečujú pôdu pred eróziou.

Štruktúra jednotlivých pozemkov sa v tejto lokalite viaže na typologicko-produkčnú kategorizáciu agroekosystémov. V rámci ďalšieho rozvoja je žiadúce posilniť ekologickú stabilitu tejto lokality zvýšením podielu poľnohospodársky nevyužívanej pôdy. Poľnohospodársku pôdu je možné nahradiť pôdou s krovinou a stromovou vegetáciou. Poľnohospodársku pôdu pod lesom v časti Holý vrch je možné preradiť z kategórie poľnohospodárskej pôdy do lesného pôdneho fondu.

Územná časť Mokrú – Za lazom – Tehelňa (Pš). Poľnohospodárska pôda v tejto lokalite je určená pre pasienkové prífarmové hospodárstvo a rastlinnú výrobu. V rámci tejto lokality sa realizuje aj chov dojníc, ktorých je tu stredisku živočíšnej výroby umiestnených asi 300 kusov. Vplyv tohto strediska na okolie areálu je nutné minimalizovať technicko-organizačnými opatreniami. V dôsledku blízkosti leteckej základne je nutné dôsledne sledovať vplyv jej prevádzky na rastlinnú a živočíšnu výrobu v tejto lokalite. Týmto vplyvom je následne nutné rozsah a formu využívania poľnohospodárskej pôdy prispôbiť.

Územná časť Pod kúpeľmi (Z2). Lokalita je využívaná najmä na pestovanie trávnatých porastov a produkciu krmovín. V lokalite funguje pasienkový ovčiarsky areál. Ďalšie využívanie poľnohospodárskej pôdy v tejto lokalite je nutné zosúladiť s navrhovaným rozvojom územia v mestskej časti Rybáre, ale tiež rozvojom širšieho priestoru medzi mestami Sliač a Zvolen. Využívanie poľnohospodárskej pôdy bude nutné prispôbiť plánovanej výstavbe peších a cyklistických chodníkov.

Územná časť Za kúpeľmi (Z1). V lokalite je časť pôd silne zarastená stromovou a krovinou generáciou, čo je prospešné pre ekologickú stabilitu územia. V dôsledku plánovanej výstavby golfového ihriska s rozlohou 32 ha, nebude v danej lokalite k dispozícii poľnohospodárska pôda, ktorá by svojou rozlohou umožňovala rozsiahlejšie využívanie. Územná časť Sampor (Z2). Lokalita má poľnohospodársku pôdu s nízkym produkčným potenciálom. Využívanie tejto pôdy je zamerané na produkciu krmovín a ovčiarstvo a pozemky sú v stave trvalých trávnatých porastov.

5.2 Lesné hospodárstvo

V rámci územia mesta Sliac sa nachádza lesný pôdny fond s rozlohou 1960 ha, čo predstavuje 49 % celkovej rozlohy mesta. V katastrálnom území mestskej časti Hájniky má lesný pôdny fond 60% podiel na jeho celkovej rozlohe. V katastrálnom území mestských častí Rybáre a Sampor má lesný fond 30% podiel na ich celkovej rozlohe.

Lesné porasty sa ďalej delia do jednotlivých kategórií. V katastrálnom území mestskej časti Hájniky je 487,42 ha lesných porastov zaradených do kategórie hospodárskych lesov, 1050 ha lesných porastov do kategórie lesov osobitného určenia a 3,46 ha lesných porastov zaradených do kategórie ochranných lesov. V katastrálnom území mestskej časti Rybáre tvoria lesy jeden homogénny celok o výmere 244 ha, zaradený do kategórie lesov osobitného určenia. V katastrálnom území mestskej časti Sampor je 174 ha lesných porastov zaradených do kategórie hospodárskych lesov.

Fyzický stav lesného porastu je dobrý. V katastrálnom území mesta Sliac rastú stromy bukovo-dubového vegetačného stupňa, dubovo-bukového vegetačného stupňa, bukového vegetačného stupňa a jedľovo-bukového vegetačného stupňa. Les má vysoký produkčný potenciál, no jeho využívanie je obmedzené skutočnosťou, že jeho primárna funkcia súvisí s jeho umiestnením v okolí kúpeľných zariadení. Lesy v katastrálnom území Hájiky vytvárajú homogénny priestor, ktorý je súčasťou celku Kremnické vrchy. V katastrálnom území Rybáre vytvárajú lesy len menšiu územnú časť za kúpeľmi, sú súčasťou kúpeľného lesa a navrhovaného lesoparku Kúpele Sliac - Baková jama.

6. Obyvateľstvo a migrácia.

6.1 Počet obyvateľov

Z pohľadu územných zmien prešlo mesto Sliac búrlivým vývojom. Zatiaľ čo v roku 1950 ešte ako Rybáre sa skladalo z dvoch častí: Rybáre a Sliac-kúpele, pri sčítaní v roku 1961 pribudla časť Hájniky, pri SĽDB v roku 1991 Sampor, (do 23.11.1990 bola aj Lukavica časťou mesta Sliac) a Veľká Lúka, ktorá sa 1.1.1996 osamostatnila. Z tohoto dôvodu je územná porovnateľnosť pomerne problematická. Mesto Sliac zaznamenávalo v histórii v podstate sústavný nárast počtu obyvateľov s výnimkou 70-tych rokov 19. Storočia a 80-tych rokov 20. storočia. Najrýchlejší nárast zaznamenávalo mesto v 40-tych až 70-tych rokoch 20. storočia a pomerne prekvapujúco aj v 90-tych rokoch 20. storočia. Ukazovateľ za 90-te roky je však skreslený údajom za rok 1993, kedy vplyvom extrémne vysokej imigrácie (až 782 prisťahovaných osôb) pribudlo v meste až 720 obyvateľov, tj. viac ako za celé 90-te roky spolu. Od 1.1.1996 sa od mesta Sliac osamostatnila obec Veľká Lúka s cca 400 obyvateľmi, čo znamená, že počet obyvateľov mesta poklesol o zhruba 8%. Vzhľadom k tomu že v roku 1993 sa do mesta prisťahovalo extrémne veľa obyvateľov (782), čo je viac ako za celé 90-te roky, tento rok nebol zahrnutý do časovej rady.

V meste Sliac žilo k 31.12.2008 podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej Republiky 4 852 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 2 336 mužov a 2 516 žien. Pri katastrálnej výmere

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

39,83 km² dosiahla hustota osídlenia 121,87 obyvateľa na km² čo je zhruba na úrovni priemeru za SR.

V meste sa v roku 2008 narodilo 38 detí, z toho 20 mužského a 18 ženského pohlavia. V tom istom čase umrelo 49 obyvateľov obce, z toho 24 mužov a 25 žien. Celkovo tak mesto za rok 2008 zaznamenalo úbytok obyvateľov o 11. Do mesta sa v roku 2008 prisťahovalo 97 nových obyvateľov a 79 obyvateľov sa odsťahovalo. Celkový prírastok obyvateľstva v roku 2008 v dôsledku sťahovania bol 18 obyvateľov. Počet obyvateľov mesta Sliac sa v roku 2008 zvýšil o 7. Nižšie uvedené tabuľky sledujú celkový demografický vývoj v meste v rokoch 1994 – 2008:

(zdroj: zistenia KRA BB)

Demografický vývoj mesta Sliac v rokoch 1994 - 2001

Rok	Počet obyvateľov k 1.1.	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Prírastok sťahovaním	Celkový prírastok	Počet obyvateľov k 31.12
1994	4942	58	46	12	28	40	4982
1995	4982	49	52	-3	-4	-7	4975
1996	4570	58	49	9	40	49	4619
1997	4619	40	44	-4	3	-1	4618
1998	4618	31	43	-12	-22	-34	4584
1999	4584	37	49	-12	-33	-45	4539
2000	4539	37	59	-22	44	22	4561
2001*	4667	34	53	-19	28	9	4676

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Demografický vývoj mesta Sliac v rokoch 2003 - 2008 – natalita a mortalita

		Rok					
		2003	2004	2005	2006	2007	2008
Živo narodení	Spolu	32	40	34	35	42	38
	Muži	11	25	23	18	22	20
	Ženy	21	15	11	17	20	18
Zomrelí	Spolu	32	42	57	41	49	49
	Muži	17	16	27	18	20	24
	Ženy	15	26	30	23	29	25
Prírastok / úbytok	Spolu	0	-2	-23	-6	-7	-11
	Muži	-6	9	-4	0	2	-4
	Ženy	6	-11	-19	-6	-9	-7

Demografický vývoj mesta Sliac v rokoch 2003 - 2008 – sťahovanie obyvateľov

		Rok					
		2003	2004	2005	2006	2007	2008
Prisťahovaní	Spolu	194	73	74	107	132	97
	Muži	84	36	-	-	-	-
	Ženy	110	37	-	-	-	-
Vystťahovaní	Spolu	91	66	92	100	93	79
	Muži	45	28	-	-	-	-
	Ženy	46	38	-	-	-	-
Prírastok / úbytok	Spolu	103	7	-18	7	39	18
	Muži	39	8	-	-	-	-
	Ženy	64	-1	-	-	-	-

(zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko v Banskej Bystrici)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

Demografický vývoj mesta Sliac v rokoch 2003 - 2008 – celkový počet obyvateľov							
		Rok					
		2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stav ku 1.1.	Spolu	4 745	4 848	4 853	4 812	4 813	4 845
	Muži	2 281	2 314	2 331	2 307	2 305	2 333
	Ženy	2 464	2 534	2 522	2 505	2 508	2 512
Stav ku 31.12.	Spolu	4 848	4 853	4 812	4 813	4 845	4 852
	Muži	2 314	2 331	2 307	2 305	2 333	2 336
	Ženy	2 534	2 522	2 505	2 508	2 512	2 516

(zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko v Banskej Bystrici)

6.2 Vekové zloženie obyvateľstva.

Mesto Sliac malo k 31.12 2008 spolu **920** obyvateľov vo veku 0-18 rokov, **1 623** obyvateľov vo veku 19-40 rokov, **1 691** vo veku 41-65 rokov a **618** obyvateľov vo veku nad 66 rokov. 4 015 obyvateľov obce má viac ako 17 rokov a 54 obyvateľov má 85 a viac rokov. Priemerný vek obyvateľa obce mužského pohlavia bol k 31.12.2008 37,50 a 41,90 roku u obyvateľov ženského pohlavia. Priemerný vek obyvateľov obce je 39,78 roku. Index starnutia dosahuje u mužov 101,46 a u žien 261,65. Celkový index starnutia je 173,31. Zatiaľ čo v roku 1991 bol priemerný vek obyvateľov mesta 37,8 roka, v roku 1999 to bolo 37,5 rokov (v SR 35,7). Uvedené údaje ukazujú, že populácia mesta sústavne starne, čo môže mať ďalekosiahle dôsledky pre jeho ďalší rozvoj. Podrobné rozpočítanie obyvateľov podľa veku je uvedené v tabuľke nižšie.

(zdroj: zistenia KRA BB)

Vek	Pohlavie		Spolu	Vek	Pohlavie		Spolu
	Muži	Ženy			Muži	Ženy	
0	20	18	38	49	34	40	74
1	20	19	39	50	22	47	69
2	18	18	36	51	30	25	55
3	25	10	35	52	45	36	81
4	22	19	41	53	39	40	79
5	10	29	39	54	42	32	74
6	28	12	40	55	38	31	69
7	26	16	42	56	35	39	74
8	25	15	40	57	25	32	57
9	18	18	36	58	23	28	51
10	20	13	33	59	24	29	53
11	26	23	49	60	25	36	61
12	24	22	46	61	29	23	52
13	31	15	46	62	22	31	53
14	30	32	62	63	13	28	41
15	31	29	60	64	28	28	56
16	34	35	69	65	18	22	40
17	46	40	86	Spolu 41 – 65 rokov	1 691		
18	43	40	83				
Spolu 0 - 18 rokov	920		66				
			67	21	28	49	
19	34	44	78	68	13	23	36
20	39	39	78	69	19	23	42
21	38	38	76	70	15	24	39
22	48	35	83	71	9	22	31
23	49	38	87	72	9	16	25
24	34	36	70	73	12	15	27

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

25	29	34	63	74	14	18	32
26	41	35	76	75	11	20	31
27	39	37	76	76	11	15	26
28	46	33	79	77	12	21	33
29	35	43	78	78	9	16	25
30	40	39	79	79	9	17	26
31	36	32	68	80	6	21	27
32	47	44	91	81	4	14	18
33	41	30	71	82	9	17	26
34	35	36	71	83	1	14	15
35	27	40	67	84	5	9	14
36	25	43	68	85	5	11	16
37	30	34	64	86	4	2	6
38	24	29	53	87	0	11	11
39	27	42	69	88	1	5	6
40	38	40	78	89	1	5	6
Spolu 19 – 40 rokov	1 623			90	1	3	2
				91	0	2	2
				92	0	1	1
41	27	28	55	93	0	1	1
42	42	53	95	94	0	2	2
43	44	42	86	95	0	1	1
44	49	53	102	96	0	2	2
45	50	43	93	Spolu nad 66 rokov	618		
46	32	38	70				
47	40	33	73				
48	48	32	80				

(zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky – pracovisko v Banskej Bystrici)

Vzhľadom k existujúcej vekovej skladbe možno predpokladať do budúcnosti mierny nárast počtu ľudí v poproduktívnom veku. Naďalej sa bude zvyšovať podiel osôb v produktívnom veku a mierne klesať podiel detskej zložky populácie.

6.3 Zhodnotenie vývoja obyvateľstva

Mesto Sliac dosahuje mimoriadne priaznivé ukazovatele domového a bytového fondu, vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva. Tiež jednoliata národnostná štruktúra obyvateľov vytvára predpoklad pre bezproblémový rozvoj mesta. Vzhľadom k existujúcej vekovej skladbe a pôrodnosti bude mesto zaznamenávať aj do budúcnosti mierny prirodzený úbytok obyvateľstva, ktorý sa bude postupne ďalej zvyšovať. Bez vplyvu migrácie by mesto malo v roku 2015 cca 4 350 obyvateľov a v roku 2020 cca 4250 obyvateľov.

Rozhodujúcim faktorom pre ďalší vývoj počtu obyvateľov mesta bude migrácia. Mesto Sliac môže v demografickej politike pomerne úspešne konkurovať susednému Zvolenu či Banskej

Bystrici (kde zaznamenávame migračný úbytok už viac rokov). Ak mesto využije všetky navrhované disponibilné plochy pre bytovú výstavbu, môže aktívne ovplyvniť imigráciu nového obyvateľstva. V povedomí mestského obyvateľstva blízkych miest Banská Bystrica a Zvolen je lokalita Sliač vedená ako veľmi výhodná pre výstavbu IBV vzhľadom na atraktívne prostredie, výhodnú dopravnú polohu a optimálnu dochádzkovú vzdialenosť za prácou do oboch miest. Cieľový počet obyvateľov k roku 2020 je 5 800.

(zdroj: Územný plán mesta Sliač)

7. Sociálne ukazovatele.

7.1 Miera nezamestnanosti.

V meste Sliač evidoval v decembri 2009 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny 2 478 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Zároveň dosiahla v decembri 2009 miera nezamestnanosti v meste Sliač 7,5% a registrovaná miera nezamestnanosti 8,23%. Bez práce bolo 203 obyvateľov obce v produktívnom veku a 185 bolo disponibilných pre okamžitý nástup do zamestnania.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo je v tabuľke uvádzané podľa posledného sčítania obyvateľov, ktoré mal Úrad práce, rodiny a sociálnych vecí vo Zvolene k dispozícii v danej dobe.

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

7.2 Vývoj miery nezamestnanosti.

Vývoj miery nezamestnanosti v meste Sliač v rokoch 2007 - 2009						
Mesiac / Rok		Počet			Registrovaná miera nezamestnanosti [%]	Miera Nezamestnanosti [%]
		Evidovaní nezamestnaní	Disponibilní vidovaní nezamestnaní	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo		
Rok 2007	Január	145	131	2302	6,30	5,69
	Február	135	118	2302	5,86	5,13
	Marec	134	118	2302	5,82	5,13
	Apríl	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	Máj	123	110	2302	5,34	4,78
	Jún	131	117	2302	5,69	5,08
	Júl	129	116	2302	5,60	5,04
	August	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	September	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	Október	108	97	2302	4,69	4,21
	November	106	94	2302	4,60	4,08
	December	116	101	2302	5,04	4,39
Rok 2008	Január	115	101	2376	4,84	4,25
	Február	108	91	2376	4,54	3,83
	Marec	102	90	2376	4,29	3,79

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

	Apríl	98	88	2376	4,12	3,70
	Máj	97	89	2376	4,08	3,75
	Jún	101	93	2376	4,25	3,91
	Júl	110	101	2376	4,63	4,25
	August	114	106	2376	4,80	4,46
	September	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	Október	120	108	2376	5,05	4,55
	November	132	119	2376	5,56	5,01
	December	141	126	2376	5,93	5,30
Rok 2009	Január	148	133	2468	6,00	5,39
	Február	158	145	2468	6,40	5,88
	Marec	159	146	2468	6,44	5,92
	Apríl	169	151	2468	6,85	6,12
	Máj	186	171	2468	7,54	6,93
	Jún	192	177	2468	7,78	7,17
	Júl	200	187	2468	8,10	7,58
	August	200	187	2468	8,10	7,58
	September	192	175	2468	7,78	7,09
	Október	187	171	2468	7,58	6,93
	November	192	175	2468	7,78	7,09
	December	203	185	2468	8,23	7,50

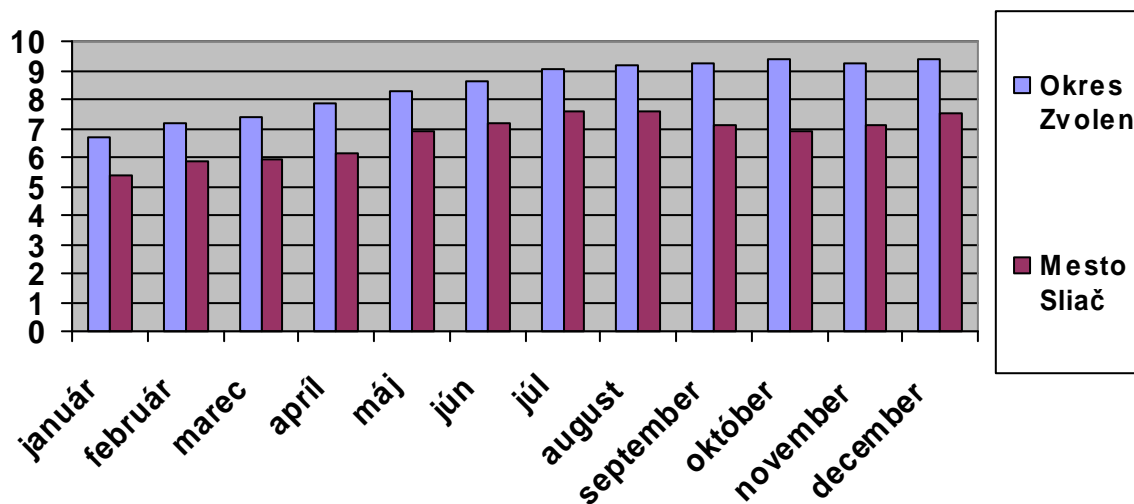
(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

Vývoj miery nezamestnanosti v okrese Zvolen v rokoch 2003 - 2009							
Mesiac	V percentách						
	rok 2009	rok 2008	rok 2007	rok 2006	rok 2005	rok 2004	rok 2003
Január	06,72	06,96	08,74	11,47	12,52	15,05	14,81
Február	07,20	06,75	08,39	11,44	12,33	14,97	14,24
Marec	07,41	06,49	07,97	11,28	11,80	14,47	13,84
Apríl	07,84	06,31	07,51	10,59	10,82	13,64	12,72
Máj	08,30	06,31	07,29	09,94	10,60	12,98	12,33
Jún	08,64	06,13	07,20	09,79	10,11	12,55	12,83
Júl	09,02	06,21	07,23	09,70	10,24	12,48	13,22
August	09,14	06,19	07,16	09,25	10,47	12,18	13,20
September	09,27	06,33	07,24	09,28	10,98	12,00	12,57
Október	09,35	06,19	06,86	08,59	10,95	11,42	12,62
November	09,25	06,34	06,68	08,54	11,04	11,59	13,06
December	09,39	06,59	06,82	09,19	11,33	11,96	14,39

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

Graf porovnania vývoja nezamestnanosti v meste Sliac a okrese Zvolen v roku 2009 v %.

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

Z uvedených tabuliek a grafu vyplýva, že mesto Sliac má menšiu mieru nezamestnanosti oproti celému okresu Zvolen. Miera nezamestnanosti v meste výrazne stúpla v období posledných 18 mesiacov. Najnižšiu mieru dosiahla v letných mesiacoch roku 2008, no už na jeseň začalo prudko stúpať, a do konca sledovaného obdobia, t.j. do decembra 2009 sa zdvojnásobila. Tento vývoj súvisí s recesiou národného hospodárstva SR, spôsobenou svetovou finančnou krízou z jesene roku 2008.

Nezamestnanosť v meste Sliac je zároveň dlhodobo pod priemerom Banskobystrického kraja. Je to spôsobené faktom, že v meste Sliac je vďaka jeho špecifikám (kúpele, letecká základňa) viac možností zamestnať sa, ale najmä dobrou dostupnosťou miest Zvolen a Banská Bystrica, kde je situácia so zamestnaním v rámci celého regiónu dlhodobo najpriaznivejšia. Práve v dôsledku skutočnosti, že veľký počet obyvateľov mesta pracuje vo Zvolene a Banskej Bystrici bude mať vývoj zamestnanosti v týchto dvoch mestách na Sliac veľmi veľký vplyv aj v budúcnosti.

(zdroj: zistenia KRA BB)

Nezamestnaní podľa dĺžky trvania evidencie v mesiacoch za rok 2009							
Mesiac	Spolu	Dĺžka doby evidencie v mesiacoch					
		Do 3	4 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 24	Nad 24
Január	148	61	34	7	6	14	26
Február	158	58	47	8	6	14	25
Marec	159	58	39	20	5	12	25
Apríl	169	63	39	23	5	13	26
Máj	186	67	39	33	7	13	27
Jún	192	67	44	29	16	10	26
Júl	200	64	51	30	18	9	28
August	198	60	52	12	22	8	30
September	192	61	43	28	19	12	29
Október	187	55	39	27	21	17	28
November	192	52	37	31	20	23	29
December	203	50	47	29	21	27	29

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

Nezamestnaní podľa veku za rok 2009							
Mesiac	Spolu	Veková skupina					
		Do 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	Nad 60
Január	148	9	36	28	41	34	0
Február	158	9	41	31	43	33	1
Marec	159	5	47	26	46	34	1
Apríl	169	3	50	35	45	35	1
Máj	186	4	55	39	50	37	1
Jún	192	5	57	44	46	39	1
Júl	200	4	57	49	52	37	1
August	198	3	58	43	54	40	0
September	192	15	51	36	49	41	0
Október	187	15	49	38	47	38	0
November	192	13	50	45	48	36	0
December	203	14	53	45	49	39	0

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

Nezamestnaní podľa dosiahnutého stupňa vzdelania v mesiacoch za rok 2009							
Mesiac	Spolu	Dĺžka doby evidencie v mesiacoch					
		Bez vzdelania	Základné	Vyučení	SOU+SOS	Gymnázium	VŠ
Január	148	0	10	51	58	8	21
Február	158	0	13	52	64	8	21
Marec	159	0	12	51	64	8	24
Apríl	169	0	14	51	71	7	26
Máj	186	0	15	55	78	7	31
Jún	192	0	17	54	78	8	35
Júl	200	0	16	58	80	11	35
August	198	0	15	56	81	13	33
September	192	0	12	55	86	12	27
Október	187	0	12	56	85	11	23
November	192	0	13	62	83	10	24
December	203	0	16	59	92	11	25

(zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene)

7.3 Pracovné príležitosti

Vzhľadom k súčasným aj navrhovaným hospodárskym aktivitám a činnostiam na území mesta, ktorými sú zdravotníctvo – kúpeľná starostlivosť, služby pre cestovný ruch, výroba a obchod a navrhovaným rozvojovým zámerom je možno predpokladať nasledovný odhadovaný vývoj pracovných príležitostí v meste:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

Pracovné príležitosti	r. 1991 počet pracovných príležitostí zamest. obyvateľov mesta	r. 1999 počet pracovných príležitostí v meste celkom	Nové pracovné príležitosti v r. 2020 (prírastok)
Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	174	178	+ 10
Priemysel	50	118	+ 200
Stavebníctvo	15		+ 40
Doprava a spoje	52		+ 10
Obchod, služby, cestovný ruch	215	827	+ 550
Školstvo, kultúra, zdravotníctvo	380		+ 120
Dochádzka zamestnancov z iných obcí vo všetkých odvetviach	651	94 v iných odvetviach	
Spolu	1 537	1 217	+930

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

V rámci zhoršenej situácie v oblasti zamestnanosti v meste sa prejavuje tlak na orgány, ktoré riešia problémy dlhodobu a ja krátkodobu nezamestnaných. V meste v súčasnosti neexistuje informačno - poradenské centrum, ktoré by riešilo kontakt s nezamestnanými, ale aj sociálne neprispôsobivými obyvateľmi mesta. Zároveň je nutné vytvárať viac aktivít v oblasti organizovania aktivačných prác pre udržanie pracovných návykov dlhodobu nezamestnaných.

Pre zlepšenie situácie v oblasti zamestnanosti je tiež nutné zintenzívniť poskytovanie výhod a podpory drobným živnostníkom a malým a stredným podnikateľom. Pre zabezpečenie čistoty a poriadku v meste je tiež možné zintenzívniť využívanie sezónnych prác. V meste zároveň v súčasnosti neexistujú chránené dielne alebo chránené pracoviská pre občanov so zdravotným postihnutím.

Je žiadúce, aby v meste existovali podmienky pre realizovanie vzdelávacích a rekvalifikačných kurzov a aby boli pri vytváraní nových pracovných pozícií dodržiavané zásady rovnosti pohlaví.

8. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva.

Najvyšší skončený stupeň vzdelania obyvateľov mesta Sliac			
Stupeň dosiahnutého vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	198	447	645
Učňovské	372	322	694
Stredné odborné	45	73	118
Úplné učňovské	125	71	196
Úplné stredné všeobecné	93	157	250
Úplné stredné odborné	402	648	1050
Vysokoškolské bakalárske	18	14	32
Vysokoškolské	440	255	695

(zdroj: Sčítanie ľudu v roku 2001)

9. Domový a bytový fond

9.1 Domový fond

V roku 2001 bolo v meste 851 domov, z toho 739 trvalo obývaných, čo predstavuje 86,3%. Z celkového počtu trvalo obývaných domov bolo až 84,0% rodinných domov. Priemerný vek domov na Sliači bol v roku 1991 33 rokov, (u bytových domov 22 rokov, rodinné domy 34 rokov). Viac ako 40% bytových domov bolo 5 a viac podlažných, viac ako 30% 3-4 podlažných. Spolu teda bolo viac ako 70% bytových domov 3 a viac podlažných.

Z týchto údajov vyplýva, že vek rodinných domov a bytových domov je pomerne vysoký v porovnaní so zástavbou v mestských častiach Banská Bystrica a Zvolen. Táto skutočnosť vytvára väčšie nároky na sanáciu a opravu štrukturálnych chýb v stavbách.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliač)

Domový a bytový fond mesta Sliač			
Počet			
	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
Spolu	851	104	974
trvalo obývaných	754	95	852
v %	88,5	11,2	100,0
neobývaných	105	9	121
z toho v nevyčl. chalupách	4	0	4
1-2 nadzem. podlaží	728	23	752
3-4 nadzemné podlažia	26	30	58
5 a viac nadzemných podl.	0	42	42
priemerný vek domu	34	22	33

(zdroj: Územný plán mesta Sliač)

9.2 Bytový fond a obývanosť bytov.

Z 1813 bytov bolo v roku 2001 1670 trvalo obývaných. Takmer všetky byty mali materiál nosných múrov tehly, kameň resp. iné klasické materiály. Z 1670 trvalo obývaných bytov bolo 728 (43,8%) v rodinných domoch. Viac ako tretina bytov na Sliači bola v roku 1991 3-izbových, 27,7% bolo 2-izbových, 16,3% 4-izbových, 15,7% 5 a viac izbových a necelých 5% bytov malo 1 izbu. Z týchto údajov vyplýva, že viac ako polovica všetkých bytov na Sliači bola 3 a viac izbových.

V meste Sliač pripadalo v roku 1991 na 1 byt 2,88 osoby, na 1 osobu 0,89 obytnej miestnosti. Priemerná obytná plocha bytu bola 54,2 m², celková plocha bytu 82,0 m². Na jednu osobu pripadalo 18,9 m², na jeden byt 3,21 obytnej miestnosti. V roku 2001 na 1 byt pripadalo 2,81 osoby, na 1 osobu 0,85 obytnej miestnosti, priemerná obytná plocha trvalo obývaného bytu bola 57,1m². Na 1 osobu pripadalo 20,3 m² plochy, na jeden byt 3,29 obytnej miestnosti.

(zdroj: Územný plán mesta Sliač)

Prehľad domového a bytového fondu mesta Sliač			
	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
počet spolu	957	861	1851
počet trvalo obývaných	842	621	1472
vyjadrené v %	57,2	42,2	100,0
z toho SBD	0	239	239
počet neobývaných	115	240	379
z toho v nevyčl. chalupách	4	0	4
materiál nosných múrov v trvalo obýv. bytoch			
- kameň, tehly	822	324	1148
- drevo	6	0	6
- nepálené tehly	2	0	2
- ostatné a nezistené	12	297	316
veľkosť bytu v trvalo obýv.			
- 1 obytná miestnosť	46	26	73
- 2 izby	154	246	408
- 3 izby	234	286	520
- 4 izby	177	63	240
- 5 a viac izieb	231	0	231
priemerný počet osôb na 1			
- byt	3,1	2,58	2,88
-obytnú miestnosť nad 8 m ²	0,85	0,99	0,89
- cenzovú domácnosť	2,66	2,51	2,6
-hospodáriacu domácnosť	2,72	2,52	2,64
priemerný počet			
- m ² obyt. plochy na 1 byt	65,1	39,8	54,2
- m ² celk. plochy na 1 byt	97,9	61,2	82,0
- m ² obyt. plochy na 1 osobu	21,0	15,4	18,9
- ob. miest. nad 8m ² na 1 byt	3,66	2,62	3,21

(zdroj: Územný plán mesta Sliač)

Z 1472 trvalo obývaných bytov boli v roku 1991 v meste až 85,8% byty I. kategórie, 7,8% byty II. kategórie, 1,4% byty III. Kategórie a 5,0% byty IV. kategórie. Štruktúra bytov v bytových domoch bola ešte priaznivejšia, až 95,2% bytov boli byty I. kategórie.

Viac ako 37% bytov bolo postavených v období rokov 1946-1970, takmer tretina v rokoch 1971-1980, 13% v rokoch 1981-1991, 10,5% v období 1920-1945, a cca 3% v období 1900-1919, resp. do roku 1900. Štruktúra bytového fondu v meste Sliac z pohľadu kategórii bytov, ale aj veku, je veľmi priaznivá a vysoko presahuje celoslovenský priemer.

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Prehľad domového a bytového fondu mesta Sliac podľa veku stavieb			
Obdobie výstavby	Kategória bytu		
	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
I. kategória	663	591	1263
%	52,5	46,8	100,0
% z celk. počtu bytov	78,7	95,2	85,8
II. kategória	87	28	115
%	75,7	24,3	100,0
% z celk. počtu bytov	10,3	4,5	7,8
III. kategória	20	1	21
%	95,2	4,8	100,0
% z celk. počtu bytov	2,1	0,2	1,4
IV. kategória	72	1	73
%	98,6	1,4	100,0
% z celk. počtu bytov	8,6	0,2	5,0
Postavené do r. 1899 a nezistené	41	0	41
1900-1919	38	9	47
1920-1945	139	14	155
1946-1970	296	258	554
1971-1980	245	231	483
1981-1991	83	109	192
spolu	842	621	1472
%	57,2	42,2	100,0
z toho 1986-91	32	95	127

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Mesto Sliac má vhodný územný potenciál pre možnú výstavbu bytového fondu v nasledovných lokalitách:

SLIAC – navrhovaný nový bytový fond				
Lokalita	č.	Druh zástavby	Počet bytov	Počet obyvateľov
Rybáre juh	1	HBV	312	936
Rybáre pod kúpeľmi	2	HBV	151	453
Rybáre stred	3	IBV	60	180
Rybáre pod kúpeľmi	5	IBV	20	60
Rybáre juh	6	IBV	17	51
Sampor		IBV	29	87
Spolu			589	1 767

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Ďalší rozvoj mesta je podmienený dostatočným počtom voľných nehnuteľností, ktoré je možné využiť na bývanie. Je preto nutné podporovať zo strany mesta obnovu bytového fondu a výstavbu nových bytov a rodinných domov. Mesto sa prostredníctvom dostatočného počtu voľných priestorov na bývanie môže stať atraktívnym pre obyvateľov susedného Zvolena a Banskej Bystrice s ktorými má dobré cestné a železničné spojenie.

V meste Sliac je k dispozícii dostatok priestoru pre realizáciu dodatočnej hromadnej bytovej výstavby aj individuálnej bytovej výstavby. Mesto by malo podporiť pokračovanie vo výstavbe nájomných a sociálnych bytov, pričom by sa malo pri ich rozdeľovaní orientovať najmä na mladé rodiny. Z priestorového hľadiska je žiadúce pokračovať vo výstavbe bytových jednotiek na Rybárskej ulici, vytvoriť mestskú triedu v severnej časti ulice Československej armády a na ulici SNP. Možnosti ďalšieho rozvoja sú tiež v prirodzenom centre v priestore križovatky ulíc Československej armády, SNP a Leteckej. V mestskej časti Rybáre je nutné rozvíjať ulicu SNP ako mestskú triedu sa centrum občianskej vybavenosti. Ďalší rozvoj výstavby a presunu vybavenosti je potrebný aj na uliciach Š. Záhorského a B. Nemcovej. V dlhodobom horizonte je žiadúce vytvoriť v južnej časti mestskej časti Rybáre nové mestské centrum s pešou zónou, ktoré sa stane ťažiskom pre ďalší rozvoj mesta. Pre ďalší rozvoj kúpeľov v meste je nutné vytvoriť priame prepojenie železnice s kúpeľným areálom cez ulicu B. Nemcovej. Toto prepojenie by malo zároveň obsahovať trasu vhodnú pre chodcov, pričom je žiadúce aby bola bezbariérová. Pre udržanie vysokej estetickej hodnoty je nutné zachovať zeleň, ktorá tieto lokality obklopuje a podporovať vytváranie nových zelených plôch, ktoré prispievajú k zvýšeniu atraktivity jednotlivých mestských častí.

V rámci existujúcej výstavby je žiadúce znížiť energetickú náročnosť prevádzky prostredníctvom nových a environmentálnych technológií, zatepľovania a využívania slnečnej energie. Úlohou mesta v tomto smere má byť podpora implementácie takýchto opatrení formou poradenstva, finančnej a technickej podpory.

10. Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra.

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra mesta Sliac je determinovaná fyzickým usporiadaním mesta, rozmiestnením jeho hlavných oblokov osídlenia a ich umiestnením vzhľadom na hlavné dopravné tepny a prírodné prekážky. Hlavné oblasti osídlenia tvoria mestské časti Hájniky a Rybáre. Hájniky sa tiahnu od južného konca letiska s leteckou základňou pozdĺž cesty I/69 (ulice Československej armády) až po koniec zastavanej oblasti na juhu mesta (Clementisova ulica). Zástavba v časti Hájniky má jasne nerovnomerný charakter a viaže sa na ulicu Československej armády. Mestská časť tak získala charakteristický pretiahnutý tvar, kde dĺžka zástavby niekoľkonásobne presahuje jej šírku, ohradenú na východe tokom rieky Hron. Na severnom okraji hraničí zástavba s priestorom leteckej základne (ulica Mládežnícka), na juhu je hranicou vodný kanál, bežiaci rovnobežne s Clementisovou ulicou až ku Hronu. Na juh od kanálu už zástavba nepokračuje. Na východe ohraničuje mestskú časť Hájniky tok rieky Hron. Na západe sa zástavba pridŕža osi ulice Československej armády, ktorú prekračuje len na hlavnej križovatke s ulicou Letecká, a tiež južne od nej na ulici Kalinčiakova. Zástavba pokračuje na západ do Hájnikov iba v areály poľnohospodársko-priemyselných objektov a mestského cintorína.

10.1 Mestská časť Hájniky.

Občianska vybavenosť v mestskej časti Hájniky je sústredená predovšetkým do centrálnych priestorov vo väzbe na hlavné urbanistické osi osídlenia, ktorými sú ulica Československej armády, ktorú križujú ulice Letecká a SNP. Historickým počiatkom vytvárania tohto centra bol areál Farského kostola s rímsko-katolíckym farským úradom na ulici Československej armády. Kostol je národnou kultúrnou pamiatkou, od komunikácie je priestorovo oddelený

plošne malým mestským parkom, ktorý podstúpil opravu a v súčasnosti je estetickým centrom tejto mestskej časti. V tejto časti sa nachádza aj pastoračné centrum „Fatima“. Mestský úrad je dvojpodlažná budova v dobrom stavebno-technickom stave na rohu ulice Československej armády a Leteckej ulice. Jeho poloha je významná aj vo vzťahu k priestorovej orientácii na osi hlavnej urbanistickej rozvojovej línie mesta, ktorou je ulica SNP. Za mestským úradom je parkovo upravený priestor pred Obradnou sieňou na Leteckej ulici, ktorej architektúra svojou výškou a umiestnením vyhovuje potrebám mesta. Nedostatkom je absencia odstavných miest pre automobily a zhoršený stav zúženej vozovky na Leteckej ulici.

Na rohu ulice Československej armády a ulice SNP je najvýraznejším objektom Hotel „Na rožku“ (turistická ubytovňa, reštaurácia, predajňa potravín). Dvojpodlažný starší objekt momentálne prechádza rekonštrukciou a úpravou celého jeho areálu, v ktorom sú umiestnené ďalšie prevádzky občianskej vybavenosti. Voľný rozšírený priestor pred hotelom v podobe trávnej plochy naväzujúcej na parkovisko umožňuje ďalší rozvoj centra. Z tohto priestoru pokračuje na sever pozdĺž toku Hrona ulica Hronská. Na rohu ulíc SNP a Hronskej, na západnom konci mostu cez rieku sa nachádzajú ďalšie objekty občianskej vybavenosti v podobe cukrárne, hostinca a krčmy. Oproti nim je umiestnené bližšie nešpecifikované ihrisko. Hronská ulica má potenciál dobrého využitia pre oddych a rekreáciu, čo si vyžaduje úpravu momentálneho stavu nábrežia po stránke estetickej ale aj účelovej (oprava ihriska, vybudovanie parčíku).

Na juh od ulice SNP pokračuje zástavba v podobe radov rodinných domov, lemujúcich ulice Hájnická, Zvolenská, Ľ. Štúra, J. Fučíka, kpt. Nálepku a Clementisova. V tejto lokalite, ktorá je od centra vzdialená len minimálne nieje skoro žiadna občianska vybavenosť.

10.2 Mestská časť Rybáre.

V mestskej časti Rybáre a jej lokalite Rybáre – pod kúpeľmi je ťažiskovým priestorom ulica Boženy Nemcovej. Táto ulica má občianske zariadenia vyššej vybavenosti a je zároveň dopravnou spojniciou medzi železničnou stanicou a kúpeľmi. Na rohu ulice B. Nemcovej a Na brázdach sa nachádza Penzión CLUB SEN. Zariadenie poskytuje aj sezónne služby v záhrade objektu. Na rohu ulíc Železničnej a B. Nemcovej je objekt a pozemok Hotela Hron. Dlhodobu nevyužívaný trojpodlažný objekt je v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave na spustnutom pozemku. Ďalší nevyužívaný objekt je na rohu ulíc B. Nemcovej a Novej. V plošne rozsiahlom pozemku so zeleňou naväzujúcou na parkovú úpravu mestskej zelene po oboch jeho stranách je trojpodlažný objekt s rovnou strechou v pomerne vyhovujúcom stavebno-technickom stave.

Hromadná bytová výstavba v časti Rybáre má základnú vybavenosť. Menšie prevádzky základnej občianskej vybavenosti, predovšetkým obchodov so základným sortimentom potravín a zmiešaného tovaru sa nachádzajú vo všetkých obytných lokalitách mesta a jeho miestnych častí vo vhodných dostupných vzdialenostiach, s výnimkou lokality Trebuľa, ktorá je viazaná na vybavenosť obce Kováčová. Lokalita Rybáre – stred je tvorená súborom obytných stavieb zo 70-tych rokov v priestore ohraničenom ulicami SNP, Rybárskou a Š. Záhorského. Prechádza cezeň ulica 1. mája. V západnej časti tejto lokality sa nachádzajú jedno a dvojpodlažné objekty občianskej vybavenosti, ktoré sú v dobrom stavebno-technickom stave. V týchto budovách sa nachádzajú služby, obchody a predajne textilu, obuv, domácich potrieb, potravín, firmy, cestovná kancelária, zdravotné stredisko, lekáreň, Slovenská sporiteľňa a trafika. Objekty v tejto lokalite sú doplnené malým parčíkom.

Vo východnej polovici centra sú staršie objekty väčšinou jednopodlažné, v ktorých sú umiestnené: Penzión, kino Hron, predajňa mäsa a údenín a hostinec.

V súvislosti s rozvojom infraštruktúry je okrem orientácie na domáce obyvateľstvo nutné vyriešiť aj orientáciu na turistov a kúpeľných hostí. Jedným z článkov občianskej vybavenosti, ktorý nieje v meste prítomný je sieť predajní s rýchlym občerstvením. Priestorovo by bolo vhodné umiestniť jej jednotlivé články na hlavných dopravných tepnách

mesta, na hlavných osách pohybu letisko – centrum - železničná stanica – kúpele. Realizácia takejto siete, ktorá by okrem bežných druhov potravín mohla predávať aj tradičné slovenské potraviny by predstavovala prínos aj pre miestnych obyvateľov. Skvalitnenie ponuky kultúrno-spoločenskej vybavenosti pre obyvateľov mesta si vyžaduje riešiť v navrhovanom centre Rybáre – juh: výstavbu nového spoločenského zariadenia (kino, kluby s audiovizuálnou technikou, internetová kaviareň), výstavbu kultúrneho domu s viacúčelovou sálou, koncertnou sálou a výstavnými priestormi. V navrhovaných súboroch HBV a IBV bude vhodné umiestniť zariadenia základnej kultúrno-spoločenskej vybavenosti podľa potrieb obyvateľov. Rozvoj územia si vyžiada realizáciu nových maloobchodných prevádzok predovšetkým v nových lokalitách bývania, v ťažiskách obytných zón a popri hlavných peších trasách v centrálnej časti mesta (ul. Československej armády, ul. SNP, Kúpeľná ul., centrum a obytné zóny v lokalite Rybáre – juh, Rybáre pod kúpeľmi – juh). Do navrhovaného centra v lokalite Rybáre – juh a na mestskú triedu, ul. SNP, je možno umiestňovať vyššiu obchodnú vybavenosť. Maloobchod je jednou z najčastejšie sa meniacich funkcií občianskej vybavenosti, ktorá plne podlieha požiadavkám trhu. Pri stanovovaní potrebných kapacít sa vychádza zo zásady, že na jedného obyvateľa je potrebné počítať s cca 1 m² predajnej plochy.

Bývalý hotel Hron je v dezolátnom stave. Vzhľadom na polohu tohto hotela na rohu Železničnej ul. a ul. B. Nemcovej by bolo vhodné vrátiť ho rekonštrukciou k jeho pôvodnej funkcii. Na ulici SNP je vedľa nového kostola penzión. Do navrhovaného centra Rybáre – juh lokalizovaný nový hotel so sprievodnou vybavenosťou. Nové penzióny sú navrhnuté v lokalitách Rybáre – juh a Rybáre pod kúpeľmi. Lokalizácia zariadení je najvhodnejšia do centier mestských častí Hájniky, Rybáre, Rybáre - juh, Rybáre pod kúpeľmi, popri hlavných peších trasách a v nástupných priestoroch do lesoparku a liečebných kúpeľov.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliac)

Prehľad občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry mesta Sliac

Zariadenie	účelová jednotka	Počet účelových jednotiek			Podlaž. pl. m ²	Pl. pozemku m ²	Poznámka
		stav	návrh	stav r. 2020			
ZÁKLADNÁ – OKRSKOVÁ VYBAVENOSŤ							
Predajne s priemyselným a drobným tovarom	m ² predajnej plochy		doplniť na optimálny stav	400	1 100	1 600	Nové obchody umiestňovať popri hlavných peších trasách.
VEREJNÉ STRAVOVANIE							
Jedálne	stolička		doplniť na optimálny stav	70	300	600	Doplnenie existujúcich kapacít o nové prevádzky v centrách mestských častí a pri hlavných peších trasách
Reštaurácie a hostince	stolička		doplniť na optimálny stav	200	1 000	2 000	

Prehľad občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry mesta Sliac							
Zariadenie	účelová jednotka	Počet účelových jednotiek			Podla ž. pl m2	Pl. pozemk u m2	Poznámka
		stav	návrh	stav r. 2020			
NEVÝROBNÉ SLUŽBY							
Holičstvo a kaderníctvo	pracovné miesto		doplniť na optimál. stav	9	140	160	Stanovené kapacity predstavujú optimálnu potrebu zariadení pre
Zberne a čistiarne	m2 celkovej úžitk. pl.			150	350	400	predpokladaný počet obyvateľov a návštevníkov mesta
Zberne surovín	m2 sklad. priestorov.			200	-	400	Umiestniť mimo obytných zón vo väzbe na výrobnú-skladovacie plochy.
VÝROBNÉ SLUŽBY							
Opravy obuvi, šatstva, elektroniky	pracovné miesto			15	300	150	Doplnenie existujúcich kapacít do lokalít s optimálnou dochádzkovou vzdialenosťou
SPRÁVA A RIADENIE							
Mestský úrad	Počet zamestnancov	10	5	15			Súčasný stav vyhovuje, možnosť rozšírenia výstavbou objektu na Rybárskej ulici.
Mestská polícia (v budove Mestského úradu)	pracovné miesto	2	-	2			Súčasný stav vyhovuje.

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Prehľad občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry mesta Sliac							
Zariadenie	účelová jednotka	Počet účelových jednotiek			Podlaž. pl.m2	Pl. pozemk u m2	Poznámka
		stav	návrh	stav r. 2020			
Pošta	pracovné miesto			15	500	600	Rozšírenie súčasnej pošty na Hájnickej ulici
Hasiči – požiarna ochrana	m2 celkovej úžitk. pl.	Požiarna brojnica	doplniť			3 000	Súčasná lokalizácia vyhovuje (Továrenská ul.), priestorové možnosti rozšírenia.
VYŠŠIA VYBAVENOSŤ							
ŠKOLSTVO A VÝCHOVA							
Základná umelecká škola	miesto	226	- 6	220	1 200	2 000	Rozšírenie existujúcich kapacít a zvýšenie štandardu je možné v rámci areálu školy
Jazyková škola	miesto	-	90	90	800	1 200	Potrebné kapacity riešiť výstavbou nových objektov v navrhovanom centre Rybáre - juh
Dom detí a mládeže	miesto	-	100	100	500	1 400	
KULTÚRA A OSVETA							
Kino Hron	miesto	186	- 189	-			Kino je v nevyhovujúcom objekte
Kino, kluby s audiovizuálnou technikou, internetová kaviareň	miesto		250	250	900	2 200	Riešiť výstavbou nového objektu v navrhovanom centre Rybáre – juh.
Mestské kultúrne stredisko	sedadlo	60	-	60			Súčasný stav (Kúpeľná ul.) ponechať pre činnosť klubov záujmových činností
Kultúrny dom s viacúčelovou sálou a výstavnými priestormi	miesto m2 výstav. pl.	-	300 400	300 400	1 600 900	2 000 1 000	Riešiť výstavbou nového objektu v navrhovanom centre Rybáre – juh.
Farský kostol a park	m2 upraveného o pozemku	6 000	-	6 000		6 000	Súčasný stav vyhovuje.
Kostol (ul. SNP)	m2 upraveného o pozemku					1 000	Realizovaný nový kostol
TELOVÝCHOVA A ŠPORT							
Futbalový štadión	m2 upravenej hracej plochy	15 000	-	15 000	-	20 000	Súčasný stav v severnej časti Rybáre na ľavom brehu Hrona

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

Prehľad občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry mesta Sliac							
Zariadenie	účelová jednotka	Počet účelových jednotiek			Podlaž. pl. m2	Pl. pozemku m2	Poznámka
		stav	návrh	stav r. 2020			
VYŠŠIA VYBAVENOSŤ							
Malo plošné ihriská	m2 upravenej hracej plochy	-	3 000	3 000	-	6 000	Umiestniť do navrhovaného športového areálu v lokalite Hájniky - juh
Športová hala	m2 čistej úžitkovej plochy	-	500	500	1 000	1 400	
SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ							
Domov pre dôchodcov	miesto	-	30	30	1 200	1 800	Umiestniť do priestoru Rybáre – juh vo väzbe na navrhované centrum a obytné plochy HBV
Dom s opatrovateľsko u službou	byt. jedn.	-	25	25	1 200	2 000	
MALOOBCHODNÁ SIEŤ							
priemyselný tovar, odevy, obuv, hračky, knihy a iné špecializované predajne podľa dopytu trhu, nákupné strediská, obchodné domy veľkokapacitné predajne	m2 predajnej plochy			2 900	5 800	7 700	Optimálna veľkosť predajných plôch, ktorých hodnota môže byť premenlivá podľa podmienok vzájomného vzťahu ponuky a dopytu. Umiestňovať do centier mestských častí
				600	1 500	2 200	
				1 000	2 000	4 000	
VEĽKOOBCHODNÁ SIEŤ							
BELSPOL – veľkoobchod ovocie a zelenina						2 500	Súčasný stav, v areáli na Hronskej ulici.
Veľkosklady obchodu							Možnosť umiestnenia do navrhovanej výrobné-skladovej plochy v lokalite Hájniky – juh.
UBYTOVANIE							
Hotel „Na rožku“	lôžka						Súčasný stav - rekonštrukcia
Hotel	lôžka	-	60	60	1 200	1 600	Objekt umiestniť do navrhovaného centra Rybáre - juh
	stoličky	-	150	150			
Penzión ul. SNP	lôžka	-	20	20			

(zdroj: Územný plán mesta Sliac)

11. Kultúrohistorické a prírodné hodnoty.

11.1 Historické pamiatky.

Podmienky ochrany kultúrnych pamiatok a pamiatkových území upravuje zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Ochrana pamiatkového fondu je v zmysle tohoto zákona – „súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.

V jednotlivých mestských častiach sa nachádzajú rôzne objekty s kultúrohistorickou alebo prírodnou hodnotou. V mestskej časti Hájniky je to najmä Kaštieľ a záhrada na Sládkovičovej ulici. Ide o dvojpodlažný rano-renesančný objekt, obdĺžnikového pôdorysu, postavený v prvej polovici 16. storočia. Dispozícia kaštieľa zodpovedá dispozícii meštianskeho domu so vstupným vestibulom s krížovými klenbami, z ktorého vedie lomené schodište na poschodie. Budova má obranné prvky v podobe strielní na užších stranách. Miestnosti kaštieľa sú zaklenuté krížovými klenbami. Na nárožniach je neskoršie upravené sgrafito. (č. domu 269, parcela č. 103). Nevýhodou pre turistické využitie tejto pamätihodnosti je zlý prístup k nej a skutočnosť, že ju zakrývajú okolostojace budovy a je voľne viditeľná len od Hrona. Ďalšou nevýhodou je prítomnosť priemyselne využívaných objektov v susedstve, ktoré zhoršujú vzhľad okolia kaštieľa.

Ďalším významným objektom v mestskej časti Hájniky je Kostol sv. Mikuláša na ulici Československej armády. Ide o rano-gotickú stavbu, ktorej vznik sa datuje do roku 1263. Kostol bol v roku 1627 zničený Turkami. Kostol má nepravidelný pôdorys, na jeho severnej strane bola pristavaná gotická kaplnka so širokým lomeným oblúkom.

Bočná kaplnka z 15. storočia na severnej strane kostola bola pôvodne karnerom. Pri obnove v r. 1668 bol kostol v lodi zaklenutý na stredný stĺp z kamenných kvádrov. Štvorcová loď je zaklenutá lunetovou klenbou. Z gotických detailov sa zachoval kamenný portál z presbytéria do sakristie s neskorogotickým oblúkom tvaru oslieho chrbta a južný portál lode s gotickým kamenným oblúkom. Budova stojí na parcele č. 149. Pri budov kostola sa nachádza zvonica zo 17. storočia. Jej dolná časť je murovaná, horná je drevená. Zvony v zvonici sú z rokov 1513, 1635 a 1924. V areáli kostola sa nachádza aj hrob významného rodáka, Štefana

Záhorského a pomník padlým v SNP a druhej svetovej vojne. Budova kostola a zvonica majú vhodné umiestnenie na hlavnej spojnici mesta Sliac, na trase Zvolen – Banská Bystrica. Kostol je obklopený vkusným parkom s možnosťou parkovania. Z tohto dôvodu má pomerne dobrý potenciál pre získanie záujmu turistov z okolitých miest. Ako vhodné pre rozvoj turizmu sa javí územné rozšírenie a spojenie areálov kostola a kaštieľa do jedného uceleného priestoru, ktorý bude napojený na ulicu Československej armády.

V mestskej časti Rybáre tvoria hlavnú kultúrnohistorickú a prírodnú hodnotu kúpele s okolitým areálom, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 1119/1-8. V areáli kúpeľov je viacero pamiatkovo chránených objektov. Patria medzi ne pomník letcom, ktorý sa nachádza na parcele č.490, Liečebný dom Detva, rozľahlá dvojpodlažná klasicistická budova na parcele č. 476, ktorá bola postavená v roku 1819. Ďalším objektom je liečebný dom Slovensko, ktorého budova bola postavená v roku 1840, ktorá slúžila v čase SNP ako partizánska nemocnica. Budova leží na parcele č.472.

V meste sa nachádza aj klasicistická kaplnka sv. Hildegardy z prvej tretiny 19. storočia, ktorá bola obnovená v rokoch 1856 a 1936. Budova má obdĺžnikový pôdorys s rovným uzáverom presbytéria a transeptu. Budova má vežu a stĺporadie z troch strán fasády. Leží na parcele č.425.

Ďalším objektom kúpeľov je liečebný dom Palace, postavený v niekoľkých etapách v 30. rokoch 20 storočia. Kúpeľný dom má 300 lôžkový hotel a krytú promenádu s obchodmi. Rozprestiera sa na parcele č. 469.

Kľúčovou časťou celého areálu je kúpeľný park s prírodnými liečivými prameňmi. V riešení rozvoja územia mesta Sliac je akceptovaný v plnej miere jeho plošný rozsah, funkcia a priestorové usporiadanie objektov a komunikačných väzieb medzi nimi. Pamiatkovo

chránené objekty sú zachované v svojom pôvodnom prostredí bez akéhokoľvek zásahu a požiadaviek, ktoré by menili, alebo ohrozovali ich stavebno-technický stav.

Okrem areálu kúpeľov sa v Rybároch na križovatke ulíc SNP a Š. Záhorského nachádza aj pamätník mužom z mesta, ktorí bojovali a zahynuli v prvej svetovej vojne. Pamätník je udržiavaný a vďaka svojmu umiestneniu je dobre viditeľný a ľahko dostupný pre turistov.

V oblasti organizovania kultúrnych podujatí zohráva hlavnú úlohu Mestské kultúrne stredisko Sliač. Mestské kultúrne stredisko je príspevková organizácia Mesta Sliač, ktorá je v zmysle zriaďovacej listiny organizátorom celomestských podujatí, organizátorom vlastných kultúrnych podujatí, filmových predstavení, plní sprostredkovateľskú činnosť v oblasti kultúry a zábavy. Zabezpečuje rôzne formy výchovy a vzdelávania. Pod Mestské kultúrne stredisko organizačne spadá mestská knižnica, kino Hron, vlastivedná sieň Štefana Hudáka a informačné centrum.

Mestské kultúrne stredisko organizuje v meste rôzne druhy kultúrnych podujatí celomestského charakteru, akými sú Mestský ples, Karneval masiek, Deň matiek, Cesta rozprávkovým lesom, Dni mesta, Sliačske kultúrne leto, Šarkaniáda, Mikuláš v meste, Sliačske vianočné hody, burzy šatstva a obuvi.

V oblasti ochrany a rozvoja kultúrno-historického dedičstva mesta Sliač existuje niekoľko možností ďalšieho rozvoja. Vhodne sa javí zriadenie domu tradičných remesiel, v ktorom bude možné predstavovať tradičné remeselné postupy zhotovovania rôznych výrobkov a tiež prezentovať miestne zvyky, tradície a folklór. Z pohľadu rozvoja kultúry bude tiež vhodné rozšírenie možnosti mestskej knižnice. Hlavným opatrením v tomto smere je rozšírenie fondu knižnice a zlepšenie stupňa jej informatizácie. Knižnica je tiež vhodným miestom pre zriadenie internetovej študovne.

Problémom z pohľadu rozvoja kultúry je skutočnosť, že jedna z historických najcennejších stavieb mesta – kaštieľ na Sládkovičovej ulici je v súkromnom vlastníctve a nevyužíva sa na kultúrne aktivity. Budova je vhodná na umiestnenie malej expozície, ktorá by mapovala históriu mesta a významných osobností, ktoré tu žili a pôsobili. Vzhľadom na skutočnosť, že Sliač je známy dlhoročnou prevádzkou leteckej základne a tiež zohral dôležitú úlohu v rokoch druhej svetovej vojny, bolo by vhodné túto skutočnosť dokumentovať v podobe leteckého múzea, ktoré by bolo možné umiestniť do priestorov susediacich s leteckou základňou. Táto forma múzei sa v súčasnej dobe teší veľkej popularite a mohla by výrazne prispieť k nárastu objemu turistického ruchu.

11.2 Kúpeľníctvo

Prírodné vlastnosti katastrálneho územia mesta Sliač a prítomnosť prírodných liečivých zdrojov boli základnými predpokladmi pre vývoj kúpeľníctva, ktoré sa postupne stalo prioritným odvetvím obce. Dnes dosahuje kúpeľníctvo celoštátny až medzinárodný význam. Doplnkovou funkciou, ktorá má v katastrálnom území mesta Sliač významné postavenie predovšetkým z hľadiska ponuky prírodného prostredia a existencie termálnych a minerálnych vôd pre obyvateľov mestských štruktúr Sliača, Zvolena a Banskej Bystrice, je rekreácia a cestovný ruch. V súčasnej dobe majú kúpele v letných mesiacoch dennú návštevnosť 2 200 ľudí, plánom je zvýšiť tento počet do roku 2015 na 3 000.

Kúpeľníctvo je sústredené do areálu kúpeľov Sliač, kde sa nachádza hneď niekoľko prírodných zdrojov vysokej hodnoty. Ide najmä o päť kúpeľných prameňov. Prvý z nich, Kúpeľný prameň, vyviera priamo pod Kúpeľným domom a využíva sa bez ďalších úprav na všetky liečebné účely. Jeho voda je síranovo - hydrouhličitá, horečnato - vápenatá s vysokým obsahom kyslíčnika uhličitého, izotermickej hodnoty 33,30C. Výdatnosť prameňa je cca 5l.sec-1 vody a 10 l.sec-1 žriedlového plynu. Druhým v poradí je prameň Štefánik, ktorý je so svojim 120C najstudenším prameňom s vysokým obsahom kyslíčnika uhličitého a farmakologicky aktívneho železa. Vhodný na podporu trávenia a pri liečbe chudokrvnosti. Už v 19. storočí plnili túto vodu do fľaš a predávali ako liečivú vodu aj do okolitých krajín. Ďalším prameňom je Bystrica s teplotou vody 230C, ktorý je odporúčaný najmä pri ochoreniach

žalúdka, prameň Lenkey s teplotou vody 22,50C, s vysokým obsahom jódu, odporúčaný pri ochoreniach štítnej žľazy a očí a prameň Adam - teplota vody 230C, odporúčaný pri ochoreniach močového mechúra a črevných kataroch. Je jediným prameňom z ktorého voda nevyteká, ale eruptuje v pravidelných intervaloch. V súčasnosti sa kúpele Sliach zameriavajú na liečenie chorôb obehového ústrojenstva. Liečia sa tu ústavní aj ambulantní pacienti. Pre ústavných pacientov je v liečebných domoch 809 lôžok. Z toho 689 pre dospelých a 120 pre deti. Lôžkové kapacity sú rozdelené do niekoľkých liečebných domov. Liečebný dom Palace má kapacitu 476 lôžok. Objekt, ktorý bol dokončený v roku 1934, je rozdelený na dve časti, ubytovaciú a spoločensko-stravovaciú. V spoločensko-stravovacej časti sú jedálne pre ústavných pacientov s kapacitou 500 stoličiek, divadlo s kapacitou 300 stoličiek, bar s kapacitou 120 stoličiek, kaviareň s kapacitou 250 stoličiek a kasíno s ôsmimi hracími stolmi. Od roku 1994 prebieha postupná modernizácia objektu zameraná na zvyšovanie štandardu ubytovania. Liečebný dom Slovensko, ktorý bol postavený v roku 1873 a v roku 1931 prestavaný má kapacitu 120 lôžok pre detských pacientov. Liečebňa pre deti je v ňom zriadená od roku 1954. Súčasťou stavby je aj základná škola. V liečebnom dome Poľana, postavenom v roku 1819 a zrekonštruovanom v rokoch 1971-1973 je k dispozícii 52 lôžok a lekárske vyšetrovne. Liečebný dom Detva má kapacitu 73 lôžok. Postavený bol v roku 1845 a v roku 1945 prestavaný do dnešnej podoby. V objekte sú lekárske vyšetrovne. V roku 1992 bola časť objektu zmodernizovaná, čím sa získalo 12 lôžok so sociálnym zariadením. Ďalším v poradí je liečebný dom Bratislava s kapacitou 56 lôžok, postavený v roku 1819. V roku 1975 bol zrekonštruovaný do dnešnej podoby. V objekte sú lekárske vyšetrovne pre ústavných pacientov. Liečebný dom Amália má kapacitu 32 lôžok. Objekt bol postavený v roku 1860. Posledná rekonštrukcia bola realizovaná v roku 1987. Služi pre ubytovanie pacientov. Posledným je liečebný dom Sliach – rozostavaný objekt s predpokladanou kapacitou 230 lôžok, ktorý sa začal stavať v roku 1985 pre ubytovanie pacientov. Okrem týchto kúpeľných domov sa v kúpeľoch nachádzajú ďalšie objekty vybavenosti. Ide predovšetkým o kúpeľný dom I., kde sú poskytované procedúry pre ústavných a ambulantných pacientov. V kúpeľnom dome sa nachádza vaňové krídlo, kde sú poskytované vaňové kúpele na báze minerálnej vody a bazénová a vodoliečebná časť. Tento objekt prechádza od roku 1994 postupnou rekonštrukciou. V kúpeľnom dome II. sú poskytované procedúry na báze elektroliečby a rehabilitačný telocvik. V objekte sa nachádza fitness a sauna. Kapacita týchto zariadení je 1160 pacientov denne. Kúpeľné domy vhodne dopĺňa stravovacie stredisko Tatra, ktoré je určené pre pacientov liečebných domov Slovensko, Detva, Bratislava, Poľana, Amália, ambulantných pacientov a zamestnancov kúpeľov. Jeho kapacita je 500 miest. V roku 1936 bolo postavené letné kúpalisko, v areáli ktorého sa nachádza bazén s rozmermi 25x12 metrov a s hĺbkou od 0,80 do 1,80 metrov a detský kruhový bazén s priemerom 5 metrov a hĺbkou 0,60 metra. Obidva bazény sú napúšťané minerálnou vodou.

Ďalším objektom je starý Partizán, objekt, ktorý bol postavený v roku 1890 ako hotel a neskôr bol upravený pre ubytovanie zamestnancov a ako škôlka pre deti zamestnancov. Od roku 1987 je v budove možné ubytovať kúpeľných hostí, pričom kapacita zariadenia je 26 lôžok. V roku 1959 bol postavený aj nový Partizán. Ide o bytový dom s 12 bytovými jednotkami pre zamestnancov kúpeľov. K vybavenosti kúpeľov patrí aj kúpeľný park, ktorého rozloha je 42 ha a ktorý je v majetku akciovej spoločnosti Kúpele Sliach a Kováčová. Park voľne naväzuje na ďalšie lokality, ktoré sú využívané na oddych a rekreáciu v meste Sliach.

Kúpele vo svojej súčasnej podobe neumožňujú po fyzickej stránke razantnejší rozvoj a nárast počtu turistov a hostí. Riešením je zvyšovanie kapacity v rámci existujúcich objektov a výstavba nových. Pre rozvoj kúpeľníctva a zvyšovanie počtu kúpeľných hostí je žiadúce podporovať obnovu prevádzky kúpeľných domov Detva a Bratislava, ktoré v súčasnosti neslúžia svojmu účelu. Zároveň existuje potreba participovať zo strany mesta Sliach na dokončení rozostavaného liečebného domu Sliach. V lokalite lesoparku existuje priestor pre výstavbu golfového ihriska. Jeho realizácia výrazne prispeje k zvýšeniu atraktivity kúpeľov najmä pre zahraničných hostí.

(zdroj: zistenia KRA BB a Územný plán mesta Sliach)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

KÚPELE SLIAČ – ubytovacie a stravovacie kapacity					
Zariadenie	Počet lôžok		Počet stoličiek		Poznámka
	Stav	Stav r. 2020	Stav	Stav r. 2020	
Liečebný dom PALACE	476	476			Súčasný stav v areáli kúpeľov – rekonštrukcia so zámerom zvyšovania štandardu ubytovania
Jedálne pacientov			500	500	Súčasný stav nevyhovuje
Bar			120	120	
Kaviareň			250	250	
Kasíno					
Liečebný dom Slovensko	120	120			Súčasný stav nevyhovuje (pre detských pacientov)
Lekárske vyšetrovne					Súčasný stav nevyhovuje
Základná škola					
Liečebný dom Poľana	52	52			
Lekárske vyšetrovne					Súčasný stav nevyhovuje
Liečebný dom Detva	73	73			
Lekárske vyšetrovne					Súčasný stav nevyhovuje
Liečebný dom Bratislava	56	56			
Lekárske vyšetrovne pre ústav. pacientov					Nedokončená stavba
Liečebný dom Amália	32	32			
Liečebný dom Sliac		230		500	
Starý Partizán	26	26			
Slobodáreň (Gorkého ul.)	140	140			
Stravovacie stredisko Tatra			500	500	Súčasný stav nevyhovuje
Kúpele spolu:	975	1 205	1 370	1 870	

KÚPELE SLIAČ – kapacity kúpeľnej vybavenosti a služieb pre pacientov a návštevníkov					
Zariadenie	Počet lôžok		Počet stoličiek		Poznámka
	Stav	Stav r. 2020	Stav	Stav r. 2020	
Kúpeľný dom I.	Dva vzájomne prepojené objekty poskytujú liečebné procedúry pre 1 160 pacientov denne:				Súčasný stav vyhovuje, rozšírenie služieb sa predpokladá dobudovaním liečebného domu Sliac
Kúpeľný dom II.					
Reštaurácia Kolkáreň			115	115	Súčasný stav vyhovuje.
Bufet Pavilón			20	20	

REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH – Kapacity ubytovacích a stravovacích zariadení					
Zariadenie	Počet lôžok				Poznámka
	Stav		Stav r. 2020		
	trvalé	sezónne	trvalé	sezónne	
Hotel KASKÁDY	120	-	120	-	Súčasná kapacita vyhovujú
Chatová lokalita individuálnych chát ICHR „Trebuša“	-	100	-	100	Súčasný stav akceptovaný aj v návrhovom období, bez ďalšieho plošného a kapacitného rozvoja
Chatová lokalita individuálnych chát ICHR „Ovsené“	-	60	-	60	
ICHR Sampor	-	10	-	10	
Chalupy: Sampor – 5 obj. Sliač – 17 obj. Trebuša – 3 obj.	-	-	25 85 15	-	Zmenou funkcie z obytných objektov na rekreačné
Golfový klub	-	-	20	-	Umiestnené do priestoru golfového ihriska
Jazdecká základňa Sampor				14	
Ubytovanie v súkromných domoch v meste Sliač			100		Prenajímateľné izby v rodinných domoch.
Ubytovacie kapacity spolu:	120	170	365	184	
Zariadenie	Počet stoličiek				Poznámka
	Stav		Stav r. 2020		
	trvalé	sezónne	trvalé	sezónne	
Hotel KASKÁDY	70	-	70	40	Súčasná kapacita vyhovujú
Chatová lokalita individuálnych chát ICHR „Trebuša“					Súčasný stav akceptovaný aj v návrhovom období, bez ďalšieho plošného a kapacitného rozvoja
Chatová lokalita individuálnych chát ICHR „Ovsené“					
ICHR Sampor					
Chalupy: Sampor – 5 obj. Sliač – 17 obj. Trebuša – 3 obj.	-	-			Zmenou funkcie z obytných objektov na rekreačné
Golfový klub	-	-	40	50	Umiestnené do priestoru golfového ihriska
Jazdecká základňa Sampor				20	
Ubytovanie v súkromných domoch v meste Sliač					Prenajímateľné izby v rodinných domoch.
Ubytovacie kapacity spolu:	70		110	110	

REKREÁCIA KÚPEĽNÍCTVO A CESTOVNÝ RUCH - Športovo-rekreačné a relaxačné zariadenia							
	Návštevnosť os./deň	Účel. jednotka.	Počet účelových jednotiek			Plocha pozemku m ²	Poznámka
			Stav	Návrh	r. 2020		
Areál termálneho kúpaliska	Leto – 1 200						
Otvorený bazén s termálnou vodou		m ² čistej vodnej plochy	300	-	300	12 000	
Detský bazén		m ² čistej vodnej plochy	25	-	25		
Sezónne služby verejného stravovania – bufet		m ² čistej úžitkovej pl.	200	-	200		Súčasná kapacita postačujú, rozvoj bude závisieť od dopytu a ponuky.
Reštaurácia – sezónna		stolička		30	30		
Šatne a sociálne zariadenia							Súčasná kapacita postačujú
Ihriská pre deti, minigolf, volejbal							

12. Školstvo

V meste Sliac je k dispozícii vzdelávanie na úrovni materskej a základnej školy a špecializované vzdelávanie v podobe umeleckej školy. Základná škola, ktorá sa nachádza v meste svojou kapacitou presahuje potreby obyvateľov mesta a slúži pre širšiu spádovú oblasť do ktorej patria aj obce Sielnica, Veľká Lúka, Lukavica a mestská časť Sampor. Priestorovo je základná škola umiestnená na Pionierskej ulici č.9. V danej budove škola pôsobí od roku 1961. V roku 1997 sa začalo s výstavbou nového pavilónu pre zvýšenie kapacity školy. Výstavba bola dokončená v roku 2000. V súčasnej dobe spĺňa škola nároky na kapacitu aj vhodné priestory. Súčasťou areálu školy sú dve ihriská a športová hala. Škola sa nachádza v blízkosti železničnej a autobusovej stanice, čo je výhodné pre dochádzajúcich žiakov. Areál školy má dostatok priestoru pre jej ďalší rozvoj. Okolo objektov školy je parková úprava. Potrebný rast kapacít základného školstva je možno realizovať dostavbou potrebných objektov a zariadení v areáli existujúcej základnej školy.

V meste sú umiestnené dve materské školy. Prvá sa nachádza na ulici SNP, s dislokovanou triedou v parteri obytného domu bez vlastného pozemku na ul. rybárskej. Druhá je na ulici J. Cikkera. Materské školy majú vo svojom okolí dostatok zelene a detské ihriská.

Existujúce materské školy vyhovujú svojou kapacitou súčasným potrebám. Predpokladaný rast počtu obyvateľov a zlepšenie vekovej štruktúry obyvateľstva si pravdepodobne vyžiada zvýšenie kapacít týchto zariadení a náhradu provizórneho dreveného objektu na Pionierskej ulici. Požadované kapacity bude možno uspokojiť realizáciou nového zariadenia v lokalite HBV v mestskej časti Rybáre – juh.

Špecializovaným školským zariadením je základná umelecká škola, ktorá sa nachádza na ulici SNP. Na škole sa vyučujú tri učebné odbory, hudobný, tanečný a výtvarný. Škola momentálne nespĺňa požiadavky po kapacitnej stránke. Zvýšenie štandardu výučby a prezentácie jej výsledkov si vyžaduje dostavbu a zvýšenie kapacít priestorov školy, čo je možno realizovať v rámci existujúceho areálu.

Vzhľadom k veľkostnej kategórii a významu mesta by bolo vhodné zriadiť v priestorovej väzbe na navrhované centrum Rybáre – juh Jazykovú školu a Materské centrum.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliac

Mesto Sliac nemá na svojom území školské zariadenia, ktoré by poskytovali vyššie vzdelanie. Vzhľadom na skutočnosť, že sa nachádza v susedstve mesta Zvolen, ktoré takéto zariadenia má, nieje táto skutočnosť vnímaná ako problém.

V rámci realizácie všetkých opatrení pre zlepšenie kvality procesu vzdelávania v meste Sliac je nutné mať k dispozícii podrobný prehľad o materiálo-technickom vybavení. Absenciu takéhoto prehľadu je nutné riešiť hĺbkovým auditom, ako prvým krokom v rade opatrení pre rozvoj oblasti školstva.

Materské školy sú umiestnené v budovách, ktorých stav je vhodné vylepšiť stavebnými úpravami rôzneho charakteru. Základná škola Andreja Sládkoviča sa nachádza v budovách, ktoré si vyžadujú rekonštrukciu a obnovu. Vzhľadom na možný nárast počtu obyvateľov a zvýšenie prirodzeného prírastku by bolo vhodné realizovať výstavbu nového objektu materskej školy v mestskej časti Rybáre.

Základná umelecká škola nespĺňa v súčasnosti nároky na ňu kladené po kapacitnej stránke. Po stránke priestorového umiestnenia je veľkou nevýhodou a problémom skutočnosť, že areál školy a stanice fyzicky oddeľuje železničná trať. Veľká vzdialenosť železničného prechodu spôsobuje, že žiaci svojvoľne prekračujú koľajnice na nedovolených miestach.

V rámci Základnej školy Andreja Sládkoviča je nutné obnoviť a modernizovať zariadenie školského stravovania. V rámci plánovanej výstavby nového areálu jazykovej školy je nutné začať s riešením tohto zámeru po projektovej a územno – technickej stránke.

Okrem priestorovej a technickej situácie školských zariadení existujú nedostatky aj v oblasti procesu vedenia výučby a starostlivosti o deti v čase ich prítomnosti v školských zariadeniach.

(zdroj: Územný plán mesta Sliac a zistenia KRA BB)

Prehľad kapacít školských zariadení v meste Sliac.							
Zariadenie	účelová jednotka	Počet účelových jednotiek			Podlaž. pl.m ²	Pl. pozemku m ²	Poznámka
		stav	návrh	stav r. 2020			
Materské školy	miesto	150	+ 80	230	2 800	8 100	Novú MŠ lokalizovať do mestskej časti Rybáre, navrhovaná obytná zóna HBV
Základná škola 1. až 8. ročník	miesto	640	+ 150	790	6 600	27 000	Rozšírenie pôvodných kapacít
Základná umelecká škola	miesto	226	- 6	220	1 200	2 000	Rozšírenie existujúcich kapacít a zvýšenie štandardu je možné v rámci areálu školy
Jazyková škola	miesto	-	90	90	800	1 200	Potrebné kapacity riešiť výstavbou nových objektov v navrhovanom centre Rybáre - juh

13. Športová vybavenosť.

Športovými plochami s rôznym rozsahom a ďalšími športovými zariadeniami sú vybavené všetky mestské časti mesta Sliac. V severnej časti mestskej časti Hájniky sa nachádza ihrisko. Je umiestnené medzi prístupovou komunikáciou do skladovo-výrobného areálu a hrádzou Hrona. Ihrisko je v podobe asfaltovej plochy bez ďalšieho vybavenia a bez úpravy okolia. Ako také nespĺňa nároky na plnohodnotnú športovú rekreáciu. Ďalším ihriskom v

mestskej časti Hájniky je umiestnené na ulici V. Clementisa, t.j. na južnom konci mesta. Nachádza sa na zelenom páse medzi cestou a hrádzou Vlčieho potoka. Po stránke rozlohy a vybavenosti ide o malé a nedostatočne vybavené ihrisko.

V mestskej časti Rybáre sa nachádza niekoľko ihrísk. Viacúčelové ihrisko sa nachádza na Rybárskej ulici pri hrádzi Hrona. Celomestský význam má oplotené futbalové ihrisko s tribúnou, ktoré sa nachádza v severozápadnej časti tejto lokality medzi tokom rieky Hron a Rybárskou ulicou. Ďalšie detské ihriská sa nachádzajú na Gorkého ulici Pod Kozákom. Nachádzajú sa vo vyhovujúcom upravenom prostredí. Na južnom okraji intravilánu sa nachádza trávnaté futbalové ihrisko, ktoré však nemá žiadnu ďalšiu vybavenosť a nespĺňa podmienky na plnohodnotnú športovú rekreáciu.

Z pohľadu športovej infraštruktúry predstavuje areál kúpeľov špeciálnu kategóriu, ktorá sa orientuje najmä na kúpeľných hostí a návštevníkov, ktorí vyhľadávajú platené priestory na vyššej úrovni pre šport a rekreáciu. V areáli kúpeľov sa preto nachádzajú kvalitnejšie podmienky pre športovú rekreáciu. Na východnom okraji zastavaného územia kúpeľov na okraji lesoparku sa nachádzajú štyri tenisové kurty s plnohodnotným vybavením. Športové plochy pre deti a dospelých sa nachádzajú aj v areáli termálneho kúpaliska. V blízkosti kúpeľov v lokalitách Pri salaši, Chudobovského hora a Na Kráľovej studni sa plánuje výstavba 9 – jamkového golfového ihriska, ktoré bude spĺňať vyššie nároky na rekreáciu pre kúpeľných hostí, ale aj obyvateľov mesta.

V mestskej časti Sampor sa ďalej nachádza futbalové ihrisko. Priestorovo je umiestnené v údolí potoka Lukavica pri odbočke z cesty III. triedy do Sampora.

V meste Sliač existuje niekoľko športovo a spoločensky orientovaných klubov pre deti aj dospelých. Patria medzi ne Športový klub RTVS Rytmik Sliač, ktorý organizuje pravidelné cvičebné hodiny už od roku 1979. V súčasnosti má asi 55 členiek klubu a je otvorený pre širokú verejnosť. Členky klubu sa zúčastňujú na seminároch, školeniach, maratónoch aerobiku a iných akciách zameraných na aerobik. Organizujú tiež aqua aerobik. Cvičebné hodiny sú v telocvični základnej školy – vchod z bloku B – v týchto dňoch pondelok, utorok, štvrtok a nedeľa. Ďalším združením je Mestský volejbalový klub žiačok. Funguje pri Základnej škole Andreja Sládkoviča v Sliači (pod záštitou mesta) neoficiálne už od roku 1994. Oficiálne ako volejbalový klub vznikol v roku 2002 pod názvom VK Sliač. Klub pravidelne hráva v I. a II. Slovenskej volejbalovej lige mladších a starších žiačok, a úspešne sa zúčastňuje na turnajoch. Za sezónu odohrá okolo 100 zápasov s domácimi aj zahraničnými mužstvami. Jeho niekdajšie členky neskôr hrávali extraligu a reprezentovali Slovensko. Úspechy klubu sú výrazné najmä od roku 2007. Klub je často spomínaný v tlači a propaguje mesto Sliač.

Klub slovenských turistov Sliač Vznikol v roku 1985. Stav členskej základne k 31.12.2005 bol 80 členov. Organizuje zaujímavé turistické akcie po celom Slovensku. Niektorí členovia sa zúčastňujú aj na zahraničných akciách.

V meste funguje aj šachový oddiel. Družstvo oddielu hrá v súťaži družstiev 4. ligy. Zúčastňuje sa aj na rôznych turnajoch po celom Slovensku. Na ZŠ A. Sládkoviča pracuje šachový krúžok pod vedením Mgr. Jána Kadáša. Krúžok navštevuje priemerne 20 žiakov.

Ďalším športovým združením je tenisový klub. K 31.12.2005 evidoval 86 členov. Tenisový klub má v správe 4 tenisové kurty v kúpeľoch Sliač pri kúpalisku. Dvorce sú v prevádzke od 20. apríla do 20. októbra. Pre verejnosť sú sprístupnené denne od 8.00 do 20.00 hod. Tenisový klub organizuje zápasy 1. a 2. triedy regionálnej súťaže a zápasy okresnej súťaže družstiev žiakov

Súčasnú ihriská, okrem futbalového štadiónu, majú rôznu kvalitu prevedenia a väčšinou sú bez sprievodnej vybavenosti. Realizáciou rozvojových zámerov mesta niektoré zaniknú. V rámci rozvoja sa predpokladá s doplnením vybavenosti futbalového štadiónu na Rybárskej ulici a realizácia potrebných športových plôch v rámci základnej vybavenosti nových obytných súborov. Vyššia športová vybavenosť je situovaná do mestskej Rybáre – juh: na pravom brehu Hrona je navrhovaný športový areál s malo plošnými ihriskami, športovou halou a kúpaliskom, na ľavom brehu Hrona je rekreačno-relaxačné centrum s krytou plavárňou, fitnesscentrom a vodáckou základňou, ktoré by mali slúžiť aj pre cestovný ruch.

V meste je v súčasnosti len minimálna možnosť športovej rekreácie v zimných mesiacoch. Absentuje najmä lokalita vhodná na lyžovanie a sánkovanie, ale tiež prírodná či umelá vodná plocha vhodná na korčuľovanie.

Pre ďalší rozvoj športu a rekreácie je nutné pokračovať v realizácii projektu Rodinná cestička a budovaní samostatnej komunikácie pre cyklistov a in-line korčuliarov. Realizácia tohto projektu je dôležitá nie len pre miestnych obyvateľov miest Sliač, Zvolen a okolitých dedín, ale aj pre návštevníkov kúpeľov a turistov. Na realizáciu projektu trasy pre cyklistov musí nadväzovať vytvorenie požičovne bicyklov a in-line korčúľ pre návštevníkov kúpeľov a turistov.

Poloha mesta a dostupnosť voľných trávnatých plôch v jeho okolí umožňujú rozvoj chovu koní a jeho využitie na turistické účely a organizovanie športových jazdeckých podujatí.

V rámci zvyšovania všeobecného záujmu o šport a športové podujatia v meste je nutné zintenzívniť propagáciu dosiahnutých výsledkov v rôznych športových odvetviach prostredníctvom informačných kanálov mesta, internetu a médií. Je tiež vhodné vytvoriť nový model oceňovania výnimočných športových výsledkov vedením mesta a pre túto príležitosť vytvoriť samostatné oficiálne podujatie na pravidelnej ročnej báze.

(zdroj: zistenia KRA BB, www.sliac.sk, Územný plán mesta Sliač)

14. Sociálne služby.

V rámci mesta sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne zariadenia siete sociálnej starostlivosti. Táto situácia je nevýhodná vzhľadom na všeobecný dlhodobý trend starnutia populácie, ktorý je v mestách ako je Sliač umocnený odchodom mladých ľudí za prácou. Vzhľadom na skutočnosť, že ani okolité malé obce nemajú podobné zariadenia, javí sa vybudovanie spádového centrálného zariadenia ako mimoriadne žiadúce. Je potrebné pre mesto Sliač a obce Sielnica a Kováčová zriadiť sociálne zariadenia pre dôchodcov (Dom dôchodcov, Dom s opatrovateľskou službou) so zapojením obyvateľov týchto zariadení do života mesta. Najvhodnejším riešením je vytvorenie multifunkčného komunitného centra, v ktorom by boli poskytované ambulantné, terénne a pobytové sociálne služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím. Medzi ďalšie úlohy, ktoré je nutné v sociálnej oblasti plniť patrí zlepšenie informovanosti obyvateľstva o možnostiach a využívaní sociálnych služieb. Jedným z možných riešení je umiestnenie informačného terminálu v priestoroch mestského úradu.

V rámci zhustenia sociálnej siete by sa mesto malo usilovať o motivovanie neziskových organizácií prostredníctvom poskytovania dotácií, priestorov na činnosť a iných výhod. Univerzálnym nástrojom na zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb je zriadenie Agentúry sociálnych služieb, ktorá by zabezpečovala pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím sociálne poradenstvo, opatrovateľskú a prepravnú službu, požičiavanie kompenzačných pomôcok, monitorovanie a signalizáciu pre potreby pomoci.

15. Zdravotníctvo.

Mesto Sliač má svoje vlastné zdravotnícke zariadenie. Zdravotné stredisko v meste funguje pre celý obvod Sliač, Sampor, Veľká Lúka, Lukavica, Sielnica. Priestorovo je zdravotné stredisko umiestnené na ulici SNP č.9 v centre časti Rybáre. Zamestnáva dvoch súkromných praktických lekárov pre dospelých, jedného súkromného detského lekára, jedného súkromného zubného lekára. Jeho kapacita v súčasnosti vyhovuje. V budove zdravotného strediska je umiestnená súkromná gynekologická ambulancia vrátane jednodňovej chirurgie. Z hľadiska rozvojových predpokladov mesta v budúcnosti by bolo vhodné rozšíriť jeho kapacity o ďalšie lekárske miesta.

Na mládežníckej ulici č. 12 sídli Poliklinika Vojenskej nemocnice Ružomberok, ktorá sa špecializuje na leteckú medicínu a zdravotnícke zabezpečenie lietania. Poskytuje však

zdravotnú starostlivosť aj pre obyvateľov regiónu a poistencov všetkých poisťovní. Zamestnáva 28 lekárov a pokrýva celé spektrum výkonov. Okrem praktických lekárov je v poliklinike k dispozícii pediatria, hematológia, gynekológia, chirurgia, sonografia, neurológia, psychiatria, kardiológia, imunológia, alergiológia, urológia, endokrinológia, infektológia, očné, dermatológia, ortopédia, plastická chirurgia a zubná ambulancia. V priestoroch polikliniky zároveň sídli lekáreň Energia, ktorá obyvateľom poskytuje širokú škálu liekov.

Vyššie zdravotnícke služby obyvateľom mesta poskytujú zdravotnícke zariadenia v meste Zvolen, ktorého blízkosť nekladie vyššie nároky na umiestnenie takýchto zariadení v meste Sliač. Zdravotníckym zariadením s vysokým stupňom špecializácie a s nadregionálnym významom sú termálne kúpele.

16. Miestna samospráva a inštitucionálna spolupráca.

Miestna samospráva mesta Sliač si plní všetky zákonom stanovené úlohy a na ich realizáciu má všetky predpoklady a náležitosti. V rámci zefektívňovania výkonu miestnej správy bude nutné pokračovať v procese znižovania administratívnej náročnosti a zvyšovať stupeň prepojenia a informatizácie jednotlivých pracovísk a databáz. Tieto ciele je možné dosiahnuť vytvorením centra prvého kontaktu, ktoré uľahčí občanom prístup k informáciám a urýchli vybavovanie tlačív a žiadostí.

V rámci zlepšovania komunikácie medzi verejnosťou a miestnou samosprávou je nutné posilniť interaktivitu stránky mesta tak, aby sa obyvatelia mesta mohli priamo zapájať do procesu rozhodovania o veciach verejných. Proces posilňovania interaktivity je nutné posilniť najmä kvôli zvyšujúcej sa informatizácii domácností a rastúcemu počtu internetových pripojení. Internetová stránka mesta Sliač musí obsahovať možnosť vedenia verejných diskusií o otázkach verejných otázok. Takáto forma diskusie zároveň posilní záujem mladšej generácie o verejné záležitosti.

Ďalšou úlohou samosprávy je posilňovať spoluprácu s rôznymi subjektami, firmami, organizáciami, obcami, mestami a územnými celkami na každej úrovni. V prípade rôznych podnikateľských subjektov, ktorých aktivity sú dôležité pre rozvoj mesta, je žiadúce inštitucionalizovať ich kontakt s predstaviteľmi mesta tak, aby bolo možné ich aktivity koordinovať. Mesto zároveň bude vytvárať podmienky pre činnosť rôznych spoločenských organizácií, záujmových združení a spolkov.

Pre budúci rozvoj je nevyhnutné rozšíriť pozemkový fond mesta, ktorý sa môže stať jedným z kľúčových nástrojov získavania nových investorov a je rozhodujúci pre úspešnú realizáciu investičných zámerov miestnej samosprávy. Nákup pozemkov predstavuje najlepšiu formu zhodnocovania finančných rezerv a majetku mesta a umožňuje vytvoriť prostredníctvom nájomných zmlúv stály a stabilný zdroj príjmov. Rovnako dôležitú úlohu bude pozemkový fond mesta zohrávať v budúcnosti pri realizácii výstavby a kladenia nových sietí a vedení slúžiacich pre prenos dát v informatike. Rýchlosť technologického pokroku v tejto oblasti je tak razantný, že sa dá predpokladať objavenie nových foriem prenosu dát a s tým súvisiacich nárokov na pozemky v horizonte niekoľkých rokov.

Pre zefektívnenie chodu samosprávy a zlepšenie bezpečnosti v meste je žiadúce realizovať aktivity zamerané na vybudovanie uzavretého okruhu kamerového systému v meste za účelom dohľadu polície nad dodržiavaním predpisov na úseku verejného poriadku a prevencie pred páchaním trestnej činnosti. Zároveň je vhodné posilniť opatrenia v oblasti prevencie dopravných nehôd. Pre účinné vynucovanie dodržiavania rýchlostných obmedzení je vhodné nainštalovať kamery na citlivých miestach a využívať ich záznam na sankcionovanie porušení dopravných predpisov.

(zdroj: Územný plán a zistenia KRA BB)

17. Priemyselná činnosť.

Hospodárska činnosť na území mesta Sliac je okrem kúpeľov vykonávaná najmä v dvoch oddelených areáloch. Prvý sa nachádza na pravom brehu Hrona v mestskej časti Hájniky. Je to najrozsiahljší výrobný areál na území mesta. Sú v ňom situované firmy Agrobel, Sliáčan a SITA Slovensko s.r.o. V mestskej časti Rybáre sa nachádza areál skladov firmy Exel Ltd., na ktorý naväzujú prevádzky autoservisu, stavebnej výroby a stolárstva. Na Hronskej ulici sa nachádza výrobný-skladový areál, v rámci ktorého je umiestnená prekládková stanica komunálneho odpadu spoločnosti SITA Slovensko s.r.o. Takáto lokalizácia nie je vhodná vo vzťahu k ochrane prírodného prostredia rieky Hron ako nadregionálneho biokoridoru a bezprostredného kontaktu s pozemkom zdravotníckeho zariadenia Slovenskej armády. Optimálnym riešením je v tomto prípade premiestnenie tejto prevádzky do priestoru dvora roľníckeho družstva na juhozápadnom okraji intravilánu mesta. Do tohto priestoru je možné umiestniť aj ďalšie prevádzky komunálneho hospodárstva.

Nová zóna nezávadnej výroby a služieb je situovaná do priestoru južne od Vlčieho potoka v mestskej časti Hájniky – juh. Dopravne je napojená na cestu I/66 smer Zvolen. Do tohto priestoru je možné umiestniť výrobu, ktorá je nezávadná pre životné prostredie v lokalite kúpeľov a nebude mať negatívny vplyv na ich prevádzku.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Rozvojová oblasť 1:		VZDELÁVANIE A ŠKOLSKÁ INFRAŠTRUKTÚRA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a rozvoj školskej infraštruktúry			
Špecifický cieľ 1.A:		Skvalitniť podmienky na vzdelávanie v školských a predškolských zariadeniach			
Opatrenie 1.A.1		Realizovať stavebné úpravy, rekonštrukciu a zlepšiť materiálno-technické vybavenie školských a predškolských zariadení			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
1.A.1.1	Asanovať Materskú školu na Pionierskej ulici	2010	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
1.A.1.2	Spracovať audit materiálno-technického vybavenia a zvýšiť technickú vybavenosť školských a predškolských zariadení	2012-2013	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje, štátny rozpočet a granty	
1.A.1.3	Spracovať projektový zámer na financovanie technického vybavenia škôl, uchádzať sa o doplnkové finančné prostriedky z grantov, zvýšiť viacdrojové financovanie školstva	2013	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje	
1.A.1.4	Realizovať stavebné úpravy v Materskej škole na ul. J. Cikkera	2010-2012	Mesto Sliač a	vlastné zdroje	
1.A.1.5	Pripraviť výstavbu novej materskej školy v mestskej časti Rybáre – juh	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje a ŠF EÚ	nové programové obdobie
1.A.1.6	Dokončiť realizáciu rekonštrukcie a obnovy Základnej školy Andreja Sládkoviča	2010-2013	Mesto Sliač a Základná škola	vlastné zdroje a ŠF EÚ v rámci ROP, Opatrenie 1.1	
1.A.1.7	Rozšíriť kapacity Základnej umeleckej školy nadstavbou školy	2010-2015	Mesto Sliač a Základná umelecká škola	vlastné zdroje a ŠF EÚ	nové programové obdobie
1.A.1.8	Projektovo a územno-technicky pripraviť realizáciu centra voľného času v centre Rybáre - juh	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje a ŠF EÚ	nové programové obdobie
1.A.1.9	Obnova zariadenia školskej jedálne Základnej školy Andreja Sládkoviča v rámci programu Elektronizácia a revitalizácia zariadení školského stravovania 2009	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje a štátny rozpočet v rámci výnosu MŠ SR č.CD 2006-141/348-1:sekr.	
1.A.1.10	Zriadiť, zmodernizovať učebne ZŠ A. Sládkoviča - jazykovú učebňu, učebne chémie, fyziky, hudobnej výchovy a počítačové učebne	2011-2020	Mesto Sliač a Základná škola	vlastné zdroje, štátny rozpočet a granty	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 1:		VZDELÁVANIE A ŠKOLSKÁ INFRAŠTRUKTÚRA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a rozvoj školskej infraštruktúry			
Špecifický cieľ 1.B:		Rozšíriť a skvalitniť vzdelávacie aktivity			
Opatrenie 1.B.1		Zlepšiť prístup ku všetkým formám vzdelávania			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
1.B.1.1	Vypracovať Konceptiu práce s deťmi a mládežou na roky 2011-2015	2011	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje	
1.B.1.2	Zapojiť školské zariadenia do rozvojových projektov MŠ SR „Otvorená škola“, zameraných na inováciu vyučovania s podporou informačno-komunikačných technológií. Pri realizácii projektu zabezpečiť spoluprácu pedagógov, žiakov, rodičov, odborníkov a miestnych obyvateľov.	2010-2015	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ, ZUŠ a verejnosť	vlastné zdroje, ŠF EÚ v rámci OP Vzdelávanie a štátny rozpočet SR	
1.B.1.3	Podporiť projekty zvyšujúce vzdelanostnú úroveň v rámci informačnej spoločnosti	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje, ŠF EÚ v rámci OP Vzdelávanie, Opatrenie 1.1 a štátny rozpočet SR	
1.B.1.4	Spracovať audit záujmovej činnosti, ponuku pravidelnej a príležitostnej záujmovej činnosti prispôbovať záujmu detí a mládeže	2010	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje	
1.B.1.5	Podporovať záujmové aktivity s dôrazom na rozvoj kreativity a zručnosti	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ	vlastné zdroje	
1.B.1.6	Motivovať žiakov a učiteľov na zapájanie do regionálnych a nadregionálnych medzinárodných projektov	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ		
1.B.1.7	Oceňovať prácu pedagógov, ktorí zabezpečujú kvalitnú záujmovú činnosť a úspešnú prezentáciu žiakov na rôznych postupových súťažiach	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ		
1.B.1.8	Zabezpečiť pravidelné stretnutia predstaviteľov mesta so zástupcami škôl za účelom hodnotenia výsledkov škôl	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ		
1.B.1.9	Spracovať analýzu priestorového a personálneho využitia špeciálnych učební a telocviční v mimovyučovacom čase a vypracovať návrh zásad na ich efektívne využívanie žiakmi a verejnosťou	2011	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ a ZUŠ		
1.B.1.10	Podporovať využívanie priestorov škôl a školských zariadení na vzdelávacie, športové a kultúrne aktivity celých rodín v mimovyučovacom čase	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ, ZUŠ a športové kluby	Vlastné zdroje	

Rozvojová oblasť 1:		VZDELÁVANIE A ŠKOLSKÁ INFRAŠTRUKTÚRA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a rozvoj školskej infraštruktúry			
Špecifický cieľ 1.C:		Poskytovať rozmanité vzdelávacie služby			
Opatrenie 1.C.1		Vybudovať informačný a vzdelávací systém prístupný širokej verejnosti			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
1.C.1.1	Vytvárať a rozširovať partnerstvá medzi vzdelávacími inštitúciami, klubmi, záujmovými združeniami, podnikmi a knižnicami	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ, ZUŠ, vzdelávacie inštitúcie, kluby, knižnice		
1.C.1.2	Zapájať rodičov i žiakov do rozvojových zámerov mesta	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ, ZUŠ a miestni obyvatelia		
1.C.1.3	Podporovať celoživotné vzdelávanie obyvateľov organizovaním stretnutí, seminárov, školení, workshopov podľa potrieb verejnosti	2010-2020	Mesto Sliač a vzdelávacie organizácie	vlastné zdroje	
1.C.1.4	Podporovať vzdelávacie aktivity rodičov na materskej dovolenke a matiek s deťmi	2010-2020	Mesto Sliač, vzdelávacie organizácie a rodičia na MD	vlastné zdroje	
1.C.1.5	Podporovať vzdelávacie aktivity pre seniorov, poskytovať priestory na ich vzdelávanie	2012-2020	Mesto Sliač, vzdelávacie organizácie a seniori	vlastné zdroje	
1.C.1.6	Vytvoriť podmienky na zriadenie športovej triedy v ZŠ A. Sládkoviča	2011	Mesto Sliač a Základná škola	vlastné zdroje	
1.C.1.7	Podporovať realizáciu aktivít smerujúcich k upevňovaniu národného povedomia a národného tradicionalizmu	2010-2020	Mesto Sliač, ZŠ, MŠ, ZUŠ, MsKS	vlastné zdroje	

Rozvojová oblasť 2:		ZAMESTNANOSŤ			
Strategický cieľ:		Podporovať rozvoj ľudských zdrojov za účelom zvyšovania zamestnanosti v meste			
Špecifický cieľ 2.A:		Podporovať rast zamestnanosti založenej na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile			
Opatrenie 2.A.1		Vytvárať podmienky na vznik a udržanie pracovných príležitostí			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
2.A.1.1	Pripraviť Konceptiu riešenia nezamestnanosti v meste	2011	Mesto Sliač, ÚPSVaR Zvolen	vlastné zdroje	
2.A.1.2	Riešiť podmienky zamestnanosti v úzkej súčinnosti so zamestnávateľskými inštitúciami a ďalšími partnermi	2010-2020	Mesto Sliač, ÚPSVaR Zvolen a ďalší partneri	vlastné zdroje	
2.A.1.3	Participovať na tvorbe aktivačných programov pre uchádzačov o zamestnanie, vytvárať podmienky na koordináciu a organizovanie aktivačných prác	2010-2020	Mesto Sliač, ÚPSVaR Zvolen a zamestnávateľa	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
2.A.1.4	Podporovať programy na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce	2010-2020	Mesto Sliač a ÚPSVaR Zvolen	vlastné zdroje	
2.A.1.5	Zvyšovať dostupnosť informácií o trhu práce, modernizovať informácie o zamestnaní a o voľných pracovných miestach WEB stránky mesta	2010-2020	Mesto Sliač a ÚPSVaR Zvolen	vlastné zdroje	
2.A.1.6	Podporovať znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, zapájať ich do aktivačných prác s cieľom udržať a obnoviť ich pracovné návyky	2010-2020	Mesto Sliač a ÚPSVaR Zvolen	štátny rozpočet	
2.A.1.7	Podporovať osoby ohrozené sociálnym vylúčením pri získaní zamestnania	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
2.A.1.8	Podporovať rozvíjanie tradičných remesiel a umeleckej tvorby, napr. výrobu darčkových predmetov a ostatných suvenírov, na zvýšenie atraktivity mesta, poskytnúť vhodné priestory na ich prezentáciu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
2.A.1.9	Prijať opatrenia na podporu drobných živnostníkov vykonávajúcich rôzne opravárenské služby	2011	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
2.A.1.10	Podporovať malých a stredných podnikateľov, ktorí poskytujú nedostatkové služby a služby v cestovnom ruchu vhodnými nájomnými podmienkami	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 2:		ZAMESTNANOSŤ			
Strategický cieľ:		Podporovať rozvoj ľudských zdrojov za účelom zvyšovania zamestnanosti v meste			
Špecifický cieľ 2.A:		Podporovať rast zamestnanosti založenej na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile			
Opatrenie 2.A.1		Vytvárať podmienky na vznik a udržanie pracovných príležitostí			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
2.A.1.11	Zvýhodňovať podnikateľov z oblasti cestovného ruchu, ktorí zamestnávajú miestnych obyvateľov, najmä dlhodobo nezamestnaných	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
2.A.1.12	Podporovať vytváranie pracovných príležitostí v cestovnom ruchu v rámci sezónnych služieb	2010-2020	Mesto Sliač	Vlastné zdroje	
2.A.1.13	Podporovať možnosť uplatnenia obyvateľov so zdravotným postihnutím na trhu práce najmä vo sfére služieb cestovného ruchu	2010-2020	Mesto Sliač a zariadenia cestovného ruchu	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ	
2.A.1.14	Vytvárať v spolupráci s podnikateľmi krátkodobé i dlhodobé pracovné príležitosti a motivačné stimuly na udržanie mladých ľudí v meste	2010-2020	Mesto Sliač a podnikateľské subjekty	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ	
2.A.1.15	Vytvárať nové pracovné príležitosti týkajúce sa čistenia verejných priestranstiev, špecializovaných stavebných prác a činnosti v sociálnej oblasti a to prostredníctvom sociálneho podniku Mesta Sliač	2010-2020	sociálny podnik a Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ	
2.A.1.16	Podporovať rodinné podnikanie a založenie vlastného podniku, rôznymi výhodami a stimulmi	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
2.A.1.17	Podporiť rekvalifikačné kurzy pre starších ľudí	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 3:		ŠPORT A REKREAČNÉ AKTIVITY		
Strategický cieľ:		Všestranne podporovať zdravý životný štýl		
Špecifický cieľ 3.A		Zabezpečiť dostupné športové a rekreačné aktivity všetkým vekovým kategóriám		
Opatrenie 3.A.1		Vytvoriť vhodné podmienky na športové a rekreačné aktivity		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania
3.A.1.1	Legislatívne, projektovo a územne pripraviť realizáciu športového areálu v areáli ZŠ A. Sládkoviča	2010-2011	Mesto Sliač	vlastné zdroje
3.A.1.2	Legislatívne, projektovo a územne pripraviť realizáciu rekreačno-relaxačného centra v mestskej časti Rybáre - juh	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
3.A.1.3	V zimnom období zriadiť na vhodnom a prístupnom mieste prírodné ľadové plochy	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a granty
3.A.1.4	Modernizovať existujúce a zriadiť nové športoviská a ihriská medzi obytnými domami	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet
3.A.1.5	Podporovať menej tradičné športové aktivity napr. skateboarding, trial, petangue, budovaním príslušných ihrísk	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a granty
3.A.1.6	Realizovať projekt Rodinná cestička, pokračovať v budovaní samostatnej komunikácie pre bezpečnú bezmotorovú dopravu na báze GREENWAYS, s kvalitným povrchom a s využitím pre cyklistov a in-line korčuliarov	2010-2015	Mestá Sliač a Zvolen, VUC	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet
3.A.1.7	Projektovo pripraviť a realizovať v spolupráci s mestom Zvolen a obcami Kováčová a Sielnica cyklotrasy spájajúce zastavané územia sídiel a smerujúce do záujmových priestorov rekreácie	2010-2020	Mestá Sliač a Zvolen, VÚC a obce Kováčová a Sielnica	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet
3.A.1.8	Zabezpečiť priestory na parkovanie bicyklov a ich bezpečnú úschovu	2012-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje a cudzie zdroje
3.A.1.9	Podporiť aktivity na vytvorenie podmienok na chov koní v miestnej časti Sampor, s možnosťou ich využitia na jazdecký šport	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a cudzie zdroje

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 3:		ŠPORT A REKREAČNÉ AKTIVITY			
Strategický cieľ:		Všestranne podporovať zdravý životný štýl			
Špecifický cieľ 3.A		Zabezpečiť dostupné športové a relaxačné aktivity všetkým vekovým kategóriám			
Opatrenie 2.A.1		Vytvoriť vhodné podmienky na športové a relaxačné aktivity			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
3.A.1.10	Vypracovať Zásady na podporu telovýchovy, športu a turistiky	2011	Mesto Sliač a športové kluby		
3.A.1.11	Zistiť záujem obyvateľov o využívanie športovísk formou verejného prieskumu	2011	Mesto Sliač a športové kluby		
3.A.1.12	Podporovať reprezentačný šport mesta Sliač	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
3.A.1.13	Podporovať netradičné športy /florbol, bedminton/	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
3.A.1.14	Podporovať športové aktivity pre všetkých /turistika, pohybové a športové hry, plávanie, beh, kalanetika a pod.	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
3.A.1.15	Podporovať rekreačné aktivity v prímestskej rekreačnej zóne	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
3.A.1.16	Podporovať telesnú výchovu a šport pre obyvateľov so zdravotným postihnutím, spracovať projekt na dostupnosť športovísk a športových podujatí pre hendikepovaných obyvateľov a návštevníkov mesta	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
3.A.1.17	Podporovať činnosť športových klubov a organizácií a prezentovať ich dosiahnuté výsledky prostredníctvom web stránky mesta	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje	
3.A.1.18	Podporovať konania tradičných športových podujatí, popularizovať a prezentovať výsledky športových súťaží na internete	2010-2020	Mesto Sliač a športové kluby	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 4:		KULTÚRA			
Strategický cieľ:		Skvalitniť kultúrny a historický potenciál mesta			
Špecifický cieľ 4.A		Podporovať všetky oblasti kultúrneho života			
Opatrenie 4.A.1		Vytvárať optimálne podmienky na rozvoj kultúry			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
4.A.1.1	Projektovo a územne pripraviť do priestoru navrhovaného mestského centra v mestskej časti Rybáre – juh realizáciu: - nového kultúrneho zariadenia (kino, kluby s audiovizuálnou technikou) - kultúrneho domu (viacúčelová sála, koncertná sála, výstavné priestory)	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
4.A.1.2	Vytvoriť podmienky na realizáciu prepojenia priestorov mestského parku ul. ČSA a areálu kostola r.k. sv. Mikuláša s parcelou rano-renesančného kaštieľa na Sládkovičovej ulici a vytvorenie uceleného kultúrnohistorického priestoru. Zachovať, udržiavať a regenerovať zeleň na území ochranného pásma kostola Sv. Mikuláša	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje, granty	
4.A.1.3	Projekčne pripraviť rekonštrukciu kina Hron	2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje	nové programové obdobie
4.A.1.4	Zabezpečiť trvalé udržiavanie dobrého stavu pamätných tabúl, pamätníkov, vojnových hrobov a hrobov významných osobností	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a štátny rozpočet	Grantový systém MK SR 2010
4.A.1.5	Podporiť obnovu a revitalizáciu kultúrnych pamiatkových objektov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a štátny rozpočet	Grantový systém MK SR 2010
4.A.1.6	Tradičnou formou pripomínať si významné historické medzníky SR a Mesta Sliač	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 4:		KULTÚRA			
Strategický cieľ:		Skvalitniť kultúrny a historický potenciál mesta			
Špecifický cieľ 4.A		Podporovať všetky oblasti kultúrneho života			
Opatrenie 4.A.2		Vytvárať optimálne podmienky na rozvoj kultúry			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
4.A.2.1	Koordinovať spoluprácu poskytovateľov služieb v kultúrnej oblasti	20010-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje	
4.A.2.2	Zlepšiť materiálne a personálne podmienky na rozvoj kultúry v meste	2010-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje a štátny rozpočet	Grantový systém MK SR 2010
4.A.2.3	Uskutočniť prieskum záujmu obyvateľov o kultúrne aktivity a jednotlivé druhy umenia	2010-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko		
4.A.2.4	Pripraviť kalendár kultúrnych podujatí na celý rok podľa dopytu obyvateľov a finančných možností mesta	2010-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko		
4.A.2.5	Podporovať organizovanie tradičných podujatí: Mestský ples, Karneval masiek, Deň matiek, Cesta rozprávkovým lesom, Dni mesta, Sliačske kultúrne leto, Šarkaniáda, Mikuláš v meste a Sliačske vianočné hody	2010-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje	
4.A.2.6	Zabezpečovať kvalitný prenos tlačených informácií cez mesačník „Sliačsky spravodaj“, ktorý pripravovať v spolupráci s MsKS	2011-2020	Mesto Sliač, školské zariadenia a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje	
4.A.2.7	Pravidelne analyzovať činnosť a využitie Mestského kultúrneho strediska a jeho organizačných zložiek: Mestská knižnica, Kino Hron, Vlastivedná sieň Štefana Hudáka a Informačné centrum	2011-2020	Mesto Sliač a Mestské kultúrne stredisko		
4.A.2.8	Zvyšovať informačnú úroveň knižnice, pripraviť projekt multimedialnej knižnice	2011-2020	Mesto Sliač a Mestská knižnica	vlastné zdroje a štátny rozpočet	Grantový systém MK SR 2010, Program 2 - Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií
4.A.2.9	Zabezpečiť využitie priestorov na MsÚ na realizáciu kultúrnych akcií a podujatí /koncerty, výstavy a pod./	2010-2020	Mesto Sliač a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje a štátny rozpočet	Grantový systém MK SR 2010
4.A.2.10	Vytvoriť letnú čítareň v záhrade MsKS	2010-2012	Mesto Sliač, vlastníci a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje, granty	
4.A.2.11	Vytvoriť trvalú expozíciu o živote a diele A.Sládkoviča a jeho pôsobení na Sliači	2012-2020	Mesto Sliač a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje	
4.A.2.12	Organizovať besedy so známymi osobnosťami verejného života	2010-2020	Mesto Sliač a Mestské kultúrne stredisko	vlastné zdroje	

Rozvojová oblasť 5:		SOCIÁLNA POMOC A ZDRAVOTNÍCKA STAROSTLIVOSŤ			
Strategický cieľ:		Poskytovať všestrannú sociálnu pomoc			
Špecifický cieľ 5.A		Skvalitniť systém sociálnej pomoci			
Opatrenie 5.A.1		Vytvárať optimálne podmienky na účinnú sociálnu pomoc			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
5.A.1.1	Vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb, ktorý bude obsahovať rozvojové priority v tejto oblasti na ďalších päť rokov	2010	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.A.1.2	Spracovať prehľadný materiál o poskytovaní sociálnych služieb, s aktuálnymi adresami poskytovateľov týchto služieb v meste Sliač pod názvom „Sliačsky sociálny sprievodca“, za účelom zvýšenia informovanosti obyvateľov mesta. Poskytovať tento materiál v tlačenej forme i elektronickej podobe prostredníctvom web stránky mesta	2010	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.A.1.3	Poskytnúť obyvateľom viac informácií o opatrovateľskej službe, realizovať odľahčovaciu službu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.A.1.4	Rozšíriť a skvalitniť terénnu formu sociálnej pomoci, programy komunitnej sociálnej práce na sídliskách, s cieľom, aby mohli seniori a osoby so zdravotným postihnutím zotrvať v domácom prostredí	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.A.1.5	Poskytovať informácie o možnosti využitia Senior linky 0800172500	2010-2020	Mesto Sliač a OZ Fórum pre pomoc starším		

Rozvojová oblasť 5:		SOCIÁLNA POMOC A ZDRAVOTNÍCKA STAROSTLIVOSŤ		
Strategický cieľ:		Poskytovať všestrannú sociálnu pomoc		
Špecifický cieľ 5.A		Skvalitniť systém sociálnej pomoci		
Opatrenie 5.A.1		Vytvárať optimálne podmienky na účinnú sociálnu pomoc		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania
5.A.1.6	Zabezpečiť pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím: sociálne poradenstvo, opatrovateľskú službu, prepravnú službu /vo forme sociálneho taxíka/,	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.7	Vypracovať projekt na vytvorenie multifunkčného komunitného centra, v ktorom by boli poskytované ambulantné, terénne a pobytové sociálne služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet
5.A.1.8	Zriadiť týždenný stacionár pre seniorov, ktorí potrebujú stálu opateru	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ
5.A.1.9	Podporovať realizáciu nízkoprahových programov za účelom minimalizovania možných rizík súvisiacich so spôsobom života detí a mladých ľudí. Vytvoriť podmienky pre vznik nízkoprahového zariadenia	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ
5.A.1.10	Vytvárať podmienky a podporovať činnosť denných centier seniorov, skvalitňovať podmienky pre rozmanité druhy záujmovej činnosti a terapeutické služby	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.11	Podporovať vznik sociálnych služieb zameraných na predchádzanie sociálneho vylúčenia	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.12	Podporovať programy so zameraním na elimináciu domáceho násillia	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.13	Predchádzať sociálnej izolácii rómskeho etnika prípravou programov na ich sociálnu integráciu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.14	Podporovať letné tábory pre deti zo sociálne slabších rodín	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
5.A.1.15	Podporovať budovanie bezbariérového mesta pre všetky sociálno-zdravotné skupiny obyvateľstva, zabezpečiť realizáciu bezbariérových prístupov do verejných objektov. Pôsobiť aj na ostatných vlastníkov nehnuteľností cez inštitút stavebného povolenia, aby bezbariérový prístup bol samozrejmosťou vo všetkých nových budovách	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet
5.A.1.16	Podporovať spoločné stravovanie seniorov a ďalšie doplnkové sociálne služby	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje

Rozvojová oblasť 5:		SOCIÁLNA POMOC A ZDRAVOTNÍCKA STAROSTLIVOSŤ			
Strategický cieľ:		Podporovať zlepšovanie zdravia a zdravého spôsobu života			
Špecifický cieľ 5.B		Skvalitniť systém zdravotníckej starostlivosti			
Opatrenie 5.B.1		Zabezpečiť zodpovedajúce zdravotnícke služby			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
5.B.1.1	Vytvárať územno-technické predpoklady na rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.B.1.2	Modernizovať existujúce zariadenia zdravotnej starostlivosti	2010-2020	Mesto Sliač a zdravotnícke zariadenia	vlastné zdroje, štátny rozpočet a ŠF EÚ	
5.B.1.3	Monitorovať kvalitu a úroveň poskytovaných zdravotníckych služieb formou prieskumu verejnej mienky	2010-2020	Mesto Sliač a zdravotnícke zariadenia	vlastné zdroje	
5.B.1.4	Podporovať preventívne aktivity zamerané na zdravý životný štýl, motivovať obyvateľov k zvýšeniu osobnej zodpovednosti za zdravie	2010-2020	Mesto Sliač a zdravotnícke zariadenia		
5.B.1.5	Podporovať programy a aktivity, ktoré slúžia na prevenciu rôznych druhov závislostí	2010-2020	Mesto Sliač a zdravotnícke zariadenia	vlastné zdroje	
5.B.1.6	Vytvárať podmienky na ochranu zdravia pred škodlivými biologickými, chemickými a inými faktormi	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
5.B.1.7	Zvyšovať informovanosť obyvateľov o zdravotnej starostlivosti, zdravom životnom štýle, liekoch a zdravotných pomôckach prostredníctvom web stránky mesta a informačných terminálov	2010-2015	Mesto Sliač a zdravotnícke zariadenia	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 6:		MIESTNA SAMOSPRÁVA A INŠTITUCIONÁLNA SPOLUPRÁCA		
Strategický cieľ:		Poskytovať služby samosprávy na zlepšenie kvality života obyvateľov		
Špecifický cieľ 6.A		Zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy		
Opatrenie 6.A.1		Zefektívniť a zmodernizovať prácu samosprávy		
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania
6.A.1.1	Zaviesť väčšiu transparentnosť do výkonu samosprávy, zlepšiť jej otvorenosť voči občanom, znižovať administratívnu náročnosť voči občanom, viac využívať možnosť elektronického vybavovania úradných záležitostí	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.2	Vytvoriť centrum prvého kontaktu	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.3	Spracovať koncepciu efektívnej komunikácie s obyvateľmi a návštevníkmi mesta, vyhodnocovať efektívnosť poskytovaných informácií	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.4	Zlepšiť vonkajšiu komunikáciu samosprávy s verejnosťou. Zmodernizovať web stránku mesta, zabezpečiť aspoň jednu jazykovú mutáciu. Sprístupniť web stránku aj pre slabozrakých používateľov, na internetovej stránke mesta umiestniť: - rubriku diskusné fórum pre občanov a návštevníkov, ktorá môže obsahovať napr.: otázky pre primátora a poslancov, páči sa nám, nepáči sa nám, naše návrhy a nápady, radíme si navzájom - rubriku: „Aktivity primátora“/zápisník primátora/ - rubriku: Z rokovania MsZ a interpelácie poslancov - rubriku: „Ako vybavíte“ - prehliadku mesta prostredníctvom on-line kamery a virtuálnej prechádzky - digitálnu úradnú tabuľu mesta, - videoarchív podujatí - zaujímavé a potrebné web stránky pre obyvateľov/ napr. virtuálne cintoríny a pod.	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.5	Zabezpečiť obstaranie a prevádzku verejne prístupných komunikačných bodov vo forme internetových a informačných terminálov /informačných kioskov/ v rámci projektu „Digitálne mesto“. Terminály umiestniť na: • mestskom úrade, ako miesto prvého kontaktu, za účelom získavania rozmanitých informácií prostredníctvom internetu, zvýšenia informovanosti o diani v meste a na spätnú komunikáciu predstaviteľov samosprávy s obyvateľmi, • verejne prístupnom mieste, ako virtuálna turisticko-informačná kancelária a pripraviť jednoduché vzdelávacie aktivity, ktorých cieľom bude naučiť občanov používať terminály /informačné kiosky/	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a zdroje zo štátneho rozpočtu SR v rámci výnosu MF SR z 25. marca 2009 č. MF/8712/2009-131 o poskytovaní dotácií na účely informatizácie spoločnosti
6.A.1.6	Pripraviť multimediálne DVD v jazykových mutáciách o meste Sliač, ktoré umiestniť aj na web stránku mesta	2010–2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.7	Zvyšovať záujem obyvateľov o dianie v meste, zapájať ich do procesu rozhodovania o otázkach rozvoja mesta prostredníctvom dotazníkov, ktorých výsledky uverejňovať na web stránke, v mestských novinách a motivovať ich na angažovanosť vo veciach verejných	2010–2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje
6.A.1.8	Objasňovať najmä mladým ľuďom princípy fungovania samosprávy	2010-2020	Mesto Sliač	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 6:		MIESTNA SAMOSPRÁVA A INŠTITUCIONÁLNA SPOLUPRÁCA			
Strategický cieľ:		Poskytovať služby samosprávy na zlepšenie kvality života obyvateľov			
Špecifický cieľ 6.A		Zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy			
Opatrenie 6.A.1		Zefektívniť a zmodernizovať prácu samosprávy			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
6.A.1.9	Podporiť projekt zvyšujúci vzdelanosť úroveň zamestnancov MsÚ	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.10	Využívať verejné financie zo štrukturálnych fondov a štátneho rozpočtu, včasne a komplexne pripravovať na tieto účely požadovanú dokumentáciu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
6.A.1.11	Organizovať Deň otvorených dverí na MsÚ	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
6.A.1.12	Uzavrieť partnerstvá s podnikateľmi, zabezpečiť s nimi aktívnu komunikáciu a pravidelné stretnutia za účelom spoločného postupu v riešení rozvoja mesta	2010-2020	Mesto Sliač a podnikateľské subjekty		
6.A.1.13	Využívať členstvo mesta v rôznych organizáciách a regionálnych združeniach pri realizácii vlastných rozvojových zámerov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
6.A.1.14	Prehĺbiť spoluprácu s partnerskými mestami v oblastiach kultúry, športu, cestovného ruchu a ekonomiky	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.15	Vytvárať podmienky pre činnosť spoločenských organizácií, záujmových združení a spolkov	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.16	Vypracovať analýzu stavu a efektívnosti využívania majetku mesta	2012	Mesto Sliač		
6.A.1.17	Viesť evidenciu voľných priestorov, nehnuteľností /budov a pozemkov/ pre rozvoj podnikania	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.18	Získať do vlastníctva mesta nezastavané pozemky, s cieľom podpory obchodu a služieb	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
6.A.1.19	Zabezpečiť revitalizáciu centrálnej zóny Sliač - centrum	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.20	Vytvárať investičné príležitosti a stimuly na vstup strategických investorov	2010-2020	Mesto Sliač		
6.A.1.21	Pripraviť projekt „Bezpečné mesto“, s aktivitami zameranými na vybudovanie kamerového systému v meste, za účelom dohľadu polície nad dodržiavaním predpisov na úseku verejného poriadku a prevencie pred páchaním trestnej činnosti	2012-2020	Mesto Sliač a Mestská polícia	vlastné zdroje a zdroje zo štátneho rozpočtu SR v rámci výnosu MV SR z 09. apríla 2008 č. SLV-35/OLVS2008 o poskytovaní dotác	
6.A.1.22	Poskytovať zástupcom médií spravodajské informácie o aktuálnom dianí v meste	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
6.A.1.23	Vyhlásiť literárno - výtvarnú súťaž pre deti Moje mesto v roku 2020	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 7:	BÝVANIE A REVITALIZÁCIA MESTSKÝCH A MIESTNYCH ČASTÍ																																																																			
Strategický cieľ:	Zabezpečiť priaznivé podmienky na rozvoj bývania a revitalizáciu mestských a miestnych častí																																																																			
Špecifický cieľ 7.A	Podporovať hromadnú a individuálnu bytovú výstavbu a prislúchajúcu infraštruktúru																																																																			
Opatrenie 7.A.1	Vytvoriť územnotechnické a legislatívne podmienky na realizáciu nových lokalít obytnej zástavby na rozvojových plochách podľa UPN																																																																			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania																																																																
7.A.1.1	Realizovať zástavbu formou hromadnej bytovej výstavby (HBV) a individuálnej bytovej výstavby (IBV) v nasledovných lokalitách:	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a Štátny fond rozvoja bývania																																																																
<table border="1"><thead><tr><th>Lokalita a stručná charakteristika</th><th>druh zástavby</th><th>počet bytov</th><th>počet obyvateľov</th></tr></thead><tbody><tr><td>Lokalita č. 1 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, bezprostredne nadväzuje na navrhované nové centrum mesta. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia</td><td>HBV</td><td>160</td><td>480</td></tr><tr><td>Lokalita č. 2 - Rybáre pod kúpeľmi juh Lokalita je situovaná juhovýchodne od železničnej trate za hranicou jej ochranného pásma. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia</td><td>HBV</td><td>151</td><td>453</td></tr><tr><td>Lokalita č. 3 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, priestorovo nadväzuje na rekreačno-relaxačné centrum. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia</td><td>IBV</td><td>60</td><td>180</td></tr><tr><td>Lokalita č. 5 - Rybáre pod kúpeľmi juh Zástavba samostatných rodinných domov nadväzujúca na južnú hranicu intravilánu tejto mestskej časti</td><td>IBV</td><td>20</td><td>60</td></tr><tr><td>Lokalita č. 6 - Rybáre juh Zástavba IBV priestorovo nadväzujúca na pôvodnú zástavbu na ulici SNP, severne od navrhovaného centra</td><td>IBV</td><td>17</td><td>51</td></tr><tr><td colspan="2" style="text-align: center;">S P O L U</td><td>408</td><td>1224</td></tr></tbody></table> <table border="1"><thead><tr><th>Lokalita a stručná charakteristika</th><th>druh zástavby</th><th>počet bytov</th><th>počet obyvateľov</th></tr></thead><tbody><tr><td>Lokalita A - Trebuľa Polyfunkčná zóna s predpokladom umiestnenia zástavby rodinných domov s ponukou ubytovania pre CR</td><td>IBV</td><td>60</td><td>180</td></tr><tr><td>Lokalita B - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa</td><td>IBV</td><td>4</td><td>12</td></tr><tr><td>Lokalita C - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa</td><td>IBV</td><td>20</td><td>60</td></tr><tr><td>Lokalita D - Trebuľa Oproti ÚPN M Sliač, je v zmenách a doplnkoch navrhované funkčné využitie tejto lokality pre obytnú funkciu formou IBV</td><td>IBV</td><td>40</td><td>120</td></tr><tr><td>Lokalita E - Rybáre Kopaniská Navrhované v zmenách a doplnkoch č.02 pre rozvoj obytnej funkcie bývania formou IBV</td><td>IBV</td><td>17</td><td>51</td></tr><tr><td>Lokalita F - Rybáre juh Západne od navrhovanej komunikácie funkčnej triedy B2 plocha pre zástavbu rodinných domov do max. výšky 2 podlažia resp. prizemie a podkrovie</td><td>IBV</td><td>50</td><td>150</td></tr><tr><td>Sampor</td><td>IBV</td><td>29</td><td>87</td></tr><tr><td colspan="2" style="text-align: center;">S P O L U</td><td>255</td><td>760</td></tr></tbody></table>					Lokalita a stručná charakteristika	druh zástavby	počet bytov	počet obyvateľov	Lokalita č. 1 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, bezprostredne nadväzuje na navrhované nové centrum mesta. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	HBV	160	480	Lokalita č. 2 - Rybáre pod kúpeľmi juh Lokalita je situovaná juhovýchodne od železničnej trate za hranicou jej ochranného pásma. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	HBV	151	453	Lokalita č. 3 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, priestorovo nadväzuje na rekreačno-relaxačné centrum. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	IBV	60	180	Lokalita č. 5 - Rybáre pod kúpeľmi juh Zástavba samostatných rodinných domov nadväzujúca na južnú hranicu intravilánu tejto mestskej časti	IBV	20	60	Lokalita č. 6 - Rybáre juh Zástavba IBV priestorovo nadväzujúca na pôvodnú zástavbu na ulici SNP, severne od navrhovaného centra	IBV	17	51	S P O L U		408	1224	Lokalita a stručná charakteristika	druh zástavby	počet bytov	počet obyvateľov	Lokalita A - Trebuľa Polyfunkčná zóna s predpokladom umiestnenia zástavby rodinných domov s ponukou ubytovania pre CR	IBV	60	180	Lokalita B - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa	IBV	4	12	Lokalita C - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa	IBV	20	60	Lokalita D - Trebuľa Oproti ÚPN M Sliač, je v zmenách a doplnkoch navrhované funkčné využitie tejto lokality pre obytnú funkciu formou IBV	IBV	40	120	Lokalita E - Rybáre Kopaniská Navrhované v zmenách a doplnkoch č.02 pre rozvoj obytnej funkcie bývania formou IBV	IBV	17	51	Lokalita F - Rybáre juh Západne od navrhovanej komunikácie funkčnej triedy B2 plocha pre zástavbu rodinných domov do max. výšky 2 podlažia resp. prizemie a podkrovie	IBV	50	150	Sampor	IBV	29	87	S P O L U		255	760
Lokalita a stručná charakteristika	druh zástavby	počet bytov	počet obyvateľov																																																																	
Lokalita č. 1 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, bezprostredne nadväzuje na navrhované nové centrum mesta. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	HBV	160	480																																																																	
Lokalita č. 2 - Rybáre pod kúpeľmi juh Lokalita je situovaná juhovýchodne od železničnej trate za hranicou jej ochranného pásma. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	HBV	151	453																																																																	
Lokalita č. 3 - Rybáre juh Lokalita je situovaná na rovinnom teréne nivy Hrona, priestorovo nadväzuje na rekreačno-relaxačné centrum. Zástavba bytových domov do max. výšky 4 podlažia	IBV	60	180																																																																	
Lokalita č. 5 - Rybáre pod kúpeľmi juh Zástavba samostatných rodinných domov nadväzujúca na južnú hranicu intravilánu tejto mestskej časti	IBV	20	60																																																																	
Lokalita č. 6 - Rybáre juh Zástavba IBV priestorovo nadväzujúca na pôvodnú zástavbu na ulici SNP, severne od navrhovaného centra	IBV	17	51																																																																	
S P O L U		408	1224																																																																	
Lokalita a stručná charakteristika	druh zástavby	počet bytov	počet obyvateľov																																																																	
Lokalita A - Trebuľa Polyfunkčná zóna s predpokladom umiestnenia zástavby rodinných domov s ponukou ubytovania pre CR	IBV	60	180																																																																	
Lokalita B - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa	IBV	4	12																																																																	
Lokalita C - Trebuľa Navrhované v zmenách a doplnkoch pre rozvoj bývania formou IBV, nadväzujúce na existujúcu a pripravovanú zástavbu lokality Trebuľa	IBV	20	60																																																																	
Lokalita D - Trebuľa Oproti ÚPN M Sliač, je v zmenách a doplnkoch navrhované funkčné využitie tejto lokality pre obytnú funkciu formou IBV	IBV	40	120																																																																	
Lokalita E - Rybáre Kopaniská Navrhované v zmenách a doplnkoch č.02 pre rozvoj obytnej funkcie bývania formou IBV	IBV	17	51																																																																	
Lokalita F - Rybáre juh Západne od navrhovanej komunikácie funkčnej triedy B2 plocha pre zástavbu rodinných domov do max. výšky 2 podlažia resp. prizemie a podkrovie	IBV	50	150																																																																	
Sampor	IBV	29	87																																																																	
S P O L U		255	760																																																																	

Rozvojová oblasť 7:	BÝVANIE A REVITALIZÁCIA MESTSKÝCH A MIESTNYCH ČASTÍ				
Strategický cieľ:	Zabezpečiť priaznivé podmienky na rozvoj bývania a revitalizáciu mestských a miestnych častí				
Špecifický cieľ 7.A	Podporovať hromadnú a individuálnu bytovú výstavbu a prislúchajúcu infraštruktúru				
Opatrenie 7.A.1	Vytvoriť územnotechnické a legislatívne podmienky na realizáciu nových lokalít obytnej zástavby na rozvojových plochách podľa UPN				
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
7.A.1.2	Pokračovať vo výstavbe nájomných a sociálnych bytov, najmä pre mladé rodiny. Skvalitnením bytovej politiky a infraštruktúry bývania podporiť priaznivý demografický vývoj	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a Štátny fond rozvoja bývania	
7.A.1.3	Zabezpečiť informovanosť obyvateľov o podmienkach novej individuálnej bytovej výstavby	2010-2020	Mesto Sliač		
7.A.1.4	Podporiť novú výstavbu vybudovaním základnej infraštruktúry, dobudovaním prístupových komunikácií a dobudovaním samotnej technickej infraštruktúry	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje a Štátny fond rozvoja bývania	
7.A.1.5	Skvalitniť sídliskovú infraštruktúru, s dôrazom na dostatok trávnatých plôch a zelene, tvorbu a údržbu sídliskových miniparkov, oddychových plôch a detských ihrísk	2011-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
7.A.1.6	Územne pripraviť a projektovo zabezpečiť realizáciu prevádzok občianskej vybavenosti v jednotlivých mestských častiach	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
7.A.1.7	Podporiť vlastníkov bytov pri obnove bytových domov, hľadaním možností čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ a dotácií zo štátneho rozpočtu	2010-2013	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.8	Podporiť znižovanie energetickej náročnosti a zvyšovanie ekonomicky efektívnych stavebných objektov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 7:		BÝVANIE A REVITALIZÁCIA MESTSKÝCH A MIESTNYCH ČASTÍ			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť priaznivé podmienky na rozvoj bývania a revitalizáciu mestských a miestnych častí			
Špecifický cieľ 7.A		Podporovať hromadnú a individuálnu bytovú výstavbu a prislúchajúcu infraštruktúru			
Opatrenie 7.A.1		Vytvoriť územnotechnické a legislatívne podmienky na realizáciu nových lokalít obytnej zástavby na rozvojových plochách podľa UPN			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
7.A.1.10	Mestská časť Hájniky: Vytvoriť mestskú triedu v severnej časti ulice Československej armády a ulici SNP	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.11	Rozvíjať prirodzené centrum občianskej vybavenosti v priestore križovania ulíc Československej armády, ul. SNP a Leteckej ulice	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.12	Hájnickú ulicu rozvíjať ako polyfunkčný priestor a hlavnú pešiu trasu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.13	Zachovať a doplniť sprievodnú zeleň Vlčieho potoka	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.14	Mestská časť Rybáre: <i>Lokalita Rybáre sever:</i> Ulicu SNP rozvíjať ako mestskú triedu s výraznými pešími trasami, ako nástupnú pešiu trasu do kúpeľného územia a navrhovaného centra mesta v lokalite Rybáre - juh	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.15	Rozvíjať prirodzené centrum občianskej vybavenosti v priestore ohraničenom ulicami SNP, Rybárskou a Š. Záhorského, v mestskej časti Rybáre pod kúpeľmi na ulici B. Nemcovej a Železničnej	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.16	Ulicu Š. Záhorského riešiť ako hlavnú pešiu trasu z centra podchodom cez železničnú trať do priestoru železničnej stanice a k hlavnému nástupu do kúpeľného územia	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.17	Mestská časť Rybáre: <i>Lokalita Rybáre juh:</i> Rozvíjať ako významnú mestskú štruktúru s bývaním mestského charakteru, vyššou občianskou vybavenosťou a zariadeniami pre relaxáciu a oddych	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.18	Vytvoriť podmienky pre postupnú realizáciu nového mestského centra s pešou zónou	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.19	Pripraviť asanáciu nevyhovujúcich obytných objektov južne od Továrenskej ulice	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.20	Projektovo pripraviť architektonické riešenie pešej zóny centra mesta a verejného parku popri pešom ťahu z ulice SNP do navrhovaného centra	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.21	Pri rozvoji územia zachovať súčasnú krajinnú zeleň a doplniť ju o sprievodnú zeleň toku Hrona a zeleň v ochrannom pásme železnice	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	

Rozvojová oblasť 7:	BÝVANIE A REVITALIZÁCIA MESTSKÝCH A MIESTNYCH ČASTÍ				
Strategický cieľ:	Zabezpečiť priaznivé podmienky na rozvoj bývania a revitalizáciu mestských a miestnych častí				
Špecifický cieľ 7.A	Podporovať hromadnú a individuálnu bytovú výstavbu a prislúchajúcu infraštruktúru				
Opatrenie 7.A.1	Vytvoriť územnotechnické a legislatívne podmienky na realizáciu nových lokalít obytnej zástavby na rozvojových plochách podľa UPN				
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
7.A.1.22	Mestská časť Rybáre pod Kúpeľmi: Priestor Železničnej ulice riešiť ako nástupnú pešiu trasu zo železničnej stanice, cez Kúpeľnú ulicu do areálu liečebných kúpeľov, zachovať a kultivovať existujúcu verejnú zeleň, riešiť bezbariérové pešie trasy	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.23	Ulicu B. Nemcovej považovať za významnú pešiu trasu do liečebných kúpeľov, rozvíjať v jej priestore občiansku vybavenosť vyššieho významu rekonštrukciou a dostavbou existujúcich objektov, riešiť bezbariérové pešie trasy	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.24	Miestna časť Trebuľa: Pri realizácii zástavby riešiť vytvorenie vysokej zelene na okrajoch pozemkov, na hraniciach lokalít, v dotyku s poľnohospodárskou pôdou	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
7.A.1.25	Miestna časť Sampor: Podporovať realizáciu rehoľného domu sv. Benedikta na terénnom výbežku Krajčíkovej	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť pre mesto vyhovujúcu technickú infraštruktúru			
Špecifický cieľ 8.A		Vytvárať vhodné podmienky pre jednotlivé oblasti technickej infraštruktúry			
Opatrenie 8.A.1		Dobudovať chýbajúce a rekonštruovať nevyhovujúce články technickej infraštruktúry			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
8.A.1.1	Spracovať pasportizáciu sietí. Systematicky realizovať opravy sietí podľa ich technickej životnosti	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, vlastníci sietí	
8.A.1.2	Vypracovať v dostatočnom časovom predstihu projektovú dokumentáciu na chýbajúce články technickej infraštruktúry, ako podklad pre žiadosti o NFP zo ŠF EÚ, štátneho rozpočtu a iných grantov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
8.A.1.3	Zabezpečiť ďalšie zdroje financovania na rekonštrukciu nevyhovujúcich a vybudovanie nových článkov technickej infraštruktúry	2010-2020	Mesto Sliač		
OBLASŤ DOPRAVY (LETECKÁ, ŽELEZNIČNÁ, CESTNÁ A STATICKÁ)					
8.A.1.4	Riešiť zmeny súčasného systému dopravy a vytvoriť optimálne podmienky na jej ďalší rozvoj	2010-2020	Mesto Sliač		
8.A.1.5	Iniciatívne participovať na obnove pravidelnej leteckej dopravy. Podieľať sa v spolupráci s MDPT SR na včasnom ukončení rekonštrukcie letiska a jeho zaradení medzi schengenské letiská	2010	Mesto Sliač a MDPT SR		
8.A.1.6	Na základe vypracovanej hlukovej štúdie dôrazne žiadať dotknuté štátne orgány o zmiernenie nepriaznivého vplyvu prevádzky leteckej základne na obyvateľov a životné prostredie s konkrétnym určením spôsobu kompenzácie	2010-2015	Mesto Sliač		
8.A.1.7	Zabezpečiť realizáciu úrovňového prechodu cez železničnú trať so zabezpečovacím zariadením	2010-2013	Mesto Sliač	štátny rozpočet	
8.A.1.8	Realizovať úpravu predstaničného priestoru	2010-2015	Mesto Sliač	štátny rozpočet, ŠF EÚ a štátny rozpočet	

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť pre mesto vyhovujúcu technickú infraštruktúru			
Špecifický cieľ 8.A		Vytvárať vhodné podmienky pre jednotlivé oblasti technickej infraštruktúry			
Opatrenie 8.A.1		Dobudovať chýbajúce a rekonštruovať nevyhovujúce články technickej infraštruktúry			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
CESTNÁ DOPRAVA					
8.A.1.9	Doriešiť koncepčne a územne v spolupráci s mestom Zvolen, MDPT SR a NDS napojenie rýchlostnej komunikácie R2 na rýchlostnú komunikáciu R1 v úseku Zvolen - Košice	2010-2015	MDPT SR, Národná diaľničná spoločnosť a Mesto Sliač		
8.A.1.10	Podporovať rekonštrukciu cesty I/69 v úseku Kováčová-Sliač-Banská Bystrica	2010-2015	Národná diaľničná spoločnosť a Mesto Sliač	štátny rozpočet a ŠF EÚ	
8.A.1.11	Realizovať zmenu križovatky ciest I/66 s I/69 z dôvodov prehľadnosti, plynulosti a bezpečnosti dopravy	výhľadovo	Slovenská správa ciest	štátny rozpočet a ŠF EÚ	
8.A.1.12	Zriadiť cestnú svetelnú signalizáciu na križovatke ciest I/69 s III/066015	2010-2011	Mesto Sliač, VUC, SSC	vlastné zdroje a štátny rozpočet	
8.A.1.13	Zabezpečovať rekonštrukciu miestnych a prístupových komunikácií so zameraním na odstránenie systémových a líniových závad, s dôrazom na pokládku nového povrchu vozoviek, spevnenie nespevnených komunikácií	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.14	Pokračovať v oprave pôvodných chodníkov pre peších a zabezpečiť výstavbu nových vo vybudovaných obytných uliciach	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.15	Realizovať naďalej sieť chodníkov pre peších bezbariérovým spôsobom	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.16	Skvalitňovať zimnú a letnú údržbu a čistenie miestnych komunikácií a chodníkov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.17	Vypracovať koncepciu parkovania, v ktorej prehodnotiť súčasné parkovacie možnosti, určiť vhodné plochy pre dlhodobé a krátkodobé parkovanie vozidiel, stanoviť nové, príp. zrušiť niektoré staré obmedzenia a zákazy	2010-2011	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.18	Zabezpečiť výstavbu nových záchytných verejných parkovísk podľa ich lokalizácie v návrhu v ÚPN mesta Sliač a v súlade s koncepciou parkovania v meste Sliač	2011-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Strategický cieľ:		Zabezpečiť pre mesto vyhovujúcu technickú infraštruktúru			
Špecifický cieľ 8.A		Vytvárať vhodné podmienky pre jednotlivé oblasti technickej infraštruktúry			
Opatrenie 8.A.1		Dobudovať chýbajúce a rekonštruovať nevyhovujúce články technickej infraštruktúry			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
CESTNÁ DOPRAVA					
8.A.1.19	Vytvoriť územno-technické predpoklady pre realizáciu odstavných parkovísk V Hájníkoch: pri západnom obchvate cesty I/69, v centre na ulici SNP a v zóne nezávadnej výroby, služieb pri Vlčom potoku: - rekonštruovať existujúce nevyhovujúce parkoviská - vytýčiť priestory na účelové odstavovanie nákladných vozidiel, prípadné obmedzenia ich prevádzky po kritických a inak nevhodných úsekoch v rámci mesta - stanoviť parkovacie poplatky podľa určených kritérií - vypracovať koncepcie parkovania na sídliskách tak, aby zodpovedali skvalitneniu sídliskovej architektúry, - spracovať systém aktivít na zvýšenie bezpečnosti a kvality dopravy v meste, vrátane vybudovania kamerového systému	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet	
8.A.1.20	Pripravovať obchvat mesta Sliač južnou hranicou intravilánu v zmysle ÚPD meta Sliač	2013-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet	
OBLASŤ VODNÉHO HOSPODÁRSTVA (ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU, ODVÁDZANIE A ZNEŠKODŇOVANIE ODPADOVÝCH VŮD)					
8.A.1.21	Realizovať skupinový kanalizačný systém Zvolen – Sliač – Kováčová	2010-2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje, SVS BB	
8.A.1.22	Realizovať v spolupráci s OÚ Kováčová nové zásobné potrubie DN 200 z vodojemu Kováčová v súvislosti s uvažovaným územným rozvojom v miestnej časti Trebuľa	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet, SVS	
8.A.1.23	Dobudovať vo väzbe na územný rozvoj verejnú kanalizáciu Sliač a v miestnej časti Trebuľa verejnú kanalizáciu Kováčová deleným systémom	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet, SVS	
8.A.1.24	Revitalizovať verejnú kanalizáciu v miestnej časti Hájniky, ul. ČSA	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje, štátny rozpočet	
8.A.1.25	Pripraviť projektovo a realizovať v miestnej časti Sampor verejnú splaškovú kanalizáciu s ČOV	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.A.1.26	Vytvárať územnotechnické predpoklady pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA				
Strategický cieľ:		Zabezpečiť pre mesto vyhovujúcu technickú infraštruktúru				
Špecifický cieľ 8.A		Vytvárať vhodné podmienky pre jednotlivé oblasti technickej infraštruktúry				
Opatrenie 8.A.1		Dobudovať chýbajúce a rekonštruovať nevyhovujúce články technickej infraštruktúry				
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka	
OBLASŤ ENETGETICKÉHO HOSPODÁRSTVA (ZÁSBOVANIE ENERGIAMI)						
8.A.1.27	Realizovať informačnú kampaň na znižovanie spotreby energie a efektívnejšie využívanie všetkých jej zdrojov, ako aj zvýšenie podielu výroby energií z obnoviteľných zdrojov	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.28	Aktualizovať energetickú koncepciu mesta Sliač	2010-2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.29	V zastavanom území mesta používať v maximálnej miere pre účely vykurovania zemný plyn, bioplyn	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.30	Nahradiť postupne všetky zdroje tepla, ktoré spaľujú tuhé palivá novými technológiami, ktoré využívajú ekologické druhy paliva, v maximálnej miere využiť rezervy tepelných výkonov existujúcich zdrojov tepla	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.31	V priestoroch, kde nie je privedený rozvod zemného plynu riešiť možnosť lokálneho vykurovania a vybudovania lokálnych a domových kotolní na báze elektriny, biomasy, tuhého paliva, prípadne propánu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.32	Analyzovať energetickú náročnosť verejného osvetlenia, prijať opatrenia na zníženie spotreby el. energie	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
OBLASŤ TELEKOMUNIKÁCIÍ A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ						
8.A.1.33	Rozšíriť v meste miesta pokryté signálom bezdrôtovej siete /hotspot/, prostredníctvom ktorej sa budú môcť obyvatelia i návštevníci pripojiť na internet	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje		
8.A.1.34	Zlepšiť dostupnosť internetu do všetkých mestských častí s cieľom 100 %-ného pokrytia na území mesta, vybaviť a skvalitniť prístup k internetu vo všetkých mestských podnikoch na území mesta	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje		

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Strategický cieľ:		Udržať kvalitné životné prostredie v meste			
Špecifický cieľ 8.B		Zabezpečiť čisté a ekologicky orientované mesto			
Opatrenie 8.B.1		Vytvárať vhodné podmienky pre životné prostredie			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
8.B.1.1	Vypracovať dokument: „Konceptia starostlivosti o životné prostredie“	2010	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.2	Zabezpečiť osvetovou formou pravidelnú informovanosť obyvateľov o nových poznatkoch v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia, čím dosiahnuť zvýšenie ich environmentálneho povedomia. Poskytnúť tieto informácie aj prostredníctvom web stránky	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.3	Zviditeľňovať pozitívne i negatívne príklady obyvateľov pri ochrane životného prostredia /EKO okienko/	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.4	Iniciovať aktívne zapojenie obyvateľov do celoštátnych výziev /Deň Zeme, Deň bez áut a pod./	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.5	Podporovať súťaže mladých výtvarníkov zamerané tematicky na tvorbu a ochranu životného prostredia	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.6	Spracovať analýzu verejnej zelene v meste a na jej základe pripraviť projekt na revitalizáciu tejto zelene	2010 -2011	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.7	Realizovať výsadbu okrasných stromov, kríkov a kvetov na celom území mesta	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.8	Realizovať verejné parky vo väzbe na navrhované objekty vyššej občianskej a rekreačnej vybavenosti, vytvoriť zelené – náučno oddychové zóny	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.9	Vybudovať v spolupráci so ZŠ, EKO PARK za účelom posilnenia environmentálnej uvedomelosti detí, mládeže, ale aj dospelých	2011-2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje a grant z Nadácie Ekopolis	
8.B.1.10	Rozširovať zberné miesta a kontajnery na separovaný odpad	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje, envirofond SR	

Rozvojová oblasť 8:		TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA, TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA			
Strategický cieľ:		Udržať kvalitné životné prostredie v meste			
Špecifický cieľ 8.B		Zabezpečiť čisté a ekologicky orientované mesto			
Opatrenie 8.B.1		Vytvárať vhodné podmienky pre životné prostredie			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
8.B.1.11	Aktualizovať Program odpadového hospodárstva mesta /POH/, v súlade so zákonom NR SR č. 223/2001 Z.z o odpadoch	2010	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.12	Pokračovať vo vydávaní informačných letákov pre obyvateľov, zameraných na význam separácie a informácie o spôsobe nakladania s odpadmi. Umiestniť tieto a ďalšie informácie aj na web stránke mesta	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.13	Pravidelne vyhodnocovať aktivity zamerané na triedenie odpadu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.14	Skvalitňovať prevádzku strediska separácie odpadu, tým dosiahnuť znižovanie poplatkov obyvateľov Sliača a separačného združenia obcí za zvoz a uloženie odpadu a zlepšovanie životného prostredia	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.15	Propagovať zníženie celkového množstva domového odpadu spracovaním zeleného odpadu v mestskej kompostárni	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.16	Rozšíriť spracovanie a využitie biologického odpadu v stredisku kompostovania v mestskej kompostárni, kde môžu obyvatelia nielen z mesta, ale aj z združených obcí vyvážať zelený odpad	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
8.B.1.17	Monitorovať miesta environmentálnych záťaží, zamedziť vzniku nových záťaží, zneškodňovať nelegálne skládky odpadu	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 9:		CESTOVNÝ RUCH A KÚPEĽNÍCTVO			
Strategický cieľ:		Zvýšiť význam a podiel cestovného ruchu a kúpeľníctva v štruktúre hospodárstva mesta Sliač			
Špecifický cieľ 9.A		Aktívne podporovať rozvoj a skvalitňovanie služieb zameraných na cestovný ruch a zvýšiť úroveň jeho propagácie			
Opatrenie 9.A.1		Skvalitniť podmienky na rozvoj cestovného ruchu a dobudovať existujúcu infraštruktúru			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
9.A.1.1	Vypracovať marketingovú stratégiu cestovného ruchu	2010-2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.2	Spracovať program podpory cestovného ruchu, zapracovať do neho konkrétne formy aktívnej spolupráce s Kúpeľmi Sliač a.s.	2011	Mesto Sliač		
9.A.1.3	Iniciovať stretnutia poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu, vytvoriť miestne združenie cestovného ruchu, podporovať školenia subjektov tohto združenia, zamerané na skvalitňovanie ich komunikačných zručností	2010-2020	Mesto Sliač		
9.A.1.4	Spracovať plán propagácie mesta navonok	2011	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.5	Vydať Katalóg služieb cestovného ruchu v meste Sliač a umiestniť ho na web stránke mesta a do Informačného centra	2012	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.6	Pripraviť projekt zameraný na vytvorenie priestorového, informačného a orientačného systému mesta Sliač	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
9.A.1.7	Zintenzívniť prácu Informačného centra, ponúkať balíčky služieb a informačný servis aj prostredníctvom vlastnej pravidelne aktualizovanej a minimálne dvojazyčnej web stránky	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.8	Zvýšiť záujem o návštevu mesta aj prostredníctvom balíčkov služieb so zľavami na kúpeľné procedúry	2010-2015	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.9	Zviditeľňovať aktivity cestovného ruchu aj formou mediálnej propagácie	2010-2020	Mesto Sliač, Kúpele Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.10	Pripraviť DVD vizitku mesta /virtuálna prehliadka mesta Sliač/	2011-2013	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.11	Rozšíriť sieť informačných a orientačných tabúl, pravidelne aktualizovať ich obsah	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.12	Monitorovať návštevnosť hostí v meste, uskutočniť prieskum potrieb návštevníkov a ich názory na úroveň poskytovaných služieb	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.13	Zostaviť a dopĺňať zoznam ubytovacích a stravovacích zariadení	2010-2020	Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.A.1.14	Určiť atrakcie v meste slúžiace na podporu cestovného ruchu	2010-2020	Mesto Sliač		
9.A.1.15	Podporovať rozšírenie siete zariadení rýchleho občerstvenia	2010	Mesto Sliač		

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Sliač

Rozvojová oblasť 9:		CESTOVNÝ RUCH A KÚPEĽNÍCTVO			
Strategický cieľ:		Zvýšiť význam a podiel cestovného ruchu a kúpeľníctva v štruktúre hospodárstva mesta Sliač			
Špecifický cieľ 9.B		Podieľať sa na skvalitňovaní liečby, regenerácie, relaxu a oddychu v kúpeľných zariadeniach			
Opatrenie 9.B.1		Skvalitniť podmienky na rozvoj kúpeľníctva			
Číslo aktivity	Názov aktivity	Termín realizácie	Zodpovednosť	Zdroje financovania	Poznámka
9.B.1.1	Legalizovať v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR navrhovanú úpravu rozsahu hraníc kúpeľného územia, so zámerom zabezpečiť v takto vymedzenom území dodržanie limitov a špecifických podmienok jeho využívania	2010-2011	Kúpele Sliač, a.s.		
9.B.1.2	Zachovať všetky funkcie kúpeľného územia zamerané na bezproblémové poskytovanie kúpeľnej starostlivosti a ochranu liečebného režimu	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač		
9.B.1.3	Participovať na oživení a zintenzívnení činnosti kúpeľov, podporovať opatrenia na zvýšenie počtu kúpeľných hostí, najmä zo zahraničia	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač		
9.B.1.4	Podporovať obnovenie prevádzky liečebných domov Detva a Bratislava, ktoré v súčasnosti neslúžia svojmu účelu	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s.	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
9.B.1.5	Participovať na vytvorení podmienok na dokončenie rozostavaného liečebného domu Sliač	2010-2015	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač		
9.B.1.6	Podporovať efektívnejšie využívanie priestorov veľkej kaviarne /"spoločenskej dvorany"/ liečebného domu PALACE, najmä na organizovanie spoločenských a kultúrnych podujatí mesta	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač		
9.B.1.7	Revitalizovať letné termálne kúpalisko	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač	vlastné zdroje, ŠF EÚ a štátny rozpočet	
9.B.1.8	Chrániť a zachovať existujúci plošný rozsah kúpeľného parku	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač		
9.B.1.9	Dobudovať bezbariérové trasy pre peších spájajúce kúpeľné územie s centrálnym priestorom obce ulicami Železničná, Kúpeľná a B. Nemcovej	2010-2020	Mesto Sliač a Kúpele Sliač, a.s.	vlastné zdroje	
9.B.1.10	Zachovať súčasné trasy liečebných vychádzkových trás v kúpeľnom území a navrhovanom lesoparku, zabezpečiť ich rekonštrukciu	2010-2020	Mesto Sliač a Kúpele Sliač, a.s.	vlastné zdroje	
9.B.1.11	Prípraviť legislatívne, územno-technicky a projektovo v spolupráci s mestom Zvolen realizáciu lesoparku Sliač vo väzbe na Lesopark Bakova Jama (k.ú. Zvolen), ktorý bude prirodzenou priestorovou ochranou	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.B.1.12	Obnoviť v lesoparku zariadenia, ktoré slúžia návštevníkom na spríjemnenie ich pobytu /altánky, prístrešky, odpočívadlá, lavičky, studničky, ohniská, preliezky a pod./	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač	vlastné zdroje	
9.B.1.13	Obnoviť turisticko-náučné chodníky v okolí /farebné značenie chodníkov, smerové a náučné tabule/	2010-2020	Kúpele Sliač, a.s. a Mesto Sliač	vlastné zdroje	